

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad dissentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt duo Indices, unus Titulorum initio Operis, alter rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

Titulus III. De Simonia, & ne aliquid pro Spiritualibus exigatur, vel promittatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75232](#)

Ex quibus textibus infertur, duobus modis aliquem Prævaricatorem effici: uno, quando quis ut Advocatus, vel Procurator Clientem, vel Principalem, à quo habet mandatum, prodit, secreta causa illius detegendo ejusdem adversario, de quo modo loquitur *l. prævaricator & l. prævaricatores* cit. Altero modo, cùm quis se fin gens accusatorem, vel denuntiatorem criminis, colludit cum reo, de quo modo sermo est *l. accusatorum*, & *S. calumniari* cit. Primo modo ut Advocatus, & Procurator dici Prævaricatores possint, non sufficit, si Juribus clientis visis, patrocinium suum illi quamvis iniquè, & pretio absterripi præstare negent, sed opus est, ut in aliam partem transeant. Et hinc etsi probro id datum fuerit Demostheni, non tamen propterea Prævaricator effetus est, dum is, postquam una die Reip. Atheniensis causam contra Milesiorum Legatos defendit, altera die preno vicitus, tacui, in publicum prodiens coko lanà circumvoluto, se anginam pati afferens, cui unus ex populo exclamans, dixit, *Non anginam, sed a' gentianam patet Demosthenes*, authore Gellio *l. II. noct. Attic. c. 5.*

Hujus criminis condemnatus. 1. incurrit Infamiam Juris *l. Athletas* 4. *S. fin. ff. debis*, qui not. infam. & *l. si is* 4. *ff. de Prævaric.* Menoch. de Arbitr. cas. 323. n. 8. Wiestner hic n. 14. 2. fit Irregularis can. infames 17. cauf. 6. q. 1. & Reg. infamibus 87. in 6. Thesaur. de poen. Eccl. p. 2. *V. accusator* c. 1. n. 3. & c. 2. Wiestner *l. cit.* 3. punitur poenâ extraordinariâ, sive arbitrio

Judicis juxta delicti qualitatem, & circumstantias *l. accusatorum* cit. & *l. sciendum* 2. *ff. de Prævaricat.* Menoch. *l. cit. n. 4.* Passerini. Trib. Regul. q. 7. art. 2. n. 8. Wagenerick in c. 1. *V. fortis not.* 2. b. tit. Val lens. hic n. 2. Honor. n. 7. Engl n. 4. Pirhing n. 1. *¶. prævaricari.* Wiestner *l. cit.* Reiffenstuel n. 29. Plura de hoc infra Titul. 22.

Quæritur *S.* quid sit Tergiversari? 26
2. Tergiversari dicitur ille, qui à publici criminis accusatione semel instituta desistit *l. accusatorum* cit. *S. calumniari* 1. nisi abolitio intervenerit, quâ accutus à reorum numero exemptus est, & accusationis memoria abolta *l. si interveniente* 12. *ff. ad S. C. Turpili.*

Hujus criminis reus 1. ex S. C. 27 Turpili. multatur poenâ quinque librarum auri *l. prævaricationis* 2. *S. fin. ff. de Prævaricat.* Jure Codicis autem *l. quisquis* 1. *C. ut intr. cert. temp.* quarta bonorum parte, 2. de eo convictus, & condemnatus redditur infamis *l. noverint* 2. *C. eod.* & *l. si is* 4. *ff. de Prævar.* 3. effector Irregularis juxta antè dicta Thesaur. *V. cit.* 3. Wiestner hic n. 15.

Hodie tamen, cùm nunc receptum 28 sit, ut accusator ab accusatione desidente, Judex, novo processu instituto, ex Officio procedat, hæc poena Tergiversationis sublata est, ut notant Clar. *S. fin. q. 58. n. 3.* Molin. tr. 3. de J. & f. D. 47. n. 10. & tr. 4. D. 9. n. 11. Passerini. Trib. Regul. q. 7. art. 2. n. 14. Wiestner n. 15. cit.

TITULUS III.

De Simonia, & ne aliquid pro Spiritualibus exigatur, vel promittatur.

Postquam Præliminarium loco de Accusationibus, & vitijs, quæ in Accusatione contingent, egimus, procedendum ad ipsa Crimina, quæ per Accusationem in Judicium Ecclesiasticum criminale trahuntur. Ex his primo loco occurront ea, quæ in contu-

meliam DEI, & rerum Sacrarum vilipendiam tendunt. Initium sumitur à Simonia propter ejus gravitatem; nam, ut *can. fin. cauf. 1. q. 7.* dicitur, *omnia crimina ad comparationem Simoniæ Heres quæ pro nibilo reputantur.*

S. I.

De Natura, & Varietate Simoniae.

S U M M A R I U M.

- 1. Simonia est crimen gravissimum.
- 2. Ejus origo.
- 3. Definitio.
- 4. Est peccatum ex genere suo mortale.
- 5. 6. In quo conficitur ejus malitia?
- 7. &c. Cui Virtuti opponatur?
- 11. &c. An sit Species Sacrifigij?
- 14. &c. An admittat parvitatem materie?
- 18. Casus, in quibus datio rei temporalis occasione rei Spiritualis excusat à Simoniæ peccato.
- 19. &c. Dividitur Simonia in eam, quæ est Juris Divini, & illam, quæ est Juris posuivæ Ecclesiastici.
- 22. 23. Quando utraque committatur?
- 24. &c. An Simonia Juris Ecclesiastici sit proprie dicta Simonia?

27. Sig

27. *Simonia subdivisio.*
 28. &c. *Quando committatur simonia mentalis?*
 29. *Quomodo hec possit contingere?*
 30. *Quid requiratur, ut commissa censeatur simonia Conventionalis?*
 31. *Eius divisio.*
 32. 35. *Requista ad Simoniam realem.*

36. *Quotupliciter simonia committi possit circa Beneficia?*
 37. *Definitio simoniae Confidentialis.*
 38. 39. *Eius Species precipue.*
 40. &c. *An committi possit sine pacto expresso?*
 43. 44. *An locum habeat etiam in Beneficiorum permutatione?*

Quartitur 1. quid sit simonia? 2. Est crimen gravissimum, quod esti corruptum hoc Seculum ex Jure Canonico non minus, atque ex usu, & observantia expunctum, aut expungendum velit, semper tamen abhorruit, & adhuc abhorret Ecclesie: quod suum judicium ut sat indicaret, in SS. Canonibus varijs, & abominandis illam descriptis nominibus; nam in his passim appellatur Turpissimum lucrum can. siquis 8. cauf. 1. q. 1. vulnus cancrosum can. reperiuntur 7. q. cit. Flagitium piaculare, seu par illi, quod morte expiatum can. quisquis 5. junct. Gloss. q. cit. Crimen horibile nimis c. cum in Ecclesiæ 9. b. tit. comparandum blasphemia Judæorum, & peccato Judæ proditoris can. eos qui 21. q. cit. Lepra can. cum ordinaretur 14. q. cit. Labes, & pestis tanta, ut sui magnitudine alios morbos, & Hæresim ipsam vincat can. quisquis cit. c. quotiens 5. & duob. seqq. b. tit. Nec immerito; quia vix aliud crimen est magis injuriosum D E O, & perniciose Ecclesiæ; nam DEUM offendit, quia eius præstantissima Dona, & gratias temporali pretio æstimat: Ecclesiam autem; quia viam ad Beneficia, & Dignitates Ecclesiasticas sternit indignis, & læpe sceleratis hominibus.

Originenij nomine suo antiquorem hoc vitium habet; nam in antiquo jam Testamento dona, & jura Spiritualia vendita, vel empta fuisse constat ex Num. 22. ubi Balaam ad munus prophetandi vendendum sollicitatus; 3. Reg. 14. ubi Jeroboam misit uxorem ad Ahiam Prophetam cum munieribus, ut indicaret sibi, quid futurum esset de infirmo filio; & 4. Reg. 5. ubi Giezi famulus Elisei Naaman Syro fanaticum divinitus datam vendidit. Nomen tamen hoc crimen à nullo istorum, sed à Simone Mago accepit, utpote qui hac in re gravius, quam priores, peccavit; illi enim solum vendiderunt gratias gratis datas: at vero Simon Magus emere voluit ipsum Spiritum Sanctum, h. e. gratiam sanctificantem, per quam Spiritus Sanctus in nobis inhabitat, & quidem ex fine capiendo inde turpissimum lucrum scilicet, ut illud donum iterum alijs venderet, & ex venditione, quæ per eundem fieret, multiplicatam pecuniam lucraretur, ut loquitur Urbanus II. can. Salvator 8. cauf. 1. q. 3.

Definitur simonia, quod sit studiosa voluntas emendi, aut vendendi aliqua Spir-

tuale vel spirituali annexum. Ita Gloss. in Summ. V. quidam caus. 1. q. 1. Azor p. 3. l. 12. c. 1. q. 1. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 2. Palao tr. 17. D. 5. p. 1. n. 2. Vivian. in c. 8. b. iii. pr. Gonzal. in c. 1. eod. n. 13. Barbos. ad Rubr. n. 3. Wagnereck ibid. not. 4. Carden. Cris. Theol. Differt. 27. n. 3. Monacelli p. 3. tit. 1. form. 22. n. 10. Matthæucc. Official. Eccl. c. 49. n. 2. Vincent. Petra tom. 4. Comment. fol. 51. n. 9. Vallens. hic §. 2. n. 2. Zcel. n. 3. Honor. n. 2. Engl. n. 3. Pirhing. n. 1. Schambog n. 2. König n. 3. Reiffenstuel n. 2. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delit. c. 1. n. 6. & ceterum TT. tum Canonista pleno agmine cum S. Thom. in 4. dist. 25. q. 3. art. 1. & 2. 2. q. 100. art. 1. Alijs verbis, sed eodem sensu illam describit Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 7. Est sacrilegium, quod committitur empitione, aut venditione, vel quovis alio contratu, quo Spirituale, ut tale est, commutatur pro temporali.

Queritur 2. quale peccatum sit Simonia? 2. Est peccatum ex genere suo mortale, & gravissimum. Ita Orthodoxi omnes, & patet ex utriusque Juris Judicio: Civilis quidem; nam hoc Jure crimen isto infecti ad instar eorum, qui criminis publici, & laesa Majestatis rei sunt, puniuntur, & à Sacerdotij gradu dejecti, perpetuā notantur infamia, prout statuit Leo Imp. l. si quemquam 31. C. de Episc. & Cleric. & repetitum can. Jan. 4. cauf. 15. q. 3. Canonica autem, quod gravissimi pœnis, ut infra videbitur, scelus hoc vindicat.

Dub. 1. in quo consistat essentialis Simonia malitia? 2. Consistit in eo, quod res Sacra, ac Spiritualis indignè, ac ireligiosè tractetur, dum in commutationem trahitur pro re temporali, perinde ac tam vilis sit, ut instar temporalium rerum venialis proponi possit; 3. Quis enim non vile putat, quod venditur? ait Hormisdas Pont. in Episc. ad Episc. Hispan.

Ad sui constitutionem tria requirit, ut cum communi notant Vallens. hic §. 2. n. 2. Engl. ibid. n. 6. fin. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 1. scilicet 1. Paetum Empitionis Venditionis, aut similius alterius commutationis. 2. Pretium, quod consistit in re temporali. 3. Mercedem, quæ in illa est res Spiritualis, aut Spirituali annexa: de quibus in decursu hujus Tituli plus.

Dub.

Dub. 2. cui Virtuti opponatur Simonia? Videretur esse opposita Virtuti Fidei, & Justitiae: Fidei quidem ex can. Presbyter 3. & seqq. caus. 1. q. 1. ubi Simonia appellatur *Heresis*, & can. fin. caus. cit. q. 7. ubi Paschalis Papa, Pater, inquit, *Simoniacos veluti primos, & precipuos Hereticos, ab omnibus fidelibus respudiens, & si communiti non respuerint, ab exteris potestatis comprimendos.* Iustitiae autem; quia hanc committentes vendunt Spirituale, quorum non domini, sed dispensatores duntaxat sunt, pro pretio temporali contra voluntatem Christi, qui gratis ea vult dari Matth. 10. v. 8. atqui dispensator vendens bona, dispensationi suae commissa, contra voluntatem domini, peccat contra Iustitiam. Ergo &c.

Sed dicendum, per se, & principaliter eandem opponi potius Virtuti Religionis, ut post Hofst. Abb. & alios antiquiores notant Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 3. n. 1. Leffl. l. 2. de Jus. c. 35. n. 2. Layman. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 4. coroll. 2. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 3. Wagnereck ad Rubr. b. tit. not. 9. Pirhing b. pr. & n. 3. Schambog. ibid. n. 6. Wieftr. n. 76. Reiffenstuel n. 9. & alij DD. passim. Ratio est, quia, ut n. 5. dictum est; malitia illius in eo consilit, quod per eam res Spirituales tractentur indignè, & irreligiosè, dum pretio temporali coæquuntur, quæ tamen omne premium superant.

Neque contrarium probant duo Argumenta opposita. Ad 1. Hæresis necessariò requirit judicium intellectùs erroneous; contrà Simonia committi potest sine judicio intellectùs erroneous, solo pravo voluntatis affectu. Igitur Hæresis propriè non est. Vocatur tamen l. citt. Hæresis, tum quia cum tali Judicio erroneous conjuncta fuit in Simone mago, qui donum DEI pecunia posse fidei temere existimavit Act. 8. v. 20. tum verò quia etiamnum sèpè cum tali errore conjugitur, ij autem, in quibus error hic absit, ita exteriorū operantur, ac si dicarent, supernaturalia Spiritus S. dona obtineri, & possideri pecunia posse, quod esset judicium speculativum Hæresis.

Ad 2. Simonia dupliciter committitur; nam aliquando Spirituale datur pro temporali, ita, ut dans propterea nullum perdat emolumentum, vel incommodum libeat; aliquando autem ita, ut dans se commodo temporali privet, ut sit, quando pro pecunia resignatur Beneficium: in primo casu Simonia conjuncta est cum peccato iustitiae, cum nihil intercedat, quod pretio si astimabile; non autem in secundo, quod tunc mercis rationem habeat commodum temporale, in cuius compensationem si exigatur pecunia, illicite quidem agitur, non tamen ius alterius ullum per hoc lœdi videtur.

Dub. 3. an Simonia sit Species Sacralegii? Negant Cajet. q. 99. de Sacraleg. R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

dub. 1. Valent. tom. 3. D. 6. q. 16. p. 4. circa fin. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 4. qui dupliciter illam à Sacralegio differre contendunt.

1. Quia Sacralegium est violatio rei sacræ secundum usum, ad quem fuit destinata, v. g. si quis conculcat rem Divino cultui, & venerationi destinatam. Simonia verò est violatio rei sacræ non tam quod ad ejus usum, quam quod eius dignitatem, quippe quæ per emptionem, & venditionem minoris fit, quam par est. 2. Simonia infert injuriam rei Sacra per modum commutationis voluntariae injustæ, i. e. cum relatione ad alterum ementem, vel videntem, qui similiter infert injuriam rei Sacra; sacralegium verò non est per se cum relatione ad alterum, qui similiter violat eandem rem sacram. Ergo &c.

Sed retinenda est affirmativa sententia, quam Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 7. supponit, & communiter DD. probant ex eo; nam Sacralegium est rei sacræ violatio, ut cum S. Thom. 2. 2. q. 99. art. 1. definiunt TT. At Simonia revera est quædam profanatio, & injuriosa tractatio rei Sacra, dum per eam ista æquiparatur pretio temporali, & sic infra dignitatem suam, quæ superat omne pretium, injuriosè abicitur. Ergo &c.

Neque obstant argumenta opposita. Ad 1. Sacralegium committitur non tantum per actum corporeum injuriosum rei Sacra, sed quacunque ejus mala tractatione, & abuso. Atqui Simoniacus non minus male tractat, & abutitur re sacræ, quam qui eam conculcat, consputat, furto subiegit &c. Ad 2. Imprimis etiam Simonia ab uno solo committi potest, sicut eam commisit Simon Magus, quin ejus participes se fecerint Apostoli: deinde esto, quod committatur cum relatione ad alterum, hoc tantum probat, quod illa habeat aliquid speciale, quod non competit Sacralegio genericè accepto: hoc autem non impedit, quin sit ejusdem species, sed potius necessarium est, cum qualibet species contrahat differentiam, quæ non competit generi.

Dub. 4. an Simonia peccatum ob solam parvitatem materiæ possit esse veniale? Affirmativa videtur colligi ex c. etiæ questiones 18. b. tit. ubi Archiepiscopus Strigoniensis excusat à Simonia, quod ab ipso pro Pallio fuerit datum modicum. Et confirmatur à pari cum alijs peccatis Religioni oppositis, v. g. cum violatione Voti, aut Juramenti promissori, quod ex multorum sententia admittit materiæ parvitatem.

Sed respondentum est negativè. Ita¹⁵ Navarr. l. 3. cons. 52. n. 3. edit. 2. Ugo-lin. tr. de Simon. tab. 1. c. 17. pr. n. 3. Suar. tom. 1. l. 4. c. 3. n. 5. Sanch. l. 1. mor. c. 4. n. 1. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 4. coroll. 2. y. addit. Bonac. de Simon. q. 3. n. 13. Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 7. Barbos. in c. etiæ

et si questiones cit. n. 3. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 46. Zœl. hic n. 56. & præcipue n. 39. Pirhing n. 3. & 134. Wiestner n. 79. Schambog. n. 7. Reiffenstuel. n. 11.

16. Ratio est, quia si parvitas materiæ datur in Simonia, daretur illa vel ex parte ipsius rei sacræ, quæ emitur, vel ex parte pretij, seu rei temporalis, quæ pro spirituali datur, vi. g. solvendo modicum, & leve premium pro Beneficio Ecclesiastico, aut Jure Patronatus. Ex neutra parte materiæ parvitas peccatum veniale efficit: non ex parte rei ipsius sacræ: hæc enim, quantumcumque parva sit in suo genere, est nihilominus donum DEI, & altioris ordinis, quam sit quævis res temporalis, ac propterea ejus vilipendio, quæ sit eam æquiperando rei temporali, est injuria gravis Spiritui Sancto irrogata: non ex parte pretij; quia malitia Simoniae, ut saepe haec tenus dictum est, tota in hoc consistit, quod Spirituale coæqueretur pretio temporali, & sic vilipendatur. Atqui hæc vilipendio semper manet, qualemque sit premium, immo è major erit, quod premium minus est. Ergo &c.

17. Ad Argumentum oppositum, Archiepiscopus in textu allegato non excusat, quia pro Pallio dedit modicum, sed quia modicum dando præsumebatur illud dedisse merè liberaliter, & non ex pacto, ut expllicant Palao n. 7. cit. Fagnan. in c. tua nos n. 37. & duob. seqq. b. tit. Barbos. in c. esti cit. n. 3. P. Pirhing hic n. 134. P. Wiestner n. 79. P. Friderich de Simon. n. 9. Ad Conf. negatur paritas; nam violatione Voti, & Juramenti per se, & directè non violatur res aliqua Divina, sicut tamen contingit per venditionem rei Sacrae: unde Simonia potius accenfbitur Sacrilegio, Blasphemia, & Hæresi, quæ parvitatem materiæ non suscipiunt.

18. Dub. 1. ex quibus capitibus datio rei temporalis occasione rei spiritualis excusat à Simonia peccato? 2. Sex maximè enumerantur capita. 1. Si temporale pro spirituali, aut contrà omnino gratis sine ullo explicito, & implicito pacto datur, prout dicitur infra n. 66. 2. Si post acceptum Spirituale datur temporale, aut contrà ex gratitudine ad satisfaciendum obligationi antidorali juxta dicenda n. 57. 3. Si temporale, quod datur Ministris Ecclesiæ pro administratione Sacramentorum, pro Missis, & alijs functionibus Spiritualibus, ijsdem detur per modum stipendi ad honestam illorum sustentationem juxta explanationem n. 91. 4. Si dans, vel accipiens Spirituale pro temporali laborat ignorantia invincibili vel facti, quia non advertit rem hanc esse Spirituale, vel Juris, dum non existimat illicitam esse pactionem Spiritualis pro temporali: quæ ignorantia, eti Jansenistæ afferant, in statu Naturæ lapsæ operantem re ipsa non excusat à peccato formalí,

contrarium tamen aperte constat ex Confit. Alexandri VIII. quâ hanc ipsorum doctrinam reprobant. 5. Si tempore solùm detur pro labore extrinseco, qui adhibetur in ministranda re spirituali n. 98. 6. Si detur solùm ad redimendam injustam vexam n. 134. & seqq.

Quaritur 4. quotuplex sit Simonia? 19
1. Duplex est, una Juris naturalis, & Divini, altera Juris positivi Ecclesiastici. Ita Gloss. in c. cùm pridem 4. V. illicite in fin. de part. Gloss. in c. ex parte 12. & dimittere de Offic. Delegat. Gloss. in can. Salvator. 2. V. & Judicem caus. 1. q. 3. quas post Innoc. Hof. Abb. Felin. Dec. Anchuran. Alex. Turrecr. sequuntur Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 2. n. 1. Less. l. 2. c. 35. dub. 2. & 4. Palao tr. 17. D. 3. p. 2. n. 1. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 3. Pirhing hic n. 3. Schambog. n. 9. König n. 6. & duob. seqq. Reiffenstuel n. 24. Friderich de Simon. n. 11. Magnif. P. Schmier p. 2. de delict. c. 1. à n. 17. & teste Suarez l. cit. ferd. omnes. Unde Gonetus, dum Differt. de probabil. n. 148. dixit, hanc distinctionem ineptam, & Chymericam videri, & à RR. Cafutis excoagitam fuisse, valde peregrinum in DD. antiquis, de Simonia tractantibus, se esse ostendit; immo injurium ipsi SS. Canonibus, quie. questionum s. & c. cùm olim 7. de rer. permitt. definit, permutationem Beneficiorum, factam sine autoritate Superioris, labem semper continere Simoniae, quæ tamen certò non est Juris naturalis; alias etiam interposita Superioris autoritate, licita fieri non posset.

Dub. 1. quid intelligatur sub nomine²⁰ Juris Divini, quando dicitur, quod aliqua Simonia sit Juris Divini? 2. Intelligitur Jus mentibus nostris à DEO institutum, seu Naturale; nam Jus Divinum positivum, specialiter vetans indignum hunc rerum Sacrarum usum, non extat; sed à Christo, dum Matth. 10. v. 8. dixit, Gratis accepisti, gratis date, solùm fuit explicatum Jus naturale, ut post Franc. Victoriām relect. de Simon. n. 11. ac alios tradit, & fuse explicat Suar. c. 2. cit. à n. 11. Atque adeo, dum Simonia intrinsecè mala aliquando dicitur esse Juris Naturalis, aliquando Juris Divini, Synonymæ dictiones sunt.

Ratio, quæ Jure naturali vetitam esse²¹ Simoniam probat, est, quia est contra Jus naturæ, rem Sacram, & Spirituale vilipendere, inhonorare, & indignè tractare. Atqui si res Sacra, & Spirituale venditur, aut pro re temporali conceditur, ipsa vilipenditur, inhonoratur, & indignè tractatur; consideratur enim, ut res temporalis, naturalis, & pretio estimabilis, cum tamen ex doctrina Apostoli ad Philipp. 3. v. 8. res temporales in comparatione Spiritualium altius continentur ut stercore. Ergo &c.

Dub. 2. quando committatur Simonia²² Juris naturalis, aut Divini, & quando Ju-

ris positivi Ecclesiastici? *R. Simonia Juris naturalis*, & Divini committitur, quando pro re temporali datur res de se verè Spiritualis, aut huic annexa, ut est Gratiæ sanctificans, & alia gratis data, Sacramenti, Confœratio, Benedictio, Ecclesia, vel Calix post consecrationem, Ecclesiastici Jurisdictio, Spirituale Officium &c. Hæc propriissimè dicta Simonia est, & ei proprie convenient Definitio.

²³ *Simonia Juris positivi Ecclesiastici* est, quando una res Spiritualis, aut Spirituali annexa datur pro alia Spirituali, aut huic annexa, qualis committitur ex permutatione Beneficiorum Ecclesiasticorum propria autoritate facta, & in Resignationib[us] s[ic] iliorum Confidentialibus, prout infra n. 36. & seqq. declarabitur. Imò aliquando Simonia Juris Ecclesiastici committitur, cum res in se temporalis datur pro pretio temporali, ut contingit, cum venduntur, aut emuntur Officia Oeconomi, Vicedomini Thesaurarij, Sacræ, & similia; cum enim ex natura sua non repugnet dari Spirituale pro Spirituali, temporale pro temporali, tota malitia in his casibus ex precepto Ecclesiæ provenit, quo hæc ejusmodi rerum, vel Jurium, aut Officiorum commutationem ex motivo Religionis, & reverentia rebus Sacris debitæ prohibet.

²⁴ Dub. 3, utrum Simonia Juris Ecclesiastici sit propriæ dicta Simonia? Negant. Palud. in 4. diff. 25. q. 4. art. 2. Sot. l. 9. de Just. q. 5. art. 2. Tann. tom. 3. D. 5. de Relig. q. 8. dub. 2. n. 30. Laym. l. 4. tr. 10. c. ult. n. 66. Wagner ad Rubr. b. tit. not. 10 Pirhing hic n. 6. König ibid. n. 8. & videtur istud probare ratio; nam, ut n. 6. dictum est, ad Simoniam requiritur, ut intervenias simul pretium temporale, & merx Spiritualis. Atqui in Simonia Juris Ecclesiastici alterutrum deficit, pretium quidem temporale in permutatione Beneficiorum, res Spiritualis autem in venditione Officiorum Oeconomi, Vicedomini &c. Ergo &c.

²⁵ Sed dicendum, et si minus propriæ Simonia sit, venire tamen illam adhuc nomine Simoniæ posse. Ita Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 2. n. 1. & c. 7. n. 2. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 25. Carden. Cris. Theol. differt. 27. n. 9. & duob. seqq. Zöel. hic n. 50. Schamb. n. 10. Wietmer n. 6. Reiffenstuel n. 26. & præcipue n. 31. cum communiori Interpp. & DD. Ratio est, quia Beneficia habent annexum aliquid temporale, nempe redditus, & Officia memorata relationem ad Spirituale, quippe cum ordinentur ad rerum Ecclesia temporalium administrationem, defensionem, vel custodiā. Cons. quando authoritate propria permittantur Beneficia, inveniuntur adhuc pretium temporale, & cum Officia dicta venduntur, merx erit res Spiritualis, scilicet

R. P. Schmalegruber L. V. T. I.

quæ talis ob conæxionem cum Spirituali efficitur.

Ex quo eadit Ratio dubitandi allata: quæ etiam ex eo nimium probare convincitur, quia sequeretur, non esse in potestate Ecclesiæ facere, ut præcipiendo rem indifferentem ex motivo alicujus Virtutis ea res fiat objectum talis Virtutis: quod falsum est; nam exploratum est, quod præcipieando actum indifferentem ex motivo Religiosi efficiat, ut sit actus Religionis: item ante præceptum Ecclesiasticum non erat Sacilegium communicare non jejunum, sicut neque est Sacilegium, si moribundus communicet non jejunus; sed post præceptum Sacilegium est, quando quis extra periculum mortis communicat non jejunus. Igitur etiam prohibendo actura sub motivo turpitudinis, repertæ in Simonia, efficiet, ut ille sit actus Simoniæ.

Quæritur 5. quomodo subdividatur²⁷ Simonia utraque hæc tenus explicata? *R.* Tam Simonia Juris Divini, & Naturalis, quam ea, quæ est Juris positivi Ecclesiastici, subdividitur in Internam, & Externam. Interna est, quæ in sola mente, sive interno animi proposito committendi Simoniam consistit. Externa, quæ in actum externum exit: quod duplī modo fieri potest. Vel enim intercedit aliquod pactum expressum, vel tacitum, vel non intercedit. Si hoc secundum, & nullo interveniente hujusmodi pacto, res Spiritualis in compensationem temporalis, aut hæc propter rem Spirituali acceptam quasi ex debito datur, committi dicitur *Simonia Mentalis*; si primum, appellatur *Simonia Conventionalis à Conventione*, quam superaddit *Simonia Mentalis*.

Dub. 1. quando committatur Simonia Mentalis? *R.* Tunc, quando quis rem Spirituali alicui confert, tanquam compensationem, ex Jutitia debitam pro re temporali ab ipso accepta, vel animo obligandi alterum ad reddendam rem temporalem; aut vice versa, quando quis alteri confert rem temporalem, tanquam ex Justitia debitam pro re Spirituali, vel cum intentione obligandi ad reddendam vicissim rem Spirituali, nullo tamen pacto expresso, vel tacito interveniente. Et ita Simoniacus mentalis efficitur, qui inservit Episcopo, nullo quidem pacto, vel conventione externa verbis, vel signis facta, eo tamen animo, & intentione, ut pro mercede ei conferat Beneficium Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 26. not. 4. Barbos. in c. 12. n. 4. b. tit. Matthæucc. Offic. Ecl. c. 49. n. 23. Engl. hic n. 12. Pirhing ibid. n. 7. Illust. D. Præpos. Frising. cons. 21. n. 12.

Similiter committit Simoniam mentalem ille, qui, cum vacat Beneficium, quod ipse prenatur, accedit Collatorem, vel Patronum, siquæ se commendat pro collatione.

tione, vel præsentatione ad Beneficium, & simul per se, vel per alium ipsi offert certam aliquam quantitatem pecuniaæ, aut vas argenteum, vel aureum, absque ullo quidem pacto externo, conditione, aut obligatione externè apposita, ut pro tali re temporali eidem conferat Beneficium, hac tamen interna intentione, fine, & animo, ut intuitu illius Collatorem, vel Patronum moveat, & obliget ad conferendum sibi præ alijs Beneficium.

Deducitur ex Decreto Innocentij XI. ubi inter prohibitas n. 45. refert sequentem Propositionem: *Dare temporale pro Spirituali non est Simonia, si temporale non datur tanquam pretium, sed tanquam motivum conferendi, vel efficiendi Spirituale.* Conf. ex ratione; nam qui ita inservit Episcopo, vel rem temporalem dat Collatori, vel Patrono, hac re temporali, vel servitio æquivalenter censetur emissæ collationem, vel præsentationem ad Beneficium; neque enim inservit, aut dat omnino gratis: quod inde colligitur, quia tales, si per servitia, & munera non obtineant, quod desiderant, statim prorumpunt in murmura, & conqueruntur se nihil per ea effecisse, quod non facerent, si obsequia sua, & munera obtulissent omnino gratis.

Dub. 2. quomodo contingere Simonia mentalis possit? ¶ Plerumque contingit ex parte dantium tantum; quia intentio prava animo retinetur: potest tamen contingere etiam ex parte utriusque, scilicet tradentis rem temporalem ex una parte, & rem Spiritualem ex altera, sed casu, & non conventione, si scilicet uterque habeat præsumum animum, & neuter hunc signis externis sufficienter manifestet. Suar. tom. I. de Relig. l. 4. c. 41. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Gonzal. in c. fin. n. 2. b. tit. Pirhing hic n. 7. Schambog. n. 13. Reiffenstuel n. 16.

Dub. 3. quid requiratur, ut commissa censeatur Simonia Conventionalis? ¶ Ad hanc non sufficit sola promissio rei Spiritualis pro temporali, aut vicissim; sed ea promissio etiam debet esse à promissario acceptata: nam si acceptata non sit, non Conventionalis, sed mentalis duntaxat erit, ut cum Farin. l. 1. decis. 34. à n. 4. bene advertit Reiffenstuel hic n. 19. quia deest vera conventio, & pactum, quæ est duorum, pluriumve in idem placitum consensus tacitus, vel expressus l. hujus 1. §. ¶ c. 2. ff. de Patz.

Quæritur 4. quotuplex sit Simonia Conventionalis? ¶ Est triplex, *Pura*, cùm traditio ex neutra parte fecuta est; *Mixta*, cùm facta est traditio ex alterutra parte, aut mercis, aut pretij Simoniaci; & *Realis*, quando consummata est Simonia traditione tam mercis, quam pretij. Flam. l. 7. de Resign. q. 2. u. 7. Azor p. 3. l. 12.

c. 2. q. 1. Gutier qq. can. l. 1. c. 9. n. 9. Suar. tom. I. de Relig. l. 4. c. 41. n. 4. ¶ duob. seqq. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 36. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Gonz. ad c. 12. n. 3. b. tit. Barbos. ad Rubr. eod. n. 4. Wagnereck ibid. not. 6. Vallen. hic §. 3. n. 2. ¶ 3. Zoes. n. 86. Pirhing n. 8. ¶ 9. Schambog. n. 13. König n. 4. Wiefner n. 7. Reiffenstuel n. 20. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 14.

Dub. 1. an requiratur ad Simoniam realem, ut totum pretium, quod pro re Spirituali promissum est, tradatur? ¶ Negetivè: sed sufficit, si inchoatè, seu ex parte datum sit. Less. n. 36. cit. Et hinc quis alicui pro Beneficio promisit alicui e. g. 300. fl. & isto accepto, interea dat 100. vel 50, aut etiam minus, Simonia Realis, penas Juris inducens, jam est completa. Idem est, si quis plura promisit obsequia temporalia, & accepto Beneficio, unum tantummodo, idque exiguum præstisit. Reiffenstuel hic n. 22.

Dub. 2. an ad Simoniam realem requiratur, ut res temporalis pro Spirituali, aut contrà mutuò statim simul tradatur? ¶ Negetivè: sed sufficit, si tradatur post aliquod tempus etiam longum v. g. annum. Hinc licet maneat Simonia mentalis, vel Conventionalis tamdiu, donec ex parte utraque fiat inchoatè saltem traditio, tamen ab illo momento, quo postea fit etiam alterius traditio, Simonia realis completur, & quoad penas Juris retrotrahitur ad tempus pactionis præteritæ. Reiffenstuel n. 23.

Dub. 3. quotupliciter Simonia committi possit circa Beneficia Ecclesiastica? ¶ Committi potest Simonia *Juris communis*, seu *simplex*, & potest committi *Simonia Qualificata*, Jure speciali Ecclesiæ introducta, qua *Confidentialis* dicitur à Fiducia, quam unus in altero, in quem Beneficium transfert, constituit. Posterior hæc introducta est per *Confit.* Pij IV. incipit *Romanum* 7. Cal. Nov. 1564, & S. Pij V. incipit *Intolerabilis* cal. Jun. 1569. De hac ulterius

Quæritur 7. quid sit Simonia *confidentialis*? ¶ Est, quā quis Beneficium Ecclesiasticum alicui quoconque modo v. g. eligendo, præsentando, conferendo, vel in ejus favorem resignando procurat cum expresso, vel tacito pacto, ut is, cui id procurat, post aliquod tempus idem Beneficium ipsi procuranti, vel alteri regnet, aut pensionem, vel fructus ex eo præstet. Consequenter *materia* hujus Simonia sunt sola Beneficia Ecclesiastica: & hinc, quando Pensio, vel quolibet aliud Jus, sub nomine Beneficij propriè non comprehensum, resignatur, etiam reservato accessu, ingressu, & regressu, de quibus n. seq. committitur solum Simonia communis, non autem Confidentialis, nec incurritur pena, *com-*

committentibus constituta. Pirhing. hic n.

^{113.} Dub. 1. quānam sint præcipua Species Simonia Confidentialis? ^{v.} Præcipua hujus speciem constituent Collationes, & Resignations, quæ fiunt cum reservatione Accessus, Ingressus, & Regressus.

Accessus reservatur, quando quis voluntas Beneficium obvenire Titio, quia iste modò ob defectum ætatis, vel alia ex causa ad id inhabilis est, illud interea confert Cajo, ea conditione, & pacto, ut postquam Titius legitimam ætatem adeptus fuerit, illud dimitat, propria autoritate apprehendendum à Titio. Flamin. l. 6. de Resign. q. 5. n. 111. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 75. Zœf. hic n. 123. Pirhing. n. 114. Schambog. n. 102. Wiestner n. 10. Reiffenstuel n. 33.

Ingressus reservatur ab illo, qui Beneficium sibi collatum, sed nondum possessum resignat alteri eo pacto, ut ubi iste Beneficium dimiserit, ipse resignans jus habeat ingrediendi possessionem illius. Flamin. l. cit. n. 114. cum reliquis supra.

Regressus reservari ab eo dicitur, qui Beneficium sibi collatum, & jam possessum resignat alteri, eo pacto, ut ubi istud per mortem, Professionem Religiosam &c. istius vacaverit, resignans idem recuperet. Ita cit.

Causa prohibendi hujusmodi Resignations, & Collations duplex fuit, tum quod speciem hereditaria successionis, quam SS. Canones oderunt, præbeant, tum quod anfam dent optandæ, & captandæ mortis alienæ.

Dub. 2. an modis hactenus recentis Simonia Confidentialis committatur etiam tunc, quando intercedit sola intentio, non verò etiam pactum expressum? ^{v.} Distinguendo: Vel enim resignans, eligens, præfentans, aut conferens Beneficium habuit animum obligandi resonatarum, collatarium &c. ad dandum, sibi, aut illi, cui vult, accessum, ingressum, aut regressum, vel sine animo obligandi solum speravit, quod is, cui sic Beneficium procuravit, esset illud resonatus sibi, aut amico, vel consanguineo suo.

⁴¹ Si hoc secundum, non committitur Simonia; quia hac ratione non intercedit voluntas emendi, & vendendi. Neque obstat, quod in Bulla S. Pij V. n. 36. allegata ut Simoniaca damnetur etiam sola intentio dimittenti Beneficium; non enim per intentionem ibi intelligitur sola spes, sed voluntas obligandi alterum, prout explicant Navarr. Man. c. 23. n. 109. Ugolin. tab. 1. c. 22. §. 1. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 43. n. 12. P. Friderich de Simon. c. 4. n. 195.

⁴² Si primum, interest, an intentio illa obligandi expressa sit signo aliquo extero, vel non. Si non est expressa, committitur Simonia solum mentalis, ut constat ex dictis n. 28. quæ tamen propriè dici confidentialis non potest, cum nec in Bulla Pij IV. nec in Bulla Pij V. specialiter damnetur, vel puniatur. Si verò intentio obligandi signo extero expressa sit, vera committitur Simonia, licet alter nihil pacifetur, vel reprobatur, ut merito docent Garc. p. 11. de Benef. c. 3. n. 2. Flamin. de Confident. q. 26. n. 39. Suar. de Censur. D. 22. secl. 6. n. 15. [§] 16. Palao tr. 17. D. 3. p. 18. n. 4. & patet ex Bulla Pij V. ubi dicitur, Confidentialiam, seu Simoniam Confidentialalem censendam esse, si quis Beneficium receperit ex resignatione, vel cessione cuiuscunq; personæ simpliciter aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu, vel accessu, etiam sola dimittentis intentione.

Dub. 3. an Simonia Confidentialis ⁴³ locum habeat etiam in Beneficiorum permutatione? Ratio dubitandi est; quia etiam ista fieri potest cum certa fiducia, sive pacto de permutatione suo tempore dissolvenda, & concedendo regressu ad sic dimissa, vel de ijs in favorem nepotum, aut aliorum resignandis, vel pensione sibi, aut alijs solvenda.

Sed dicendum, licet ita Permutantes committant Simoniam Juris Communis Confidentialalem tamen ab ipsis probabilius non committi. Ita Navar. ad hanc Rubr. conf. 77. Suar. l. 4. cit. c. 43. n. 11. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 75. ^{v.} illud, Palao p. 18. n. 2. Zœf. hic n. 124. Pirhing. n. 113. Wiestner n. 11. Reiffenstuel n. 39. Ratio est, quia constitutiones Pij IV. & Pij V. c. 22. penales, & odiosæ sunt. Igitur non sunt extendendæ, nisi ad cessionem, & resignationem Beneficiorum. Atqui sub nominibus cessionis, & resignationis ex communis usu Jurium, & DD. in odiosis ea, quæ fit ex causa permutations, non venit. Ergo &c.

Secus discurrendum de Episcopo ⁴⁴ vel quovis alio Beneficij collatore; nam hic, si cum altero, vel utroque permutantium pacifceretur de fructibus, vel pensione sibi, vel alteri solvendis propter admissionem permutationem, vel collationem factam, committeret Simoniam Confidentialalem, prout cum reliquis supra allegatis notant P. Wiestner n. 12. & P. Reiffenstuel n. 40. & satis clarè expressum est in Conf. Pij V. cit. ibi: Si Ordinarius, vel alias Collator contulerit, vel conferat Beneficium quovis modo (ac proinde etiam ex causa permutationis) vacans, ea conditione tacita, vel expressa &c.

S. II.

De Pactione Simoniaca.

SUMMARIUM.

45. &c. Quid nomine pactionis simoniaca veniat?
49. &c. An committatur Simonia per Pactum onerosum, ex parte unius sicutum?
52. &c. An Simonia sit dare temporale ex sola spe gratitudinis exhibenda ab altero per donum Spirituale?
56. &c. Vel contraria dare Beneficium Ecclesiasticum Benefactori temporali?
60. &c. Quid si obligatio gratitudinis, pro exhibito spirituali praefanda, dederetur in pactum?
65. &c. An aliquando committi Simonia possit per solam gratuitam donationem?
71. &c. Quid dicendum, quando temporale pro Spirituali datur, non ut premium, sed solum ut motivum?
75. &c. Vel contra, quando datur Spirituale ad acquirendum temporale, seu finem?
82. &c. An Simonia sit dare, promittere, legare &c. aliquid temporale sub modo, vel conditione rei, aut operis Spiritualis?
89. &c. Quid sentendum de Pactione, quia Clericus convenit de stipendio, antequam in se suscipiat obligationem ministrandi spiritualia?
93. &c. Quinam Clerici petere, & accipere tale stipendum possint?
97. &c. Pro quali labore?
101. &c. An Simoniam committat, qui tempore dat, vel promittit pro intercessione, commendatione, precibus &c. apud Patronum, vel Collatorem Beneficij interponendis?

Intra ea, quae n. 6. dixi ad constitutionem Simoniæ requiri, est Emptio Venditio, seu Pactio Simoniaca; quia Simonia, ut patet ex n. 3. est studiosa voluntas emendi, aut vendendi &c.

45. Quæritur 1. quid nomine Emptionis Venditionis, seu Pactio Simoniaca veniat? n. hoc nomine in Definitione, & materia Simoniæ venit quicunque contractus onerosus, & reciprocus, & omnis conventionem tacita, quam expressa, vi cuius Spirituale pro temporali, tanquam pretio datur, vel promittitur. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 1. ad 5. Navar. Man. c. 23. n. 105. Azor p. 3. l. 12. c. 1. q. 1. Leff. l. 2. de Jus. c. 33. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. f. 8. n. 2. v. emendi, Palao tr. 17. D. 3. p. 1. n. 2. Fagn. in c. in ordinando n. 5. b. tit. Barbos. ad Rubr. eod. n. 3. circa fin. Wagnereck ibid. not. 4. Carden. Cris. Theol. Dissert. 27. n. 4. Vallen. hic §. 2. n. 2. Zoes. n. 3. fin. Engl. n. 4. &c. 7. Pirhing n. 1. v. dicitur 2. Schambog. n. 4. König n. 17. Wiest. n. 13. Reiffenstuel n. 68. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 10. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 2. P. Friderich de Simon. c. 1. n. 3. Magnif. P. Schmier p. 2. de delict. c. 1. n. 8. & ceteri DD. paßim.

46. Ex quo sequitur 1. nomen Emptionis Venditionis in definitione Simoniæ sumi latè, prout scilicet complectitur etiam Locacionem, Transactionem, Permutationem, aut Contractum innominatum Do, ut des &c. & quamvis aliam pactionem expressam, vel tacitam. S. Thom. l. cit. Imò etiam nominatio, sive præsentatio, elec̄tio, institutio, confirmatio, renuntiatio, remissio, & similes actus, si gratis non fiant, sub nomine Emptionis Venditionis comprehenduntur.

Necactus positivi tantum, sed etiam omisso, ut si quis accepto prelio omittat aliquem ordinare, absolvire, eligere &c. sub Pactionem Simoniacam cadit, ut infra n. 207. dicitur. Fundaturque acceptio hæc in Jure l. statu liberi 29. §. Quintus 1. ff. de Stat. liber. ibi, Lex duodecim tabularum empionis verbo omnem alienationem complexa videtur.

Sequatur 2. nihil referre ad Simoniam, 47 quæcunque nomen tali pacto imponatur; quia Lex non est imposita verbis, sed rebus l. omne 2. fin. C. commun. de Legat. & quidquid fit in fraudem Legis, est habendum pro infecto l. jubenus 41. C. de liberal. caus. & quoniam certum est, quid is committit in Legem, qui Legis verbum complectens, contra Legis nititur voluntatem, ut habet Reg. certum 88. in 6. Quare non excusatibit à Simonia, quæcunque quis nomen pacto suo imposuerit, cum nulla variatio nominis purget id, quod per se, & ex natura sua malum est: & prudenter Ulpianus l. suis 4. ff. de Legat. 1. inquit, Rerum vocabula immutabilia sunt hominum mutabilitia. Abb. in c. 16. not. 2. b. tit. Vivian. in c. 36. v. vel nominis eod. Barbos. ibid. n. 5. Pirhing. hic n. 36. not. 2.

Sequitur 3. non requiri ad Simoniam, 48 ut interveniat pactum expressum: sed sufficit tacitum, etiam ex una solùm parte inchoatum, vel intentum, quo quis temporale quidem dat, aut præstat, aut præstare intendit animo, & intentione akerum obligandi; nam dari potest Simonia ex parte unius dunraxat, quando videlicet unus offerit, dat, aut præstat, aut præstare proponit aliquid temporale animo obligandi alterum ad dandum Spirituale, & alter id vel non advertit, vel advertens non consentit.

& propterea non acceptat, vel Spirituale non vicissim dat, aut dat quidem, non tam intuitu illius temporalis. Ita ex parte unius Simonis Magi, non item S. Petri sicut Simonia commissa, dum ille huic quidem obtulit pecuniam pro dono Spiritus Sancti, S. Petrus vero non acceptavit, sed recusavit dicens, *Pecunia tua tecum sit in perditionem.* Hinc in Definitione non dicitur *Pactum*, vel *Contractus*, sed *Studio* voluntas Sc.

Quæritur 2. an Simonia vitium habeat pactum onerosum, quod ex parte unius factum est? *Certum est* 1. Eo casu committi Simoniam, saltem mentalem ab eo, qui verè habet animum præstandi temporale, vel spirituale, quod promisit. Pirhing. hic n. 9. *Certum est* 2. etiam alterum, qui taliter animum non habuit, peccare graviter; quia si è promittendo perniciose, scandalose, imò & sacrilegè mentitur, atque alterum inducit ad Simoniam. Less. l. 2. de Just. tr. 45. n. 11. Wiestner hic n. 18. Reiffenstuel ibid. n. 130. & alij apud istos. *Certum est* 3. eundem, qui ita facile pactus est, in foro saltem externo habendum pro Simoniano, donec probaverit fictionem; quia opus Simoniacum externum posuit, & intentio operantis præsumitur esse conformis operi externo.

Dubium est, an ex parte ita pacifcentis factè pæctio hac facta verè sit Simoniana? Affirmat Navar. *Comment. ad c. fin. b. tit. n. 10. & Man. c. 23. n. 106.* V. est autem. Cum alijs ex ratione, quia sic promittens, mediante promissione rei temporali, licet fictâ, & deceptorâ, obligare intendit alterum ad conferendum Spirituale. Ergo jam aliquo temporali consequitur Spirituale; nam ipsa promissio, quâ spirituale consequitur, temporalis est, & pretio estimabilis, quia onerosa, & multis periculis obnoxia.

Sed dicendum, à factè pacifcente in foro conscientiæ interno saltem Simoniam nullam incurri, & cons. neque poenas in Jure latae contra Simoniacos: & hinc si ex tali promissione facta accepit Beneficium, retinere illud poterit, modò à legi imo Colatore acceperit. Ita Cajet, *tom. 2. Opusc. tr. 9. q. 2.* Sot. l. 9. de Just. q. 8. art. 1. Rodriguez, *V. Simonia c. 56. n. 6.* Suar. *tom. 1. de Relig. l. 4. c. 42. n. 5.* Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 11. Tann. *tom. 3. D. 5. de Relig. q. 8. dub. 2. n. 29.* Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 67. Coroll. 2. Palao tr. 17. D. 3. p. 6. n. 2. Wagnereck ad Rubr. b. tit. not. 6. fin. Pirhing hic n. 9. Reiffenstuel n. 130. Wiestner n. 15. Ratio est, quia ad Simoniam incurrendam requirit animus emendi Spirituale pro temporali. Atqui iste in casu presenti non adest in factè pacifcente. Ergo &c.

ad Argumentum oppositum dico, illo roa probari aliud, quā quid hujusmo-

di fictione committatur peccatum scandali gravis; neque enim hoc casu intervenit aliquid, quod respectu ita pacifcentis habeat rationem pretij: nam si aliquid tale esset, illud esset vel ipsum temporale, quod ita factè promittit, vel ipsa promissio facta. Non ipsum temporale; quia non adest animus illud dandi pro spirituali, quod requiritur, ut aliquid habeat rationem pretij in actu 2. non ipsa promissio facta; quia licet hæc pretio aliquo modo sit estimabilis, non tamen offertur in pretium beneficij accepti, sed tantum est conditio, quâ pretium pro illo offeratur.

Quæritur 3. utrum Simonia sit dare quocunque donum, vel obsequium temporale absque ulla recipientis obligatione ex sola spe gratitudinis, & intuitu remuneracionis per Spirituale donum exhibendæ. E.g. Titius infervit, vel aliud obsequium præstat Patrono Beneficij, vel Episcopo ejus Collatori gratis, & absque animo ullius obligationis illi imponendæ, sub spe tamen, & intentione ejus animum conciliandi, ut postea Beneficium ex gratitudine, & benevolentia ei præstet: quæstio est, an Titius hoc casu committat Simoniam? u. Negativa. Ita omnes teste Suar. *tom. 1. de Relig. l. 4. c. 45. n. 4.* Ratio est, quia tali casu obsequia non habent rationem pretij, sed solum conciliant benevolentiam, à qua procedit gratitudo Beneficij collatio, vel præsentatio. Conf. qui spe obtainendi aliquid ultra sortem, ex gratitudine sibi præstandum à mutuatio, dat ipsi mutuum, non committit Usuram, juxta doctrinam S. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 2. & 3. Ergo nec Simoniam, qui spe obtainendi Spirituale gratis, & sine pacto explicito, vel implicito, dat temporale: est enim par ratio; nam sicut id, quod exigitur suprà sortem, Usuram efficit, ita Simoniam illud temporale, quod datur pro Spirituali.

Dubitari potest, an Simoniacus in dato casu efficiatur, qui spem hanc suam accipiendi Beneficium Ecclesiasticum, vel aliud quid Spirituale explicat illi, cui dedit temporale, & gratum ab illo animum postulat? Sed dicendum, neque sic committit Simoniam, modò temporale omnino gratis detur, & ablit omne pæctum, & voluntas alterum obligandi. Ita Suar. c. 45. cit. n. 8. & caret assertio sic limitata omni difficultate. Nam 1. quod licitum est optare, licitum est etiam signis exprimere. Atqui juxta n. præc. licitum est optare, & sperare Spirituale ex gratitudine sibi vicissim dandum ab eo, cui ipse dedit antea temporale. Ergo &c. 2. Quod licitum est in mutuo, quin propterea committatur Usura, licitum etiam est in materia præsenti, ne committatur Simonia. Atqui in mutuo, si manus ab obsequio, vel lingua non quasi ex obligatione rei exhibetur, sed ex benevolentia, quia sub estimatione

non cadit, licet hoc accipere, exigere, & expetere, ut docet S. Thom. l. cit. ad 3. nec propterea committitur Usura. Ergo nec committetur Simonia, si dans temporale accipienti istud explicit spem, quam habet, recipiendi ab ipso Spirituale. 3. ipse DEUS temporalium bonorum promissione Populum Hebræum saepe provocavit ad sui cultum, & præceptorum suorum observantiam: cuius exemplum fecuti probi parentes saepe munerum oblatione liberos, aliósque excitant ad orationem, & aliarum Virtutum actus, quin eos propterea quisquam reprehendat, & Simonia arguat.

Dixi, *Modò abſit omne paclum*; nam si paclum explicitum, vel implicitum, aut etiam intentio sola obligandi ex iustitia hujusmodi spei, vel exprefſione accedat, certò Simonia comittitur. Et tale Paclum adesse in foro externo præfumitur, quando e. g. aliquis per longius tempus inservit Collatori, vel Patrono Beneficij, nullum, vel tenue duntaxat habens salaryum; nam ex tali servitio voluntariè acceptato naci videtur obligatio Iustitiae ad reddendam ei mercedem, & conf. obligatio remunerandi per collationem Beneficij, quod serviens intendit. Pirhing bic n. 137. & alij apud illum. Imò ut in hujus dubij, & præcedentis Quæſtionis caſu Simonia non committatur, quidam cum P. Reiffenſtuel requirunt, ut hujusmodi obsequia, donations &c. prætentur principaliter ex alio fine, & titulo; nam si ideo præcipue, & principaliter ea prætitisti, ut ab altero, cui illa prætitisti, obtineres Spirituale, v. g. Beneficium &c. Simoniam, ut notat cu. Autbor, & b. ut. à n. 94. fusè deducit, jam commiſſisti. Quidquid fit, talia obsequia, eti gratis prætentur cum sp. obtinendi Beneficium, non carent periculo propter scandalum, & quia speciem faſtem Simoniae habent.

56 Queritur 4. an sit Simonia dare Beneficium Ecclesiasticum benefactori temporali ex gratitudine, & ad satisfaciendum obligationi antidorali inde ortæ, ut si Episcopus, cui Clericus, vel ejus pater diu obsequia temporalia præfit, eidem Clerico gratitudinis causâ conferat Beneficium, aut Patronus ad illud præfert Clericum, qui liberos ipsius instituit? Ratio dubitandi est, quia qui dat Spirituale donum pro temporali obsequio, etiam titulo gratitudinis, videtur comparare, & adæquare Spiritualia temporalibus, in quo malitia Simonia constitit. Conf. Spiritualia ex præcepto Christi gratis dari debent, at quod datur ex obligatione antidorali, non datur gratis, cum repugnet dari ex obligatione, & dari gratis, ergo &c.

Sed dicendum, in hujusmodi collatione, vel præsentatione, modò gratis omnino fiat, non intercedere Simoniam. Ita Navar. Man. c. 23. n. 106. y. conferens. Sot-

l. 9. de Juf. q. 7. art. 1. § 3. Carden, Crif. Theol. Differt. 27. n. 111. P. Friderich. de Simon. c. 2. n. 18. Ratio est, quia in hoc modo conferendi, vel præsentandi nullum intercedit paclum, vel pretium: non paclum; quia ponitur, quid ille, qui sua obsequia temporalia Episcopo, vel Patrono impendit, illorum compensationem per Beneficij collationem, aut præsentationem non intendat, sed illa vel gratis omnino, vel premercede temporali exhibuerit. Non pretium; quia dum aliquid datur ut pretium, id, quod datur, adæquatur accepto, non ita adæquatur, quid datur ad satisfaciendum obligationi antidorali; quia, ut S. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 2. & q. 106. art. 5. ad 1. notat, gratitudo non tam respicit datum, quam affectum; & hinc ex gratitudine conferri potest aliquid longè nobilius, quam fuerit acceptum, absque vilipendio, & injuria muneris, quod rependitur, ergo &c.

Addé, nec Simoniam, nec illicitum¹⁸ aliunde esse, si Patronus, vel Collator Beneficij Ecclesiastici prædictam suam intentionem explicet Clerico, eique dicat, se ipsi conferre Beneficium ex gratitudine propter obsequia, qua vel ipse, vel ejus Pater Collator præfiterit; nam licet exprimitur causa, ob quam aliquid licet fit, ac licet, ut n. prec. dictum, Beneficium confertur Clerico ob recepta obsequia temporalia ex gratitudine. ergo &c. Imò, ut Suar. tom. 1. de Relig. D. 4. c. 45. n. 13. existimat, potest Collator, vel Patronus à Clerico, cui consultit, vel procuravit Beneficium, petere, ut obligationem antidoralem, quâ ipsi Collator tenebatur remittat, modò Beneficium non derur in compensationem mercedis, quæ Clerico, vel patri ejus debetur propter obsequia collatori præfita. Ratio est, quia dum petitus remissio obligationis antidoralis, nihil petitur pretio æstimabile, sed solum petitur, ut recognoscatur alter, quid remunerationem obsequiorum suorum accepit: quod naturâ suâ inest, & nullam novam obligationem imponit.

Ad Rationem dubitandi in contrarium¹⁹ n. 56. allatam patet ex Probatione n. 57. Certè tam parum hic æquatio, five æquaratio Spiritualis cum temporali intercedit, quam parum intercedit tum, cum pauperes orant pro Benefactoribus, à quibus acceperunt nummos, aut cum DEUS propter opera Virtutis dat bona temporalia. Ad Conf. donum gratuitum non excludit omnem, sed tantum Iustitiae obligationem: alias etiam Simonia committeretur, quando pro Fundatoribus Monasteriorum, alias que Benefactoribus offeruntur Sacrificia & Orationes, aut quando illi participes sunt bonorum operum, quæ sunt in Ordine Religioso, cujus illi sunt Benefactores; nam nec ista sunt sine omni obligatione, scilicet gratitudinis.

Quæ-

Quæritur 5. an Simonia committatur, quando obligatio gratitudinis, pro Spirituali exhibito præstandæ, deducitur in pactum? Pro negativa citantur *Felin. Covar. Machad. Hurtad. Vidal &c.* & videtur hoc ipsum probare ratio; quia quod naturaliter inest actui in pactum licet deduci potest, ita inest obligatio gratitudinis collationi Beneficij. ergo &c.

Sed distinguendum est inter duos casus, unum, quo is, qui Spirituale accepit, obligationem suam antidram explicatur, promittit se eam observaturum, non determinando gratitudinis genus, quo obligacionem suam implere velit, alterum, quando determinatè se obligat ad temporale pro Spirituali, aut vicissim.

61 In primo casu non committitur Simonia; quia quilibet potest promittere, ad quod ex Jure naturali obligatur. Carden. Cris. Theol. Dissert. 27. n. 65. P. Friderich de Simon. c. 2. n. 36. P. Reiffenstuel hic n. 114. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 180. Et in hoc sensu explicari debent. AA. pro negativa allegati, & de Cavaruvia patet l. 2. var. c. 20. n. 4. ubi assert, ita pariter sentire *Glossa Card. Anan. Abb. Major. Gabr.* Debet tamen hoc casu vitari scandalum, quod facilè eodem casu contingit in eo, cui fit talis promissio, quippe qui per talem obligationem intelligere potest sibi offerri temporale pro Spirituali, & ita moveri ad Beneficium Ecclesiasticum conferendum; hoc enim videns alter induceret proximum in peccatum. Reiffenstuel l. cit.

62 In casu secundo ita promittens, & se obligans ad gratitudinem Simoniam committit. Ita Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 45. n. 11. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 9. Giblin. de Simon. q. 10. consept. 3. n. 3. Carden. Cris. Theol. Dissert. 27. n. 43. & seqq. P. Pithing hic n. 125. & verum, P. Friderich l. cit n. 37. P. Reiffenstuel n. 107. Magnif. P. Schmier n. 173. Estque sententia hodie certa post Decretum Innocentij XI. ubi inter Propositiones à Pontifice isto prohibitas refertur n. 45. Propositio his verbis proposita: *Dare temporale pro Spirituali non est Simonia, si temporale solum sit gratuita compensatio pro Spirituali, & contra.* Ratio est, quia tali casu fit contractus onerosus dandi temporale pro Spirituali, & gratitudo deducitur in pactum, mutatürque obligatio antidoralis in obligationem Justitiae: cuius signum est, quod ita promittens post promissum jam obligetur ad aliquid certum, cum tamen antea ex titulo gratitudinis obligatus duntaxat fuerit ad obsequia incerta, ut proin jam sit aucta obligatio.

Imò Simonia etiam committitur, quando sub hac formula fit promissio, *Procula mibi Beneficium, jam exhibebo me gratum, si verba haec ita proferantur, ut at-* R. P. Schmalzgrueber L. V. T.L.

tentis circumstantijs significant, datum iri temporale pro Spirituali; nam sensus verborum istorum dubius est; cùm indifferenta illa sint vel ad significandam obligacionem præcisè antidoralem, vel ad aliam Justitiae dandi temporale pro Spirituali verba autem dubia in casu, quo non aliter de intentione proferentis constat, interpretationem accipiunt ex circumstantijs. ergo &c. Eritque Simonia ista, si pars alterius acceptatio intercessit, non tantum Simonia merè mentalis, sed Conventionalis; quia celebratus censebitur Contractus reciprocus, compleatus intentione dandi temporale pro Spirituali ex una, & ex altera parte Spirituale pro temporali.

Ad Argumentum contrarium allatum n. 64 50. in pactum deduci potest, quod naturaliter inest actui, quando per adjectionem pacti non alteratur obligatio prior; secus, quando alteratur, & commutatur in obligacionem aliam graviorem, nempe justitiae. atqui dum per pactum obligatio gratitudinis determinatur ad praestandum temporale pro Spirituali, utique obligatio gratitudinis alteratur; nam præciso hoc pacto, ex honestate tantum dabatur obligatio ad servitium arbitriatum, nunc vero, eo pacto supposito, surgit obligatio Justitiae ad servitium certum, pecuniarium, & temporale, cùm quidquid debetur ex pacto, ex Justitia debeat. Quare hoc casu Donatio remuneratoria naturam suam exuet, & migrabit in naturam Permutationis, quæ secundum dicta n. 46. si fiat inter temporale, & Spirituale, Simoniaca est, quidquid in contrarium sentiant, & faciant Beneficiorum prensatores summi infimi, qui gratitudinis exhibenda pallio tegere Simoniam contendunt.

Quæritur 6. an aliquando Simonia 65 committi possit per solam gratuitam donationem, factam absque pacto explicito, vel implicito, & absque intentione obligandi donatarium vicilium ex Justitia ad dandum Spirituale? Ratio dubitandi sumitur 1. ex can. emendari 104. caus. 1. q. 1. & c. in irdi- nando 1. b. tit. ubi prohibetur baptizatus baptizanti, ordinatus ordinanti, &c, quidquam, etiam gratis dare. 2. ex Trid. sess. 2. c. 1. de reform. ubi S. Synodus vetat, ne pro collatione Ordinum quorumcunque, & Clericalis Tonsuræ pro Litteris Dimissorijs &c. Episcopi, & alij eorum collatores quidquam, etiam sponte oblatum. quovis Prætextu accipient: Et additus sess. 24. c. 18. v. caveantque de reform. eos, qui pro Examene ad Beneficia curata quidquam receperint, vel dederint, Simoniæ vitio obnoxios esse. 3. ex ratione; nam si gratuita donatio rei temporalis, facta occasione, vel intuitu acceptæ, vel accipiendæ rei Spiritualis, non efficit Simonia, etiam Simonia non foret dare temporale pro Spirituali, tanquam gratuitam compensationem pro isto. Sequuntur lam.

lam damnavit Innocentius XI, Propositione
45. ergo &c.

66 Sed dicendum, si donatio fiat merè gratuitò, sine pacto & animo alterum sibi obligandi, sic donando ex rei natura Simoniam non committi. Ita Navar. *Man. c. 23. n. 106.* Sot. *l. 9. de Just. q. 7. art. 10. § 3.* Suar. *tom. 1. de Relig. l. 4. c. 36. n. 2.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 2.* Palao *tr. 17. D. 3. p. 5. n. 6.* Cassian. à S. Elia *Theol. mor. expurg. V. Simonia l. c. 1. n. 6.* Fagnan. *in c. ordinando l. b. tit. n. 4.* Gonzal. *ibid. n. 8. Moya p. 1. scđt. qq. D. 1. q. 3. n. 2.* Zœf. *bic n. 55.* Engl. *n. 7.* Pithing. *n. 125.* Schambog. *n. 29.* König. *n. 18.* Wieschner. *n. 15.* Reiffenstuel. *n. 117.* & exploratorium est ex can. quām pto 2. fin. can. fuit 4. v. is autem caus. 1. q. 2. & c. dilectus 30. b. tit. ubi in fine additur: illud tamen gratanter recipi poterit, quod fuerit sine taxatione, seu ut Gloss. *ibidem V. taxatione, pactio gratis oblatum.* Ratio est, quia, ut committatur Simonia, tempore debet habere rationem pretij, atqui pretium non intercedit in Donatione merè gratuita; quia quod datur ut pretium, datur ex obligatione, & pactio, ergo &c.

67 Proceditque hoc, sive donum temporale detur post Spirituale donum, vel officium præstitum, sive etiam ante, aut simul cum ipso sit datum; nam modò gratis, & purè, sine ullo pacto espresso, vel tacito, aut intentione obligandi ex Justitia datum sit, ita dare Simonia non erit. Suar. *n. 2. tit.* Laym. *n. 8.* Pithing. *n. 125.* & colligitur ex c. *questiones 18. b. tit.* ubi habetur, quod quando ex circumstantijs præsumi potest, donum temporale priùs gratis esse datum, id non sit prohibitum. In foro tamen externo, quando spiritualis dationem præcedunt munera temporalia, plerunque præsumunt mala, & Simoniaca intentio; quia hujusmodi munera solent animum valde inclinare, ideoque etiam interdum Jure Ecclesiastico prohibentur, tanquam Simoniæ saltem speciem referentia. Gonzal. *l. cit. n. 8.*

68 Imò si intentio, vel Pactio Simoniaca, aut ejus præsumptio cesset, nec aliunde illicitum erit post Spirituale acceptum gratis dare temporale; quia non appareat, ex quo capite talis datio possit esse illicita. *Exceptione* facienda est in ijs, ubi Jus specialiter prohibet acceptare etiam gratis oblatu, prout secundum allegata n. 65. prohibetur Ordinanti, ne aliquid gratis oblatum acceptet ab ordinato, Examinatoribus, ne aliquid gratis oblatum acceptent à venientibus ad concursum pro Parochia. Similes prohibitions speciales extant, ne ante, vel post recipientur gratis oblatu pro recognitione, aut expeditione Indulgentialiarum &c. Carden. *Cris. Theol. Differt. 27. n. 81. § seqq.* Reiffenstuel *bic n. 121.* Quodsi tamen his casibus contra prohibitionem Ecclesiæ acci-

peretur aliquid gratanter oblatum, non propter ea committeretur Simonia, modò absit pactio, & intentio Simoniaca, sed dantes, & accipientes solum incident in poenas eo Decreto, quo prohibito facta est, inflictas. Fagnan. *in c. tua nos b. tit. n. 30. fin.* Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 49. n. 29.* contrà Carden. *l. cit. n. 81.*

Bene autem, ut cum Hofiensis no⁶⁹tant Fagnan. *l. cit. n. 27.* cavendum his casibus erit, ne fraus sub specie talium munierum committatur; nam et si ex hac tenus dictis planum sit Simoniam, vel quasi non committi, nisi interveniente pacto, vel quasi, facile tamen tali casu committitur Simonia mentalis ob intentionem Simoniaca. Imò licet etiam hæc intentio absit, non tamen facilè hujusmodi munera offerri debent saltem ante collationem Spiritualis, etiam cessante omni alia prohibitione, præsertim in materia Beneficiali; cum enim datio munieris ante collationem Benefici Ecclesiastici saltem speciem Simoniæ habeat, & movere animum collatoris possit, ut indigno potius, quam digno illud conferat, ideo, si antecedenter donatio fiat ab eo, qui Beneficium prensat, propter scandalum, malam consequentiam, & præsumptionem affectionis Simoniaca in foro externo meretur pecnam, in interno plerunque peccatum incurrit arg. c. etiæ *questiones 18. v. quod autem b. tit.* nam munera excitant sapientes, & Apostolus nos abstinere vult non tantum a malo, sed propter scandalum etiam à specie mali. Engl. *bic n. 7.* König *ibid. n. 18. pr.*

Ad Argumenta n. 69. propofita facilius est responso. Ad 1. textus ibi allegati non loquuntur de donatione merè gratuita, sed primus quidem de datione facta cum exactione, secundus autem sub forma venditionis, ut ex verbo *Vendere*, quod ibi ponitur, clarè indicatur. Ad 2. Trid. c. 1. cif. eo casu receptionem sponte oblatum, non ut Simoniaca, sed tanquam ex avaritiae affectu profectam prohibet, ut Pal. *l. cit. n. 2.* & colligitur ex verbis Concilij, *Quoniam --- omnis avaritie sufficio abesse debet.* Quod additur ex c. 18. *sej. 24.* intelligendum est de receptione ex obligatione, & in commutationem datorum, prout defumitur ex can. quando s. diff. 24. ejus margini adjecto, ubi ponitur verbum *vendere.* Ad 3. ea prohibitione Pontifex non corredit Jus antiquum, quo donationes gratuita absque Simonia vitio fieri possunt; sed tantum damnatur doctrina eorum, qui à Simoniæ labi absolvebant gratuitas rerum Spiritualium compensationes, factas interveniente pacto, vel quasi, ut ex ejus Propositionis Declaratione observat Cassian. *l. cit. n. 7.* Est autem magnum discriben inter Donationem gratuitam, & compensationem gratuitam, factam interveniente pacto, vel quasi; nam gratuita donatio est, qua sit ex mera liberitate,

litate, ita, ut non detur propter debitum, neque cum onere: contrà gratuita compensatio, si fiat ex gratitudine deducta in pactum, gratuiti rationem exuit, & obligations Iustitiae rationem induit, ut ostensum est supra n. 62.

⁷¹ Quæritur 7. utrum sit Simonia dare tempore pro Spirituali non ut pretium, sed solum ut motivum? Negabant aliqui, & patrocinari ijsdem videbatur ratio; nam dare temporale spe obtinendi Spirituale, aut vicissim, si pactum absit, & animus obligandi alterum, non est Simonia, ut dictum est n. 53. & cum 8. Thoma docent ferè omnes TT. & Canonista, atqui iste verè dat ex motivo obtinendi Spirituale per temporale, aut contrà. ergo Simonia non est dare temporale pro Spirituali solum ut motivum, & non ut pretium.

Verum affirmativa hodie certa est post ⁷²Decretum Innocentij XI. quo inter prohibitas n. 45. restulit Propositionem sequentis tenoris: *Dare temporale pro Spirituali non est Simonia, quando tempore non datur tanquam pretium, sed duntaxat ut motivum conferendi, vel efficiendi Spirituale.* Proceditque hoc, siue alter agnoscat intentionem dantis temporale, & inde moveatur ad conferendum vicissim Spirituale; siue non agnoscat eam intentionem, vel agnoscit illâ, ad dandum Spirituale non moveatur; nam in primo quidem casu Simonia committetur ab utroque, in secundo à solo dante. Carden. Cris. Theol. differt. 27. n. 16. & seq. Sbogar Theol. radic. tr. 146. n. 7. P. Friderich. de Simon. c. 2. n. 25. & seqq. Magnif. P. Schmier p. 2. de Dili. c. 1. n. 167.

Ostenditur 1. ex c. tua nos 34. b. tit. ubi apud districtum Judicem DEUM culpabilis, & cons. Simoni acus pronuntiatur, qui bona sua offert Ecclesiæ, nullo expresso pacto, sed ea tamen intentione, ut per temporalia bona, que offert, spiritualia (nempe Canonicitum) valeat adipisci. atqui iste non offert bona hæc sua in pretium, sed solum ut motivum, quo Canonici moveantur ad se recipiendum in fratrem. ergo &c. 2. ad Simoniam non requiritur vendio expressa, & formalis, sed sufficit virtualis, & voluntas etiam interna emendi, aut vendendi Spirituale pro temporali. talem habet, qui tempore pro Spirituali dat, ut motivum, & non aliter; non enim dat illud omnino gratis, cùm ita sit constitutus, ut non daret, si alterum non speraret movendum ad diaconem Spiritualis, & si spes sua frustretur, queratur sibi fuisse illusum. ergo &c. 3. si dicto modo permitteretur dare temporale ad obtinendum Spirituale, & vicissim, cessaret omnis Simonia in foro externo, & eluderentur omnes Canones eam damnantes, eoquinque poena in Simoniacos statuta; quia quis diceret, se tempore non dare ut pretium, sed solum ut motivum: sicque sub

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

isto Schemate, & pallio foeda passim fieret nundinatio Spiritualium, præsertim Beneficiorum Ecclesiasticorum, atque ad hæc non amplius merita, sed opes præberent aditum cum non exiguo Ecclesiæ, & animorum damno.

⁷³ Ad Argumentum contrarium n. 71. al. latum nego paritatem inter spem, & motivum; nam qui dat temporale, sperans fore, ut is, cui dedit, ex gratitudine, & liberalitate postea conserat Spirituale, e. g. Beneficium Ecclesiasticum, nulla ratione vult obligare Episcopum, vel Collatorem ad dandum Beneficium, sed reliquâ ipsi omnimoda libertate tantum sperat ipsius liberalitatem, & gratitudinem. At qui Colatori dat temporale, tanquam motivum ad dandum vicissim Spirituale, revera non dat gratis, & liberaliter, sed vult, ut is oblatum temporale aut non acceptet, aut si acceptat, Beneficium, quod perit, conserat: sicque re ipsa tacite paciscitur, ac per consequens habet voluntatem emendi.

Quæritur 8. an Simonia sit dare, vel facere aliiquid Spirituale ad acquirendum temporale, ceu finem? Rationem dubitandi ex una parte facit Decretum Innocentij XI. ubi inter prohibitas n. 46. refertur Proposito, quæ dicebat, non esse Simoniam. si temporale sit finis rei Spiritualis. sic, ut illud pluris estimetur, quam res Spiritualis. Ex altera vero parte legitimare actum ejusmodi videtur ratio: quia Simonia solum committitur, quando aliquis emit, vel intendit emere Spirituale pro temporali, aut vicissim, atqui intendere lucrum temporale etiam tanquam finem principalem non est emere, vel vendere rem Spirituale, si non intendatur lucrum principaliter tanquam pretium. ergo &c.

Respondeo cum Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 183. distinguendo inter Finem intrinsecum, & extrinsecum. *Finis intrinsecus* est, ad quem res ex natura sua destinata: & ita finis intrinsecus Beneficij Ecclesiastici est subsidium temporale, seu sustentatio Clericorum; nam ad hanc Beneficii in prima mox constitutione sua sunt ordinata. *Finis extrinsecus* est, ad quem persona agens rem aliquam liberè destinat, absque eo, quod ex sua natura ad illum ordinetur, ut sit, quando Confessarius Absolutionem Sacramentalem ordinat ad remunerationem temporalem, cùm tamen Absolutio ex fine intrinseco tantum ordinetur ad finem, & utilitatem supernaturalem. Præterea *Finis intrinsecus* alias est *Principalis*, quem per se primò res respicit, uti est in Beneficio Ecclesiastico Servitium Divinum, & commodum Spirituale; alias *Minimus principialis*, quem res secundariò, & quasi in consequentiā respicit, uti in Beneficio est alimentatio, & sustentatio Beneficiati. His suppositis.

Dicendum 1. Si res, vel actus Spi

ritualis detur, aut exerceatur ob *Finem temporale*

poralem extrinsecum, committitur Simonia; nam hujus malitia, ut n. 5. dictum est, consistit in eo, quod res Sacra, & Spiritualis indigna, & irreligiosa tractetur, eam in communionem trahendo pro re temporali, hoc sit, spectata intentione operantis, quando datur res Spiritualis, aut hujusmodi actus exercetur ob finem temporalem extrinsecum; quia ad hunc eum detorquendo minus astimatur, quam temporale, ergo &c.

78. 2. Similiter committitur Simonia, quando res, vel actus Spiritualis praestatur *principaliter* propter finem temporalem intrinsecum, prout jam ante memoratum Decretum Innocentij XL docuerunt S. Thom. quodl. 8. art. 11. & Gerson. p. 2. tr. de Simon. propos. 1. Ratio est, quia hoc casu res temporalis pluris astimatur, quam Spiritualis, hoc ipso, quod principaliter moveat dantem, vel agentem: adeoque verificatur sensus Propositionis damnatae in illis terminis, in quibus damnata est. Card. Cris. Differt. 27. n. 95. § 99.

79. 3. Contraria liber à labe Simoniaca est, qui rem, vel actum Spiritualem praetar *minus principaliter* propter finem temporalem intrinsecum; nam hic nec vendit rem, vel actum Spiritualem, sed potius juxta naturam, & institutionem suam confert, nec eam in honoret, sed potius eam dirigendo ad finem temporalem intrinsecum minus principaliter pluris illam astimatur, quam temporale. Adeo, quia in hoc casu, ut bene notat Carden. n. 95. cit. propriè non ipsum Spirituale, e. g. Beneficium, cui quis inservit propter commodum temporale, ordinatur ad finem temporalem, sed solum temporalitas Beneficio annexa; adeoque adhuc æquiparatio fit temporalis cum temporali.

80. Ex quo patet Responsio ad Rationem dubitandi allatam n. 75. & simul deciditur dubium, an Simoniam committat Beneficiatus, qui Beneficio suo deservit propter fructus Clericus, qui Missam legit propter stipendum, Canonicus, qui Chorum accedit propter Præsentiam, seu Distributiones quotidianas &c. Dicendum enim, si isti commoda hujusmodi temporalia intendant minus principaliter, principaliter autem velint honorare DEUM, culpam, & labe Simoniaca immunes esse; contraria eandem contrahent, si hujusmodi commoda habent pro fine principali, utpote evertentes naturam rei, & sic æquiparantes temporale Spirituali.

81. In dubio tamen, ut bene notat Magnif. P. Schmier l. cit. n. 1. quilibet præsumitur eo fine operari, quo res, & opus postulat: adeoque præsumitur Clericus principaliter intendere ministerium Sacrum, minus principaliter commodum, ac emolummentum temporale.

82. Quæritur 9. an Simonia sit dare, promittere, legare &c. aliquid temporale sub modo, vel conditione rei, aut operis Spir-

tualis, prout fit, si parentes aliquid donant liberis, ut Ecclesias, aut Sacraenta frequentent, si Christianus Infideli offert præmium, ut Sacrum Baptisma suscipiat, si Puella Hæretico promittit nuptias, ut ad Fidem Orthodoxam se convertat, si Testator Ecclesia legat 1000. fl. ut Aniverfarium pro se, & familiæ sua fiat, si Pater Legatum aliquod, tanquam præcipuum, relinquat filio, sub conditione, si Ordinem Religiosum intraverit &c.

Ratio dubitandi esse potest; quia Si moniam committit, qui Episcopo temporalia exhibet, ut Beneficium Ecclesiasticum ipsi conferat. Ergo etiam, qui Religiosi offert temporalia, ut celebrent Anniverfarium; nam utrobique temporalia cum Spiritualibus quasi permutantur. Conf. dare tempore, ut motivum, pro Spirituali juxta dicta n. 72. est Simonia. Ita dari videatur tempore in casibus n. præc. quia per hujusmodi Legatum, vel Donationem sub conditione operis pij, moveri Legatarius, vel Donatarius potest, ut ex motivo solius pecuniae sibi legatae ceu fine principali exequatur opus pium, suscipiat Fidem, Religiosum Statum assimat &c. Ergo &c.

Sed dicendum, in casibus allatis nullam committit Simoniam. Ita Gloff, in can. debet 53. caus. 23. q. 4. Suar. tem. 1. de Relig. c. 39. n. 18. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 11. Barbos. in c. 30. b. tit. n. 6. § 7. Zoes. bren. 78. Engl. n. 8. König n. 19. Pithing n. 129. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 192. & habet praxis communis, à nemine improbata, imò approbata satius clare à SS. Canonibus c. olim 12. de ref. spoliat. c. fin. de Testam. c. ex parte 31. de V. S. ubi varia Legata, & Donationes sub conditione, vel modo construenda Ecclesiæ, celebrandi Anniversarij, conservandæ fabricæ &c. approbantur: imò c. verum 4. de condit. appos. & Clem. dudum 2. de Sepultur. generatim admittitur facultas donandi, vel legandi Ecclesijs, aut causis pijs sub conditione honesta.

Ratio est, quia in hujusmodi donatione, promotione, vel Legato non intervenit contractus onerosus, imponens obligationem absolutam; sed id, quod conditione implera datur, adhuc gratuitò, & merè liberaliter datur, sicut gratuitò, & liberaliter datur, quod donaturum se quis promisit sub conditione. Si pax sequatur, si Imperator Turcam vicerit &c. Certè si hoc modo committeretur Simonia, omnes, aut plerque fundationes Ecclesiarum, Monasteriorum, Beneficiorum &c. Simoniace forent; nam in omnibus, vel plerisque assignantur preventus temporales sub conditione operis pij.

Conf. ut committatur Simonia, tem porale, quod datur, debet habere rationem pretij, motivi, aut saltem finis principalis respectu Spiritualis, ita, ut huic quodammodo adæquet temporale. Nil aditorum sit in casu.

casibus allatis; quia temporale in ijsdem non consideratur tanquam pretium, aut motivum, vel finis rei Spiritualis, sed potius tanquam liberalis remuneratio actus Spiritualis, exerciti in gratiam legantis, vel donantis: ut adeo, teste Suar. l. cit. ne quidem umbra Simonis cernatur in data Hypothesi.

87 Bene tamen obseruat Laym. n. 11. cit. ¶ neque enim, Simoniacum fore, si res temporalis ea ratione daretur, ut simpliciter imponeretur obligatio ad opus Spirituale, v. g. ad ingressum Religionis &c. videtur enim eiusmodi opus Spirituale, ad quod aliquis aboluti obligatur, prelio astimari: & sic intelligi debet textus can. quam pio 2. cauf. 1. q. 2. ubi Bonifacius Pontifex, Nunquam, inquit, legitimus Domini Discipulos, vel eorum ministerio conversos, quempiam ad DEI cultum aliquo muneris interveniu provocasse.

88 Ad Rationem dubitandi aliatam n. 83. duplex dari disparitas potest; nam primò, qui offert temporale, ut obtineat Beneficium Ecclesiasticum, re ipsa intendit ad aquare, & compensare Spirituale cum temporali; qui autem offert tempore pro Anniversario, neutiquam talem adæquationem intendit, sed temporalia solum dedicat, ut pro commodo Spirituali defervant ad opus Spirituale. Deinde, qui facit Legatum pro habendo Anniversario, non dat pecunias in compensationem rei Spiritualis, sed solum in retributionem, aut stipendium laboris, & obligationis suscepit; is autem, qui pecunias præsentat pro Beneficio, alium titulum nequit ostendere, quam compensacionis, quo titulo dari tempore pro Spirituali non potest.

Ad Conf. finis legantis, vel donantis hoc casu est simpliciter Supernaturalis, nempe honor DEI, vel Beatitudo animæ, cuius intuitu per tempore, tanquam medium, donatarium, vel legatarium invitat ad opus pium. Quodsi vero iste pervertat ordinem, & opus pium peragat principaliter propter tempore, quod per Donationem, vel Legatum eidem obvenit, enim vero secundum dicta n. 78. reum se Simonæ faciet, sed non ex vi Legati, vel Donationis, qua optima intentione à Legante, & Donante facta est; sibi enim, & suæ malitia imputare debet hic operans, quod intentionem donantis evertat.

89 Quaritur 10. an Simoniaca sit pactio, quæ Clericus convenit de stipendio, sive congrua persona sua sustentatione, antequam in le suscipiat obligationem ministrandi Spiritualia? Pro Simoniaca eam habent Richard. in 4. dist. 25. art. 3. q. 2. ad 2. Sylv. V. Simonia q. 9. dist. 3. Holt. in c. significatum 11. de Preb. & quidam alii. 1. Quia in Spiritualibus omnis pactio, & conveasio cessare debet can. quam pio 2. cauf. 1. q. 2. & c. fin. de Paß. 2. Qui juxta SS. Canones stipendia quidem sponte oblata possunt accipi pro

ministrione Spiritualium, non tamen exiguntur, de Eulogij 8. dist. 1. g. can. nullus 100. Et can. seq. cauf. 1. q. 1. can. placuit 1. & c. sicut Episcopus 4. cauf. cit. q. 2. 3. Quia gratis dare, & ex pacto dare videntur inter se pugnantia.

Sed dicendum, hujusmodi pactio 90 nem non esse Simoniacam. Ita Gloss. in c. significatum cit. V. ita quod. Abb. ibid. n. 8. & in c. suam 29. b. tit. n. 12. Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 36. n. 3. & c. 46. n. 4. Gurier. qq. can. c. 29. n. 13. Less. l. 2. de Jus. c. 35. n. 48. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 15. Palao tr. 17. D. 3. p. 4. n. 4. Moya p. 2. selec. qq. tr. 2. D. 1. q. 1. §. 2. n. 25. Pirhing hic n. 127. Wieschner n. 21. ibid. P. Friderich. de Simon. c. 2. n. 54. estque communis aliorum, & in praxi recepta sententia. Ratio est, quia quod ex Justitia debitum est, & quoad quantitatem Lege, vel consuetudine nondum determinatum, in pactum deduci potest, ut quoad hanc determinetur. Atqui Clericis Spiritualia ministrantibus stipendium Jure naturali, & Justitia debitum est; hue enim pertinet textus Matth. 10. v. 10. Dignus est operarius mercede sua; & 1. Corintb. 9. v. 7. nemo stipendijs suis militat unquam. Igitur ubi stipendium Lege, vel consuetudine determinatum non est, per pactum determinari potest.

Ubi tamen tria notanda sunt. 1.91 Nomen Mercedis hic accipi debet non pro mercede proportionata operi Spirituali; tunc enim haberet rationem pretij temporali: sed pro mercede commensurata conditioni personæ operantis, quæ haud dubie ob labores suos Spiritualles sustentatione, & stipendio digna est. 2. Si certa quantitas stipendi pro hujusmodi functionibus Spiritualibus determinata si per consuetudinem, vel taxata à Superiore Ecclesiastico taxatio hæc, & consuetudo est observanda c. ad Apostolicam 42. b tit. 3. Abesse debet turpe pactum, vel exactio avaritiae speciem præferens, qualis esset, si denegaret aliquis pergere Spiritualia, antequam pecunia numeretur, vel cautio pro ea præstetur; nam in his animus, & affectus quodammodo Simoniacus exprimitur can. quam pio 2. Et duob. seqq. cauf. 1. q. 2. c. in tantum 36. Et c. audivimus 41. b. tit. König hic n. 18. §. 2. Ministri. Pirhing ibid. n. 127.

Neque obstanta argumenta in contra 92 rium allata n. 90. Ad 1. textibus cit. solum prohibentur pacta inhonesta, i. e. quæ pugnant cum gratuita donatione Spiritualium, & quibus ista pro temporalibus commutantur, ut exponit Gloss. & DD. in c. fin. de Paß. & in c. 2. de Transact. Atqui pactum de stipendio sustentationis non pugnat cum gratuita Spiritualium administratione, nec includit permutationem Spiritualis pro temporali, sed solum exprimit obligationem na-

turalem, quā illi, quibus Sacra ministrantur, tenentur alere eos, qui ministrant. *Ad 2.* Jura allegata solummamn pactionem, quā aliquid exigitur ut pretium rei Spirituialis; aut titulo etiam sustentationis, sed pro ijs ministerijs, pro quibus vetante speciali Lege Canonica nihil exigi potest; aut pro illis, pro quibus nunc ex determinatione Ecclesiarum, vel consuetudine aliquid exigi potest, tunc verò non poterat. *Ad 3.* Licet hoc stipendium debeatur ex Justitia, non tamen tollit, quo minus gratis Spiritualia dispensentur, cum debeatur, non ut premium, sed ut supplementum necessitatis.

93 Quæritur *11.* an stipendium sustentationis exigere possint non tantum Clerici pauperes, sed etiam divites, & qui aliunde, videhabet ex s. i. o. patrimonio, vel ex redditibus Ecclesiasticis ea, quæ pro honesta sustentatione necessaria sunt, habent? Negant Richard. in *4. dist. 25. art. 3. q. 1. ad 2.* Angel. *V. Simonia 2. n. 6.* Sylv. *V. eod. q. 9. §. tertium.* Cajet. *2. 2. q. 100. art. 3. dub. 2.* & videtur hoc colligi ex can. Clericos *6. §. duob. seqq.* ubi S. Hieronymus, & S. Prosper negant, Clericos propria habentes debere è bonis Ecclesiae sustentari.

94 Sed dicendum, posse etiam Sacerdotem divitem exigere id, quod fideles ex Statuto, vel confueridine ratione Ministeriorum Sacrorum tenentur solvere, saltem si ex vi Officij sui ad hæc non sint obligati. Ita Suar. tom. *1. de Relig. l. 4. c. 46. n. 7.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 14.* Pirhing *bis n. 128.* Engl. *n. 15.* Reiffenstuel *n. 193.* *§. 194.* & communis TT. ac Canonistarum cum S. Thom. *Quodl. 6. art. 10.* Sumitur ex can. fin. *caus. 1. q. 2.* ubi universaliter, & sine restrictione dicitur: *Clerici omnes, qui Ecclesie fiduliter, vigilanterque deservunt, stipendia sanctis laboribus debita, secundum servitij meritum, per ordinationem Canonum a Sacerdotibus consequantur.* Ratio est, quia quod aliunde necessariam, ac sufficientem sustentationem habeant, est per accidens, neque impedit, quo minus adhuc stipendium debeatur ex Justitia.

95 Aliud est in Parocho, vel alio Beneficiato, qui ex vi Officij sui obligatus est ad ministranda Spiritualia; nam hi, si sufficien-tem aliunde sustentationem habeant, v. g. ex Decimis, & alijs proventibus Ecclesiasticis, contra Justitiam peccant, si novum stipendium petant, vel de eo paetum ineant. Ita communis DD. & sumitur ex S. Thom. *2. q. 100. art. 3. ad 3.* Ratio est, quia universim contra Justitiam est exigere temporeale stipendium ratione operis aliunde ex Justitia debiti, cum eo casu desit titulus illud exigendi; si enim exigi illud posset, exigetur vel ex pacto gratuito, vel ex oneroso: non ex gratuito; quia dans non vult donare, sed tanquam pretium dare: non ex oneroso; quia hujus pacti ea conditio, & natura

est, ut utrinque obligationem pariat. Nulla autem nova obligatio imponitur ei, qui jam ante ex Justitia obligatus est facere, vel intermittere aliquid. Ergo cum quis cum altero pacificiter de novo stipendio, dando pro eo, quod aliis ex Justitia debitum est, injuriarum ei infert. Suar. *c. 46. cit. n. 9. & c. 47. n. 5.* Laym. *c. 8. n. 16. & l. 3. tr. 4. c. 4. n. 9.* Zoes. *bis n. 55.* Pirhing *ibid. n. 128.* & alij passim. Quin in modo talis exactio speciem quoque Simonie habet, & est Simonia saltē presumpta: ideoque Iure positivo, ut Simonia, interdum prohibetur. Pirhing *l. cit.*

Ad textus *n. 93.* allegatos dico, ibi⁹⁶ solum afferi, quod Clericis non indigenibus nihil debeatur ex bonis Ecclesiae, definitis in sustentationem pauperum: nam si intelligi deberent de stipendio, nimium ex ijs probaretur; probaretur enim, quod Clerici, qui ex suo patrimonio se alere possunt, neque possent percipere Decimas, & alios beneficios suorum redditus: quod fallum est, & contra mentem Ecclesiae.

Quæritur *12.* pro quali labore Clerici⁹⁷ exigere possint sustentationis stipendium? Nam duplex in hujusmodi functionibus Spiritualibus distinguitur labor: unus ijsdem extrinsecus, qualis est, qui adhibetur in ipsa celebrazione Missæ, vel collatione Ordinum, & est ab his functionibus inseparabilis; alter, qui est illis extrinsecus, & ab ijs per se separabilis, ut quod celebraturus Missam debeat exspectare certam horam, aut alienum numerum, quod debeat facere iter, vel adire certum locum, quod alia incommoda subire, vel negligere sua commoda, sua negotia &c.

Respondeo, in compensationem labo-⁹⁸ ris intrinseci peti, vel accipi nihil potest, cum estimationem ab ipso actu distinctam non habeat, potest autem in compensationem laboris extrinseci. Ita Gios. in *c. significatum 11. de Præb.* Sylv. *V. Simonia q. 9. Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 1.* Azor *p. 3. l. 12. c. 3. q. 1.* Suar. *l. 4. c. 29. n. 15.* *§. 18.* Gutier. *l. 2. qq. can. c. 21. n. 12.* Lest. *l. 2. de Just. c. 35. n. 45.* Bonac. *de Simon. D. 1. q. 6. p. 3. n. 2.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 8. n. 41.* *§. 42.* Palao *tr. 17. D. 3. p. 11. n. 3.* Barbos. *in c. 29. b. tit. n. 5.* Wagner. *in c. 10. V. pro Sepulitura not. 2.* *§. 3.* Matthæucc. *Offic. Eccl. c. 10. n. 61.* Vallen. *bis §. 2. n. 5.* Zoes. *n. 37.* Schambog. *n. 4.* König. *n. 4.* Wiest. *n. 63.* *§. 63.* Reiffenstuel. *n. 305.*

Ut tamen rite fiat hujusmodi exactio⁹⁹ pro labore extrinseco, necesse est, ut labor ille non sit aliunde debitus v. g. ex officio, fundatione, contractu &c. nam hoc si fiat, & pro eo labore competens salarium, vel stipendium habeat, pro illo nequaquam aliquid ulterius exigere valet absque peccato Simonie; quia cum in ejusmodi casu talis careat omni justo titulo aliquid exigendi, pro

pro ipsa re Spirituali tempore exigere censetur, prout cum ceteris bene advertit Reiffenst. *bic n. 307.* Hinc Parochus, aut Capellanus vel nihil, vel non plus, quam pia, & laudabilis consuetudo habet, exigere potest pro itinere, & incommoditate, quam habet, dum **S.** Viaticum portat ad infirmum Parochianum, una, vel duabus horis distante; quia ad id ex Officio tenetur, & propria reditus, & stipendium habet. Deinde cavendum est, ut non plus exigatur, quam talis labor, incommoditas, aut damnum extrinsecum à parte rejuxta prudentiam aestimationem valet; secus enim haud dubie committeretur Simonia, cum excessus ille non jam pro temporali, sed pro Spirituali exigetur, ut bene cum communi aliorum adver- tunt DD. *citt.*

100 Non minus Simoniae reos se faciunt, qui excedunt stipendium taxatum Statuto, vel consueridine; quia illud, quod hac ratione exigunt, jam non debetur ut stipendium sustentationis, quo solo titulo aliquid exigi potest, sed ut pretium ministerij **Sacri P.** Friderich de *Simon. c. 2. n. 67.* qui proinde infert, à peccato excusat non posse Parochum, vel alium Curatum, qui redditus Stola ipse sibi augeret exigendo plus, quam haecenus alij perceperint. Idem dicendum de alio Clerico non Beneficiato, si pro Missis, Concionibus habendis, funeribus duendis &c. excederet stipendia, pro hujusmodi functionibus ex praxi Diocesis, & approbatione Superiorum pendi solita. **P.** Friderich. *l. cit.*

101 Quæritur **1.3.** an Simoniam committat etiam ille, qui tempore dat, vel promittit, non quidem illi, à quo exspectat Spirituale **e. g.** Beneficium Ecclesiasticum, sed alteri apud Collatorem, vel Patronum Beneficij gratioso pro intercessione, commendatione, precibus apud hunc interponendis. **Ratio dubitandi est 1.** quia preces, commendatio &c. sunt aliquid merè temporale, & quidem ex Justitia indebitum illi, qui eas petit. Atque tempore, quod ex Justitia non debetur, est pretio estimabile, conf. in pactum deduci potest. **2.** Non est Simonia accipere, vel dare aliquid pro informatione de meritis, & qualitatibus persona, ad Beneficium, Ordines &c. aspirantis. Ergo neque Simonia est dare aliquid pro commendatione. **3.** Quod in temporalibus non est Usura, hoc in Spiritualibus non est Simonia, ut tradunt Sot. *l. 9. de Juf. q. 7.* & alij communiter. Atqui potest licet Titius accipere munus à Cajo rogante ipsum, ut det mutuum Sempronio, modò ab isto nihil accipiat, ut docet Aravio apud Moya *p. 2. qq. selec. tr. 2. D. 1. q. 4. n. 1.* Ergo pariter non erit Simonia dare aliquid intercessori, modò non detur Collatori Beneficij Ecclesiastici.

102 Sed dicendum, oblationem, & exactiōnem pecuniae pro hujusmodi intercessione,

commendatione &c. à labe Simoniae, saltem Juris Ecclesiastici, excusari non posse. Ita Sylv. *V. Simonia q. 6.* Navarr. *Man. c. 23. n. 106.* Less. *l. 2. de Juf. c. 35. n. 46.* Suar. *l. 4. c. 53. n. 14.* Zœl. *bic n. 81.* **P.** Friderich de *Simon. c. 2. n. 42. **P.** Wiestner *bic n. 68.* & ipse **S.** Thom. *z. 2. q. 100. art. 2. ad 5.* Sumitur **1.** ex *can. statutum 107. caus. 1. q. 1.* ubi Nicolaus II. tres species Simoniacæ ordinatorum resert, quas inter una est, quando Simoniaci Simoniacè à non Simoniacis ordinantur. Hi autem alij non sunt, quam qui ad imprestandos Ordines dant pecuniam non Episcopo ordinanti, sed euidam tertio, qui ab Episcopo ipsis impetrat Ordines; nam si Episcopo darent pecuniam, jam essent in prima classe Simoniacorum, eorum videlicet, qui Simoniacè à Simoniaco ordinantur. **2.** Ex *can. fin. caus. cit. q. 5.* ubi Urbanus II. cum aliquo, tanquam Simoniacè ordinato, dispensavit ad usum Ordinum, pro quibus consequendis parentes illius pecuniam dede- runt non ipsi Episcopo ordinanti, sed alicui *Principum*, *h. e. familiarium istius.* **3.** Ex *ratione*; quia intercessio, & preces sunt causa moralis ipsius collationis &c. quam qui emit, virtualiter presumuntur emere ipsam collationem, utpote in ordine ad quam unicè estimat preces.*

Aliud est, quando aliquis tempore **103** dat, vel promittit ministro, aut famulo Episcopi, Collatoris, vel Parroni Beneficij, non ut pro dante intercedat, aut ipsum commendet, sed tantum audientiam procuret, vel adiutum faciat ad ipsum, monendo v. g. adesse aliquem, qui audientiam petat, vel aliquid proponendum habeat &c. nam iste nullam modo Simoniam committit. Suar. *c. 53. n. 17.* Palao *tr. 17. D. 3. p. 11. n. 5. 4. tertio.* **P.** Friderich *n. 48.* **P.** Reiffenstuel *n. 127.* Ratio est, quia obsequium, quod à tali famulo praestatur, est quid merè temporale, & indifferens, nullamque connexionem cum Spirituali habens, ut adeo non possit censi- esse causa moralis collationis.

Imò ex eadem ratione non tantum **104** memoratis ministris, & famulis, sed etiam ipsis, qui pro aliquo ad Beneficium obti- mendum intercedunt, tempore aliiquid dāri, vel promitti potest, non quidem pro interces- sione, vel commendatione, sed pro labore, quem occasione hujus subire debent, v. g. eundo, ac redeundo ad Patronum, scribendo Litteras, aut supplicem libellum; & multo magis si propter operam alicui impensum aliquod ipsi damnum emerit, vel lucrum cessavit. Ita post Navar. Less. Suar. advertit Palao *n. 5. cit. pr. P.* Friderich. *n. 49.* **P.** Reiffenstuel *n. 128.* qui tamen monent hujusmodi dationes, & promissiones valde pericolosas esse, & ideo in praxi ab ijs abstinentur, cum plerumque intuitu precum, & commendationis, & non laboris temporale promittatur, aut certè in dando temporali excedatur

asti-

estimatio laboris, lucri cessantis, damni emergentis: quod si fieret, Simonia non subterfugetur, quod excessus ille non intuitu laboris, sed precum, aut Beneficij defiderati factus censeatur.

¹⁰⁵ Denique, ut Navar. c. 29. cit. n. 106. Sanch. l. 2. conf. mor. c. 3. dub. 26. n. 5. & alij advertunt, potest aliquid mediatori dari absque pacto tacito, vel expresso ad habendum ipsum benevolum, modò sifstatur intra limites solius spei, seu temporale detur omnino gratuito, ac liberaliter solum cum spe, quod accipiens ex gratitudine sit exhibitus obsequium. Tunc agunt, qui hujusmodi mediatoribus dant, vel promittunt temporale post preces, vel commendationem jam in terpositam pro Beneficio obtinendo; nam istud nec Simoniaca, nec aliunde illicitum est, modò nullum pactum expressum, vel tacitum de illo præcesserit. Reiffenstuel n. 129. si enim Spirituali jam accepto, licet ipsi etiam conferenti Spirituale ex gratitudine, promittere, dare, aut præstare temporale, multò magis id promittere, aut dare licebit intercessori.

¹⁰⁶ Argumenta n. 101. in contrarium allata facilè dissolvi possunt. Ad 1. licet intercessio, & commendatio, pro Beneficio obtinendo facta, de se sint aliquid temporale, & propterea pretio estimabile; quia tamen viam parant ad obtinendum Beneficium, & conf. referuntur ad Spirituale, ob hanc connexionem naturam Spirituali induunt: imò qui dat temporale pro istis, potius dare censetur illud propter Spirituale obtinendum, quam propter preces, utpote quas non curat alia ex ratione, quam quod connexionem aliquam habeant cum Spirituali. Ad

2. negatur paritas inter preces, & informationem; hæc enim solum est applicatio meritorum, que deinde movent Collatorem ad Beneficium conferendum: ut adeo Navar. n. 106. cit. Suar. c. 53. n. 7. Dian. p. 11. tr. 6. resol. 31. Barbos. in c. 14. n. 4. fin. b. tit. Moyà p. 2. qq. select. tr. 2. D. 1. q. 4. n. 9. Zœf. hic n. 69. Wiestner n. 68. Reiffenstuel n. 125. cum communī aliorum ita dantem, & accipientem meriti à criminis Simonie absolvant: Quod verum est speculativè saltem loquendo; nam, ut idem P. Reiffenstuel l. cit. advertit, in praxi hujusmodi Informationes pro temporali vix, aut raro absque Simonia petuntur, & præstantur, eo quod pecunia, vel aliud temporale ordinariè non pro sola, & nuda veritatis informatione (ut pote quæ plures parùm juvaret ad finem intentum) sed etiam pro precibus intercessione, & commendatione dentur: qua ratione jam committitur Simonia. Ad 3. sententia aravij videtur carere sufficienti probabilitate, & quia viam Usurpi aperit, periculosa est; nam volens lucrari ex muruo, illud petenti facile potest dicere, se non daturum, nisi Titio intercedente, & tunc cum Titio paciscetur, & aliquid pro mutationis officio accipiet.

Examini hæc solent plures aliae quæstiones, & præsentis quomodo, vel quando Simonia committatur per Beneficiorum renuntiationem, permutationem, transactionem ad terminandam item super Beneficij proprietate ortam; sed de primo jam satis dictum est Libr. 1. Tit. 9. à. n. 23. de secundo Libr. 3. Tit. 19. per totum, de tertio Libr. 1. Tit. 36. n. 10. ad quos proinde in ista recurri poterit.

§.

De Pretio Simoniaco.

S U M M A R I U M.

- 108. In Simonia necessariò debet intervenire pretium.
- 109. 110. Quid hoc nomine intelligatur in Simonia?
- 111. Triplex communiter dicitur.
- 112. Manus à manu.
- 113. Ab obsequio.
- 114. Et à Lingua.
- 115. &c. Quando Manus, vel obsequium constitutus est pretium Simoniaca?
- 116. &c. An pretij Simoniaci rationem babere possit etiam res spiritualis?
- 117. &c. Aut cesso Beneficij prius obtenti facienda ab eo, cui aliud Beneficium conferatur?
- 118. &c. An Simoniaca sit Pactio solvendi debita ab Antecessore in Beneficio nomine Ecclesie contracta?
- 129. &c. Vel expensas, pro Beneficio litigioso ab eodem factas?
- 130. &c. Utrum rationem pretij Simoniaci habeat, quod datur ad redimendam vexam, quā quis impeditur à Beneficio obtinendo, vel obtento pacifice possidendo?
- 131. &c. Quid requiratur, ut redemptio vexae in Beneficio accepto sit licita?
- 142. &c. An qui iniuste impeditur ab acquirendâ possessione Beneficij sibi collati, possit pecunia vexationem redimere?
- 146. &c. An dari absque Simonia possit pecunia Electoribus, ne elegant indignum, vel minùs dignum?
- 149. &c. Quenam circumstantie considerande sint, ut cognoscatur, an manus aliquod temporale habeat rationem pretij Simoniaci?

Akt-

¹⁰⁸ Alterum Simoniae constitutivum juxta dicta n. 6. est *Pretium*: quod ita necessariò in Simonia intervenire debet, ut absque illo nulla committi Simonia possit. Parte ex definitione ejusdem n. 3. data, ubi dictum est, quod Simonia sit studioſa voluntas emendi, vel vendendi aliquid spirituali, vel spirituali annexum. Est autem Emptioni Venditioni essentiale, ut in ea interveniat pretium l. inter 2. S. sine pretio 1. & l. pata 72. ibi, *Emptionis substantia consitit ex pretio ff. de contrab. empt.*

¹⁰⁹ Quæritur 1. quid nomine *Pretij* hoc loco veniat? 2. Quamvis in Emptione Venditione pretium consitit debat in pecunia numerata, & si alia res detur, quam pecunia v. g. bos pro equo, non sit Emptio, sed *Permūratio* l. *origo* 1. S. *sed an 1. ff. de contrab. empt.* quia tamen in materia Simoniae nomine *Emptionis Venditionis*, ut n. 45. dictum est, intelligitur omnis contractus onerosus & utrinque obligatorius, ideo etiam *Pretij* nomine hic venit quæcumque res temporalis pretio *astimabilis*, & afferens utilitatem temporalem. *Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 1. n. 13. Lotter. l. 3. de re Benef. q. 29. n. 97. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. §. 2. pr. Pirhing bic n. 2. ¶ dicitur 4. fin. Engl. n. 10. König n. 16. Reiffenstuel n. 56. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 135. ¶ 136.*

¹¹⁰ Pretium hoc in Jure Canonico frequenter appellari solet *Manus*, quo nomine hic non intelligitur donum liberale, & gratuitum, sed potius debitum *Justitiae commutativa*, quod ex vi conventionis onerofæ, & reciprocæ præstari, & exigi solet: adeoque gravamen aliquod est, & onus. Quæ acceptio Munerum frequenter etiam usurpatu in Jure Civili, in quo Officia, seu obsequia, & Tributa, qua, tanquam ex *Justitia debita*, præstari, & exigi solent, munera appellantur, prout videre est in toto *Tit. ff. de Muner. & honorib.* Laym. c. 8. cit. n. 25. Engl. bic n. 11. Pirhing n. 135. Schambog. n. 110. ¶ circa hanc.

¹¹¹ Quæritur 2. quotuplex sit *Munus*, seu *Pretium Simoniacum*? 1. *Triplex* communiter dicitur, scilicet *Munus à manu*, *Munus ab obsequio*, & *Munus à lingua*. Habetur divisio ista can. *ordinationis* 113. can. sunt nonnulli 114. caus. i. q. 1. & can. *Salvator* 8. caus. cit. q. 3. & posteriora non minùs, ac primum, habere rationem *Pretij*, ac sufficiere ad constituendam Simoniam, constatum ex cit. textibus, tum etiam ex toto *boc titulo*.

¹¹² *Munus à manu* dicitur quæcumque res temporalis pretio *astimabilis*, sive deinde sit mobilis, sive immobilis, corporalis, vel incorporalis; nam etiam Jure, Censu, Pensiones, Mutualio pecuniaz, Solutio debiti, vel Solutionis dilatio rationem muneris à manu habent, & pretium Simoniacum constitutum can. totum 6. caus. i. q. 3. c. et si

R. P. Schmalzgrueber L.V.T.I.

questiones 18. c. tua nos 34. c. in tantum 36. b. tit. Neque refert, utrum res ista præstetur verè, an virtualiter, & æquivalenter; nam etiam, qui debitum alteri remittit, aut se remissum promittit, ut spirituale donum consequtatur, *Simoniacus est can. talia 1. caus. 8. q. 3. c. quis 45. b. tit. c. veniens 10. de tefib. Nayar. Man. c. 23. n. 101. Suar. l. 4. c. 38. n. 1. ¶ seqq. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 25. not. 2. Wagnereck in c. 12. b. tit. not. 1. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 11. Zœf. bic n. 57. ¶ 58. Valens. §. 2. n. 3. Engl. n. 11. Pirhing n. 136. Schambog. n. 111. König n. 16. Wielchner n. 23. Reiffenstuel n. 59. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 135. ¶ 136.*

Munus ab obsequio sunt quæcumque ¹¹³ obsequia, & servitia e. g. famulatus, administratio rerum, negotiorum gestio &c. facta ex pacto, vel sub obligatione rei spiritualis conferendæ c. cum essent 12. b. tit. Abb. ibid. n. 5. Suar. c. 39. n. 2. Laym. l. cit. not. 4. Wagnereck not. 2. Zœf. n. 76. Pirh. n. 137. Schambog. n. 112. Reiffenstuel n. 60. Magnif. P. Schmier n. 137. cum reliquis supra. Ubi tamen est distinguendum, utrum in pactum veniat obsequium spirituale, an vero temporale; nam si *boc secundum*, committitur Simonia Juris naturalis, & Divini. Excipitur, si illud annexum sit rei spirituali e. g. Beneficio ante hujus collationem, sicut quandoque, Beneficio annexi solet munus docendi Theologiam, vel Grammaticam, cantandi, ministrandi in officio Sacristæ &c. hoc enim eventu Beneficium concedi potest ea conditione, & pacto, ut Beneficiatus his oneribus satisfaciat, modò illa annexa sint Beneficio ab habente legitimam potestatem annexendi. *Suar. c. 39. n. 8. ¶ 9. Si secundum*, cum in hoc casu non intercedat aliquid temporale, committetur Simonia solum Juris Ecclesiastici, & quidem tum solum, quando hujusmodi obsequium non est aut ex natura sua, aut aliunde ex dispositione Juris annexum Beneficio; nam si annexum ita sit, sicut Canonici annuum est onus assistendi Choro, & Beneficio Curato onus ministrandi Sacraenta &c. pater sub tali onore Beneficium conferri posse, in modo & debere, cum obligatio ejus sit imbibita actui.

Munus à lingua denique vocantur laudes, commendationes, preces, v. g. quis alicui, apud Principem gratioso, conferat Beneficium cum pacto, ut hic apud Principem interponat pro conferente suas preces, commendationem, intercessionem &c. pro obtinendo favore, vel gratia certa, quam ipse desiderat. *Abb. in c. tuam 10. de stat. ¶ qualit. n. 3. Navar. c. 23. n. 102. Suar. c. 40. n. 13. Laym. n. 26. not. 3. Wagnereck not. 8. Zœf. n. 79. Pirhing n. 138. Schambog. n. 113. Reiffenstuel n. 61. Magnif. P. Schmier n. 142. ¶ 143. cum cit. Neque refert, et si intercessio ordinetur ad aliquid sp-*

spirituale, e. g. ad imperandum per eam Beneficium Ecclesiasticum; quia intercessio hæc in se est aliquid temporale. Ergo dum pro ea Beneficium datur, jam datur spirituale pro temporali; cons. committitur Simonia. Simili modo, ut recte notat Suar. c. 40. n. 13. & Palao p. 3. n. 8. Simoniam conventionalem committit, qui non vult conferre Beneficium, nisi persona nobilis, quam desiderat obligatam sibi habere, istud à se petat, ut sic occasionem habeat eam personam sibi demerendi; est enim talis gratia, & favor, qui à Collatore Beneficij hoc calu expositulatur, pretio æstimabilis, cons. Spirituale iterum datur pro temporali.

115 Quæritur 3. quando Munus vel Obsequium ei, qui rem spiritualem exhibet, præstitum, constitutum pretium Simoniæcum? n. Tunc solum, quando non sit purè, sed sub conditione, aut pacto expresso vel tacito, vel cum exactione, aut animo commutandi illud pro spirituali, vel ad conferendum alterum obligandi: & hoc modo fieri præsumitur, quando antecedit exhibitionem rei Spirituali. Contrà, si hujusmodi munus detur, vel obsequium præstetur purè, & sine conditione, pacto, exactione, vel animo commutandi, vel alterum sibi obligandi, maximè si hoc sit post exhibitionem, rei Spirituali, talis datio, & obsequij præstatio libera erit à labe Simoniæ; quia erit merè gratuita secundum dicta n. 66. & textus can. quam pio 2. can. sicut Episcopum 3. Eccl. caus. 1. q. 2. c. eti questiones 18. c. dilectu 30. fin. c. tua 34. b. tit. Suar. l. 4. c. 45. n. 4. Leff. l. 2. de Just. c. 35. n. 118. Laym. c. 8. n. 26. Zœl. hic n. 76. Pirhing n. 138. Wielstner n. 24.

116 Hinc Simonia non est 1. si detur Beneficium aliquod alicui intuitu solius consanguinitatis, vel amicitiae. Azor. p. 3. l. 12. c. 2. Suar. c. 37. n. 6. Zœl. hic n. 72. Pirhing n. 139. Reiffenstuel n. 65. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 159. & communis DD. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 5. ad 3. Ratio est, quia licet motivum consanguinitatis, vel amicitiae sit motivum temporale, non tamen est aliqua compensatio temporalis pro Beneficio, utpote cum Beneficij collator in vicem Beneficij collati nihil accipiat: dat igitur illud omnino gratis; cons. locus Simoniæ non est, sicut non est in casu, quo Beneficium confert, ut meri Beneficiatum favorem, & gratiam humanam auctoretur. *Neque obstat*, quod SS. Canones improbent collationem Beneficij ex motivo consanguinitatis; non enim improbant tanquam Simoniacam, sed tanquam ex minus sincero affectu profectam, & tum solum, quando consanguinei alijs dignioribus præferuntur: & in hoc sensu intelligendum est c. un. Ut Eccl. Benef. fin. dimin. confir. nam casu, quo consanguineus æquè dignus, aut dignior est alijs, & ali-

unde Scandalum nullum sequitur, potest ille absque peccato cæteris in collatione Beneficij præferri; sicut enim vinculum sanguinis non debet esse adjumento, ut ejus intuitu dignioribus quis præferatur, ita nec debet esse alicui impedimento, quo minus ad Beneficia eluctari possit.

2. Non est Simonia simpliciter ora 117 re, rogare, intercedere, laudem, aut recommendationem afferre ad Collatorem, vel Patronum, ut sibi, vel certo alicui conferat Beneficium, vel aliud quid spirituale. Item non est Simonia, si intuitu solius intercessionis, commendationum, aut pre cum absque alio tacito, vel expresso pacto Collator conferat, vel Patronus præsentat ita commendatum arg. can. latorem 121. can. filium 122. caus. 1. q. 1. c. tua nos 34. b. tit. Suar. c. 40. n. 2. Laym. c. 8. n. 26. Zœl. hic n. 79. Pirhing n. 138. Reiffenstuel n. 63. Friderich n. 123. Magnif. P. Schmier c. 1. cit. n. 244. Ratio est, quia, qui dat aliquid, quod rogatur, nulla ratione illud vendit, sed omnino gratis dat; cons. Simoniam non committit. Conf. ex universali totius Orbis Christiani praxi, & consuetudine, quâ constat, preces, & commendationes ad obtainenda Beneficia pro se, & pro alijs ubique, etiam apud Sedem Apostolicam libere interponi, & intuitu earum Beneficia nonnunquam conferri. Procedit hoc probabilitas etiam, quanto intuitu hujusmodi precum, & commendationum Beneficium conferetur indigno; licet enim ita conferens graviter peccet juxa dicta Libr. 1. Tit. 14. n. 37. non tamen committeret Simoniam, cum non det spirituale pro temporali, seu ad hoc obtainendum pro illo. Neque obstat can. ordinations 113. caus. 1. q. 1. ubi afferi videtur, Simoniam esse spirituale dare pro precibus; quia ibi sermo non est de precibus, quibus spirituale datur, sed de illis, quas per spirituale impetrare nititur is, qui dat Spirituale secundum dicta n. 102.

3. Non est Simonia dare Beneficium, 118 vel aliam rem spiritualem propter preces armatas, sive gravem metum injuncte incusum, si nullum interveniat pactum. Suar. c. 37. n. 10. Leff. c. 35. n. 119. Zœl. hic n. 83. Pirhing n. 140. Friderich. n. 116. & hoc teste communis aliorum contra Durandum, & alios paucos. Ratio est, quia collatio, vel resignatio Beneficij non sit tanquam pretium, cum quo cessatio injuria communitatur, sed tanquam medium spirituale offertur gratis ad tollendam injustam vexationem temporalem. Aliud foret, si quis daret, vel resignaret Beneficium alicui sub ea conditione, & modo, ut alter vicissim promittat, quod futuro tempore nullum injustum damnum collatori, vel resignanti illatus sit: tunc enim Simonia committi videtur, cum alteri imponatur nova obligatio in commo dum

dum exigentis ultra illam obligationem, quâ quivis tenetur ex naturali lege Justitiae neminem lâdere, quæ obligatio est pretio estimabilis; nam pretio estimabilis est securitas in futurum, quæ per hujusmodi pâctum præstatur. Suar. n. 16. Less. n. 120. Zœl. l. cit. v. quæ ita procedunt. Pirhing n. 140. Reiffenstuel n. 66.

¹¹⁹ 4. Non est Simonia, si Collator e. g. Episcopus Beneficium debitori conferat timore amittendi debitum, sive ut debitum ab ipso consequi possit, modò pâctum nullum intercedat, per quod imponatur nova obligatio in futurum debitori; nam hoc casu petit Episcopus, quod suum est, adeoque adhuc gratis confert Beneficium. Suar. c. 37. n. 18. Zœl. n. 83. Pirhing n. 141. Aliud fore, si conferetur Beneficium, addito novo pacto securitatis in futurum; nam istud est onus pretio estimabile.

¹²⁰ Quæritur 4. an Pretium Simoniacum constitueret etiam possit res spiritualis? Certum est i. quod hujus pretium ex dispositio ne laitem Juris positivi Ecclesiastici consti tuant Beneficia relativæ ad se invicem, ut patet ex c. quæsumus 5. c. cum olim 7. de rer. permul. & dictum est supra n. 19.

Dubium est, an id contingat etiam circa alias res spirituales? Affirmant Richard. in 4. dist. 25. art. 3. q. 1. Paludan. ibid. q. 2. n. 15. & alij apud Suar. tom. 1. de Relig. l. 4. c. 30. n. 3. id desumentes ex c. fin. de pâct. ubi tanquam Simonia generaliter rejicitur omnis pâctio circa rem spiritualiæ.

¹²¹ Sed dicendum, rem verè spiritualiæ, extra materiam Beneficiale, & cum Beneficijs connexam, per se rationem pretij Simoniaci non habere respectu alterius rei verè spiritualis. Ita Gloss. in c. cit. V. cessare, Abb. in c. statutum 2. de Transalz. n. 5. Sot. l. 9. de Jus. q. 5. in fin. Azor p. 3. l. 12. c. 3. q. 2. Suar. c. 30. cit. n. 4. Less. l. 2. de Jus. c. 35. n. 31. Laym. l. 4. n. 10. c. 8. n. 7. Palao tr. 17. D. 3. p. 15. n. 1. Vallens. hic. 2. n. 2. Zœl. n. 76. v. quantum. Engl. n. 10. Pirhing n. 123. & 124. König n. 16 v. verum. Wiestner n. 26. Reif sensu. n. 226. & 227.

¹²² Hinc absque Simonia, vel periculo ejus committendæ propria autoritate commutari possunt Reliquæ pro Reliquijs, funeris spiritualiæ pro alia simili functione spiritali, vasa, & vestes Sacrae pro alijs hujusmodi vestibus, & vasis, quæ quoad materiam sunt ejusdem valoris. Similiter, spectato solo Jure naturali, autoritate propria, & nunc post prohibitionem Juris positivi Ecclesiastici, cum autoritate Episcopi sine Simonia permutari inter se possunt Beneficia Ecclesiastica.

¹²³ Ratio est, quia malitia Simoniae, ut n. 3, dictum est, in hoc consistit, quod spiritualis in estimationem veniat pro pretio temporali, hoc autem non sit in casu, quo unum R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

spirituale datur pro alio spirituali. Ergo dari pro illo potest, juxta illud, Gratiam pro grata. Joan. I. v. 17.

Ad c. fin. & alios textus, qui in contrarium allegari solent, dico, illos intelligendos tantum de pactionibus dishonestis, qualis non est, quæ spirituale datur pro spirituali, extra materiam Beneficiale.

Quæritur 5. an pretij Simoniaci rationem habeat cessio Beneficij prius obtenti, facienda ab eo, cui aliud Beneficium confert? & Distinguendo, an Beneficium obtentum, & obtinendum incompatibilia sint, an contraria sint compatibilias.

Si primum, periculum Simonie non est, ut bene Gloss. in c. ad audientiam 31. de Rescript. Abb. in c. significati 4. de Elect. n. 6. Garc. p. 8. de Benef. c. 2. n. 22. Sanch. l. 2. cons. c. 3. dub. 25. n. 9. Gibalin. de Simon. q. 16. coroll. 8. Carden. Cris. Theol. diff. 27. n. 120. Wiestner b. c. 27. Ratio est, quia quando Beneficium obtinendum est incompatibile cum Beneficio prius obtento, obligatio dimittendi prius obtentum Coillationi inest ipso Jure, ut dictum est Libr. 3. Tit. 5. n. 105. & seqq. atque illa, quæ ipso Jure tacite insunt, sine labore Simonie exprimunt in traditione rei spiritualis possunt, ut Regulæ instar præter DD. cit. tradunt Felin. in c. ad audientiam cit. n. 8. Flamin. l. 7. de Resign. q. 7. n. 22. Barbos. in c. significati 4. de Elect. n. 6. & communiter ceteri. Ergo &c.

Si secundum, talis Beneficij dimissio¹²⁵ habet rationem pretij Simoniaci, saltem ex dispositione Juris Ecclesiastici, ut cum cit. docet Palao tr. 17. D. 3. p. 3. n. 5. & hoc teste communis sententia. Ratio est, quia per tale pâctum Collatarius subiret onus indebitum, & obligationem aliunde non imminentem. Idem dicendum, si Beneficium prius obtentum cum obtinendo quidem esset incompatibile, sed exigatur, ut illud Collatarius dimittat ante pacificâ obtentionem tenui; nam ante hanc non tenetur illud Jure dimittere.

Quæritur 6. an Simonia sit pâctio,¹²⁶ quâ à Clerico resignante Ecclesiam, vel Prælaturam transfertur in resignatarium obligatio solvendi debita, nomine Ecclesiæ, vel Prælatura contracta? Affirmant Joan. Andr. Peter. de Sen. Gammar. apud Flamin. l. 14. de resign. q. 7. n. 64, quia per talam pactionem onus imponitur resignatario, quod pretio estimabile est, ut adeo videatur dari temporale pro spiritali, & talis obligatio videatur habere rationem pretij Simoniaci.

Sed tenenda est negativa sententia cum¹²⁷ eodem Flamin. l. cit. n. 65. & ratio est, quia, ut n. 124. dictum est, quæ Jure insunt, exprimi, & in pâctum deduci possunt. Inest autem resignationi ipso Jure obligatio solvendi debita, ratione Ecclesiæ contracta, licet non exprimantur, per c. ad hoc 1. de Solat. ubi Successor, in Ecclesia, vel P. c. 1. fura

tura Canonicè institutus, obligatur ad solvenda hujusmodi debita. Ergo &c.

128 Ex quo cadit Argumentum contrarium; nam Simoniacam pactionem constituit solum illa expressio, quæ novam obligationem assert, vel antiquam adauget. Talis autem non est in casu dato; quia solum existentem declarat. Ergo &c.

129 Quaritur 7. an is, qui pro Beneficio litigioso multas expensas fecit, si deinde ille, postquam possessionem pacificam illius adeptus est, resignet cum onere, ut resignatarius sibi solvat expensas, quas pro lite fecit, Simoniam committat? Negant aliqui, à Suar. l. 4. c. 35. n. 24. tacitus nominibus relati, ex ratione, quia ita resignans adhuc Beneficium tribuit gratis, nullumque lucrum temporale exigit, sed solummodo se servat indemnum.

130 Sed melius tenetur affirmativa cum eodem Suar. l. cit. cui adstipulantur Flamin. de resign. l. 14. q. 7. n. 1. Less. l. 2. de Jus. c. 35. n. 94. Palao tr. 17. D. 3. p. 17. n. 15. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 20. Zœf. bic n. 68. Wiestner ibid. n. 30. & teste Flamin. l. cit. Rota in una Canoniciis s. Andr. 19. Oct. 1553. Ratio est, quia obligatio solvendi expensas istas non est annexa ipsi Beneficio; cons. nova est. Atqui ubi imponitur obligatio, quæ ipso Jure non inest, committitur Simonia. Ergo &c.

131 Conf. pactio, quæ Resignatarius obligatur ad compensandos labores, & expensas, quas resignans fecit pro affectione Beneficij resignati, juxta omnes Simoniaca est, ideo præcisè, quia illæ expensæ, & labores non sunt annexi per se Beneficio. Igitur ob eandem rationem etiam Simoniaca erit pactio, quæ resignatarius obligatur ad solvendas expensas. Quas resignans fecit in item pro Beneficio resignato.

Ad Argumentum contrarium dico, Beneficium hoc casu non dari gratis, sed titulo onerofo; quia datur pro obligatione solvendi expensas, quæ pretio estimabilis est, cum resignanti sit lucro, oneri vero resignatario.

132 Quaritur 8. an obligatio solvendi hujusmodi expensas, & subeundi alia onera, ex natura sua, aut fundatione Beneficio non annexa, à resignante in resignatarium transferri possit auctoritate Apostolica? **133** Affirmative: imò resignans, & resignatarius de ijs transferendis prævio tractatu convenire inter se absque periculo Simoniæ possunt: non quidem absolutè, sed sub condicione futuri beneplaciti, & approbationis Apostolicæ. Et quidem, quod absolutè super hujusmodi onerum translatione non possint inter se auctoritate propria convenire, patet ex c. cum Clerici 6. c. fin. de Patr. c. quæsum. 5. & c. cum olim 7. de rer. perm. ubi hujusmodi pactiones, propria pacientium auctoritate factæ, tanquam Simoniacæ, aperte reprobantur.

Quod vero tales conventiones, & promissiones de Beneficijs, factæ sub conditione beneplaciti Apostolici, & in Pontificis voluntatem collatae, licite, & à vitio Simoniæ immunes sint, præter alios docent Felin. in c. ad audienciam 31. de rescript. n. 3. Navar. Man. c. 23. n. 107. Flamin. de Confident. q. 40. n. 38. Suar. l. 4. c. 24. n. 24. Sanch. l. 4. conf. c. 3. dub. 39. n. 2. Card. de Luca tr. de Benef. disc. 36. à n. 24. & tr. de Canon. disc. 29. n. 4. Wiestner bic n. 31. Ratio est, quia tunc, quæ ex tali tractatu præstante sunt, præstari censentur non tam ex conventione resignantis, & resignatarij, quæ ex beneplacito, & voluntate Papæ, qui liberrimam potestatem de Beneficijs Ecclesiasticis disponendi, iisque onera imponendi habet.

Quaritur 9. utrum rationem Preij. 134 Simoniaci habeat, quod datur ad redimendam vexam, quæ quis impeditur à Beneficio per Electionem, Confirmationem, liberam Collationem, aut aliam quamvis provisoriæ obtinendo, vel obtento pacifice possidente? Rationem dubitandi faciunt textus quoad speciem sibi contrarij; nam can. quæsum. 4. caus. 1. q. 3. & c. dilectus 28. b. tit. ejusmodi redemptio non redargitur. Contrà verò c. Matthæus 23. eod. pro Simoniaca habetur Electio ejus, pro quo quidam ipsius amicus alteri, qui eidem contradicebat, pecuniam dedit, ut desisteret à vexatione.

Sed concordari textus hi ope distin. 135 ctionis possunt: Vel enim redimuntur molestiæ, & vexatio, facta post jus in Beneficio jam plenè quæsumum, vel redimuntur illæ, quæ opponuntur ante jus plenè quæsumum ad impediendam Confirmationem delicti, Institutionem præsentati &c.

Si primum, vexationem hujusmodi injustam redimens Simoniaram nullam committit. Ita Gloss. in c. dilectus cit. V. restituere, Abb. ibid. n. 3. Navar. Man. c. 23. n. 102. Sylv. V. Simonia q. 13. pr. Azor p. 3. l. 12. c. 11. q. 4. Suar. l. 4. c. 50. n. 2. Less. l. 2. de Jus. c. 35. n. 110. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 22. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 1. Vivian. in c. Matthæus cit. pr. Barbos. ibid. n. 4. Gonzal. n. 2. Wagnereck not. 1. Fag. in c. nobis eod. n. 104. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 21. & c. 50. n. 25. Præposit. Frising. cas. 21. n. 19. P. Friderich de Simon. c. 2. n. 88. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 204. & ad Rubricam præseniem docent Zœf. n. 64. Pirh. n. 105. Engl. n. 31. König n. 15. v. ad hæc., Schambog. n. 90. Wiestner n. 70. Reiffenstuel n. 309. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad 5. & reliquis tum TT. tum Canonistis, propter can. quæsum. & c. dilectus citt. Ratio est, quia hoc casu pecunia non datur pro aliquo spirituali (nam hoc jam ponitur esse plenè obtinendum,) sed solum pro cessatione ab injuria, & molestijs.

¹³⁶ Si secundum, altera distinctio est adhibenda, an vexatio, & molestia opponantur ab eo, qui ad Beneficij consecutionem predelecta potest, ut sunt Electores, Collatores, Patroni &c. an ab alio, qui tantum potest obesse v. g. impediendo Electorem, ne suffragium ferat, vel eligendum, ne eligi possit. Si prius, redemptio talis vexae Simoniacae est, ut cum S. Thom. l. cit. ad vertunt Abb. in c. dilectus cit. n. 4. Sot. l. 9. de Jus. q. 6. art. 1. ad s. Ugolin. in tab. 1. c. 9. §. 8. n. 3. Suar. c. 50. n. 18. Less. n. 106. Laym. n. 22. concl. 8. Palao p. 20. n. 4. Wagner. not. 3. Matthæucc. c. 49. n. 22. & c. 50. n. 25. Friderich. n. 99. Piring. n. 109. Schambog. n. 93. Wiefner. n. 71. Magnif. P. Schmier. n. 207. & alij supra propter textum c. Mattheus cit. ubi sermo est de vexatione illata ad impediendam Confirmationem, cons. ante Beneficium plenè obtentum. Ratio est, quia qui non habet jus spirituale, quod acquirere intendit, licet redimendo vexationem pecuniam, immideate non det pecuniam pro re spirituali, sed pro vexatione, vult tamen mediante pecunia hanc removendo parare sibi viam ad rem spiritualem, quod cum unicè si estimabile propter rem spiritualem, ita redimens vexam virtualiter censetur emere velle ipsam rem, vel jus spirituale, quod ita copit acquirere. Conf. quia tunc impetrare pecuniam ab injustè vexante, ut impedimentum removet, idem est, ac petere, ut eligit, vel conferat Beneficium; nam vexatio illa conficit in iusta negatione debita Electionis, Confirmationis, vel Institutionis, negotio autem non tollitur, nisi per actum contrarium, qui in casu proposito est ipsa Electio, Confirmation, vel Institution; igitur dare aliquid temporale alicui, ut cesseret à tali iusta vexatione, idem est, ac dare pro ipsa Electione, quod est Simoniacum, saltem contra Jus positivum Ecclesiasticum.

¹³⁷ Si posteriorius, non erit hujusmodi redemptio Simoniacæ. Ita Suar. n. 23. Less. n. 108. Lsym. concl. 8. ¶ secundo, Palao n. 4. Piring. n. 110. Wiefner. n. 72. Reiffenstuel. n. 310. Friderich. n. 97. Schmier. n. 208. cum cit. Ratio est, tum quia talis redemptio nullo Jure prohibetur; tum quia sic redimens tantum removet injuriam, viam autem ad Beneficium non facit expeditiorem, quam fuerit ante oppositionem iusta impedimenti. Conf. quia jus, quod hoc causa intendo per redemptionem vexationis, non est jus primum querendum, sed jam quæsumum; habeo enim jus quæsumum, ut mihi non fiat vis, & injuria, seu ut alter me non impedit v. g. à concursu ad examen, à petenda Electionis Confirmatione, Institutione, &c. & ad hoc liberum, & expeditum conservandum do pecuniam, siveque nihil aliud emo, quam immunitatem istius juris. Quod autem postea consequar jus in-

Beneficio per Institutionem, vel Confirmationem, respectu illius redempionis, & cessationis à violentia per accidens est, cum ex ea per se non dependeat, neque ex illa sequatur jus in Beneficio, sed à Collatore libere tribuatur.

Porro, quod u. prec. dictum est de¹³⁸ extraneo, extendendum etiam est ad casum, quo ipse Elector, vel Collator aliquem vexat, si ita vexer non formaliter, & quæ talis, scilicet negando suum suffragium, Institutionem, Confirmationem; sed materialiter, & ut quisvis alias privatus, v. g. injustè diffamando, aut Coëlectores injuste avertendo, ne suffragium pro aliquo ferant; nam in hoc casu, si pecunia pro redemptione talis vexæ iusta detur, Simonia non incurritur. Suar. n. 28. circa fin. Less. n. 107. P. Friderich n. 99. fin. P. Schmier n. 209, est enim redemptio injuræ, quam aliquis sustinere non tenetur.

Quæriuntur 10. quid requiratur, ut re¹³⁹ demptio vexæ in Beneficio accepto sit licita? Ex communi DD. necessarie sunt sequentes conditions.

1. Jus, quod pecunij contra iustum vexationem tuorum, debet esse certum, saltem secundum commune judicium peritorum; alias non est simpliciter habitum, seu acquisitum. Hinc certò commitit Simoniam, qui, quando videt Electionem suam impugnari, vel Beneficium collatum fieri litigium posse, ijs, qui impugnare illam, aut litem super Beneficio movere contendunt, dat pecuniam, vel aliud tempora, ut ab impugnatione vel lite defiant. Glos. in c. cum pridem 4. V. non duximus de Pass. Abb. ibid. n. 9. Felin. in c. dilectus 28. b. tit. n. 3. Rebuff. tit. de Simon. n. 18. Suar. l. 4. c. 50. n. 10. Less. l. 2. c. 35. n. 107. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 2. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 22. Schambog. hic n. 91. Piring. n. 108. P. Friderich. n. 89. P. Reiffenstuel. n. 310. Ratio est, quia quando quis in Beneficio acquisito impugnatur, aut impugnari potest, jus firmum in illo non habet; cons. si mediante temporali iustam impugnationem averfit, per temporale viam sibi parat ad spirituale, & sic mediante temporali sibi procurat jus spirituale, vel saltem firmitatem ipsius. Secus est, si Jus quidem non foret omnino certum, sedis, qui illud impugnat, aut impugnatur est, ad hoc uti vult malis artibus, mendacijs, & subornationibus testium; nam ab hoc vexam licet per temporale redimere, cum revera iusta sit, & redimens jus certum habeat ad petendum à quovis, ne malis artibus impugnetur. Suar. n. 12.

2. Vexatio, quam quis vult redime¹⁴⁰ re, debet esse iusta; quia si iuste turbatur, v. g. quia dubium est, an Electio, Collatio &c. Beneficij fuerit legitima, propriæ vexationem non patitur; cons. non tam

redimet vexam, quam ipsum jus, quod non habet, sibi comparat, vel saltem firmitatem illius, Suar. n. 11. Zœf. n. 64. Pith. l. cit. P. Friderich n. 91.

3. Res, quæ datur pro illicita vexatione, debet esse temporalis; nam si daretur res spiritualis, committeretur Simonia; quia daretur pro re temporali, scilicet injusta vexatione, quæ est res temporalis, Suar. n. 14. § 15. Zœf. Pith. l. cit. Friderich n. 90.

4. Non debet superesse alia via tollendi vexationem, e. g. adeundo Judicem, & jus suum viâ Juris defendendo; nam si via suppeteret se liberandi à vexa, pecunia istam redimens illicitè ageret, non quidem Simoniam committendo (quia adhuc daret tempore pro temporali) sed contra Charitatem, & peccato scandali; quia cooperatur peccato alterius, dando pecuniam, quam alter licet acceptare non potest. P. Friderich n. 92. § 93.

141 5. Ut Innoc. Abb. & alii in c. dilectus cit. volunt, jus, quod ita injustè impugnatur, debet esse plenum. Hinc si quis in Beneficio plenum jus nondum acquisivit, e. g. si tantum est praesentatus, nondum vero institutus, electus, nondum vero confirmatus &c. & in hoc suo Jure injustè vexatur, secundum istos DD. non potest pecunia redimere vexationem. Sed melius etiam huic permititur redemptio vexæ injustæ; quia Jus hujusmodi personale aquæ certum est, ut ponitur, quam illud reale, quod acquiritur per institutionem praesentati. Confirmationem electi: & præterea videtur eadem esse ratio; nam hoc casu vexationem redimens non acquirit novum jus, sed tantum tuerit illud, quod habet removendo obstatum injustè positum.

142 Quaritur 11. an si quis post Confirmationem, vel Collationem factam, adeoque post acquisitum plenum jus in Beneficio quoad proprietatem, injustè impediatur ab acquirenda possessione, possit pecunia redimere vexationem, etiam ab eo, qui potest prodesse, sive in possessionem mittere? Negant Abb. in c. ad aures 24. b. tit. n. 6. & in c. dilectus 28. eod. n. 4. Redoan. p. 3. de Simon. c. 22. n. 2. Lotter. l. 3. de re Benef. q. 29. n. 130. Honor. hic n. 18. ex ratione, quia dare aliquid alicui, ne impedit possessionem, est dare, ut mittat in possessionem; non enim aliter definit impedire possessionem, quam mittendo, seu inducendo in possessionem. Possessio autem est quid spirituale, vel ei annexum; quia per illam acquiritur exercitium spiritualium, & ipsa ratione spiritualis tituli confertur. Ergo non licet vexationem redimere pecunia ad acquirendam possessionem; quia daretur temporale pro spirituali.

143 Sed probabilis affirmant Suar. l. 4. c. 50. n. 31. Less. l. 2. de Just. c. 33. n. 110.

Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 22. ¶ exinde Barbol. in c. 36. b. tit. n. 4. Wagnereck in c. 23. eod. not. 4. Zœf. hic n. 66. Pith. n. 111. Schambog. n. 95. cum S. Thom. 2. 2. q. 190. art. 2. ad 5. ubi absolute ait, postquam alicui jus acquisitum est in Beneficio, licet esse pecunia injusta impedimenta removere, utique acquirendæ possessionis. Ratio est, quia possessio, secundum se spectata, non est jus aliquod spirituale, sed tantum quidam temporale, sive corporalis apprehensio rei, & tantum est rei spirituali annexa, quatenus ex titulo spirituali pendet, cuius vi capit. Postquam ergo tribulus spiritualis plenè est acquisitus, etiam si possessio de novo acquiratur, non tamen acquiritur tanquam annexa rei, seu juri spirituali, sed secundum se, ut quid corporale, per se, & immediatè debitum, licet postea conjuncta cum titulo spirituali fiat spiritualis. Ergo non est Simonia pecunia redimere vexationem possessionis; quia solum redimitur factum, non jus Beneficii.

Procedit autem hoc solum casu, quo¹⁴⁴ jus spirituale Beneficii certum est quoad Proprietatem; nam si illud in dubium vocaretur, & ideo denegaretur possessio, redemptio illius per pecuniam Simoniaca foret, ut l. cit. advertunt Suar. Laym. Pith. Ec. & ratio est, quia tunc non per se solum redimeretur possessio, sed ut Juri, vel tribulo spirituali annexa, adeoque hoc modo redimeretur ipsum Jus spirituale.

Ad Argumentum in contrarium allatum¹⁴⁵ patet ex hac tenus dictis. Neque obstat textus can. Decimas 7. caus. 16. q. 7. ubi injungitur Episcopis, ut prohibeant, quilibet munere redimi Decimas, quas populus dare non vult: quæ prohibitio ideo facta videtur, quod Decimæ sint spiritualibus annexæ, ideoque emi non possint etiam ad redimendam vexam. Nam respondetur, ibi tantum prohiberi Laicis, ne hujusmodi extorsionem faciant; vel si etiam Clericis prohibetur, ne tali casu Decimas à Laicis redimant, id factum est, non quod talis redemptio vero sit Simoniaca, sed quia inde Laici spe lucri faciendo occasionem arriperent similes injurias inferendi Ecclesijs: hinc Episcopi compellere illos debent ad Decimas solvendas, & Clericis prohibere, ne eas redimant, qui tamen, si contra hujusmodi prohibitionem agant, non propterea fient Simoniaci. Suar. c. 50. cit. n. 33. Pith. n. 111. cit.

Quaritur 12. an dari absque Simonia¹⁴⁶ possit pecunia Electoribus, ne elegant indignum, vel minus dignum? ¶ Distinguendo, an certæ aliquujus personæ elecio direcet intendantur, an vero solum intendantur remota persona indigne, vel minus dignæ, alias fortassis eligenda.

Si primum, in praxi pecunia ad excludendam personam indignum sine Simonia vix dari potest; censetur enim data pecunia

enunia ad removendum quidem indignum, sed eo fine, ut fiat sic locus personæ, quam dans pecuniam directè intendit. Azor. p. 3, l. 12. c. 7. q. 3. Suar. c. 50. cit. n. 4. Barbos. in c. 27. n. 4. v. potest. Honor. hic n. 18. cas. 7. Reiffenst. ibid. n. 146. Matthæus. Offic. Eccl. c. 50. n. 27. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 213.

¹⁴⁷ Si secundum, periculosa quidem & hoc casu est datio, fieri tamen absque labore Simonie potest, præsentim si electio indigni, & damnum ex ista impendens Ecclesiæ per recursum ad Superiorum impediri nequeat. Ita præter cist. advertunt Navar. Man. c. 23. n. 102. Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 1. ad 1. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 23. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 113. Palao tr. 17. D. 3. p. 20. n. 8. Zcel. hic n. 28. Pirhing n. 87. Schambog. n. 59. Wiest. n. 73. Reiffenstuel n. 145. Ratio est, quia in tali casu non datur temporale pro spirituali, sed ne spirituale indignè, & male conferatur: & ita dans temporale redimit injuriam vexationem Ecclesiæ, & impedit damnum, quod huic ex electione indigni foret securum.

¹⁴⁸ Addidi. Si electio indigni, & damnum ex ista impendens Ecclesiæ per recursum ad Superiorum impediri nequeat; nam si absque gravi incommode adiri potest Superior, qui vexationem impedit, redempcio vexæ per pecuniam ex parte dantis Simoniaca quidem forte non erit, semper tamen erit illicita, ut nota Barbos. n. 4. cit. in fin. & teste P. Friderich de Simon. c. 2. n. 102. communis est Canonistarum. Ratio est, quia ut bene notat Palao l. cit. n. 9. hoc casu Rectores accipientes pecuniam, cum non habeant causam legitimam, quæ talem receptionem honestet, Simoniam committunt, cui dans cooperatur. Non licet autem cooperari alterius peccato, quando malum, quod tali cooperatione vitare contendimus, alia vi vitare sine gravi nostro incommodo possumus. Ergo &c.

¹⁴⁹ Quæritur 13. quænam circumstantiae considerandæ sint, ut cognoscatur, an munus aliquod temporale habeat rationem prelij Simoniaci dati pro re spirituali, vel non? ^{n.} Pro foro conscientie res caret omni difficultate; nam in hoc foro attenditur cuiusvis conscientia, eiisque inspicitur mens, & intentio. Zcel. hic n. 55. Reiffenst. ibid. n. 100.

¹⁵⁰ In foro externo considerandum est 1. an Pactum intercesserit; nam si intercessit, major est præsumptio Simonie, quæcum

simpliciter aliquid temporale datum est; quia SS. Canones valde improbant Pacta in hujusmodi negotijs: quamvis etiam interdum Pacta honesta fieri possint sine Simonia, ut ad redimendam vexam, ad compenfandum accidentalem, & extraordinarium laborem, ad securitatem stipendiij &c. Suar. l. 4. de Simon. c. 36. n. 8. Zcel. n. 55. cit. Pirh. n. 132.

2. Considerandum, an in tali pacto intervenient aliqua causa, ob quam datio temporalium cohonestari, & excusari à Simonia possit; nam si talis aliqua causa subsit, præsumi Simonia non debet, nisi alia circumstantiae, & conjectura moraliter ad id cogant; quia in dubio tenemur factum proximi interpretari in meliore partem, si factum talis interpretationis sit capax c. estote 2. de R. J. cujusmodi causa honesta, & titulus esse potest vel ratione gratuitæ donationis, vel ex obligatione Iustitiae, vel ex lege, aut consuetudine &c. Suar. n. 9. &
10. Zcel. Pirhing l. cit.

3. Consideranda qualitas personæ¹⁵¹ dantis, & accipientis; nam nobilitas, consanguinitas, specialis amicitia, vel honestas morum &c. in dante, vel accipiente est signum donationis gratuitæ. Suar. c. 36. cit. n. 12. Barbos. in c. 18. b. tit. n. 1. Pirhing n. 133.

4. Consideranda quantitas rei temporalis date; nam si modici preij sit, pro nihil reputari; quia non est verisimile dari illud tanquam pretium pro re tam præstante, ut est res spiritualis. Secus si magni preij, licet magni preij sit tantum respectu ad dantem, vel accipientem. Suar. n. 13. Barbos. Pirh. l. cit.

5. Consideranda est circumstantia¹⁵² temporis, sive occasio dationis; nam si fiat urgente necessitate, quia hic & nunc is, cui datur, tali re indiget, centetur potius dari liberaliter, & ad sublevandam necessitatem. Abb. in c. 18. b. tit. n. 3. Barb. Pirh. l. cit.

6. Considerari debet, an munus temporale detur ante receptionem spiritualium, vel post illam immediate, an vero ex intervallo; nam si ante receptionem, vel in receptione, aut immediate post illam, res temporalis non ita facilè præsumitur data ex liberalitate, sed potius ex necessitate, ut colligitur ex can. emendari 104. caus. 1. q. 1. & can. scut 4. caus. cit. q. 2. Secus, si datio fiat ex intervallo; tunc enim facilius præsumitur facta ex liberalitate, & gratitudine can. quam pio 2. & can. scut cit. q. cit.

S. IV.

De Merce Simoniacā, sive Re Spirituali.

SUMMARIUM.

153. &c. Quidnam hic veniat nomine rei spiritualis?
157. &c. An, & sub qua ratione mercem Simoniacam constituant Sacra menta?
160. &c. Sacramentalia?
165. &c. Officia Divina &c.
168. An vendi possit Proprietatia, patratio miraculi?
169. Actus Ordinum?
170. Jurisdictionis Spiritualis?
171. Admissio ad Novitatum, & Professionem Religiosam?
172. Electio, Presentatio, Collatio &c. Beneficij Ecclesiastici?
173. Actus Jurisdictionis Ecclesiasticae?
174. &c. Quorunnam Ordinum actus constituant materiam Simonie?
178. &c. An accipi aliquid possit pro Litteris Dimissoriis, & Testimonialibus Ordinum suscep torum?
179. &c. Quomodo tolerari possit consuetudo, quā p̄fīm̄ consuevit pecunia offerri à fidelibus, imo exigi à Parochis pro Missis, Sepulturā, administratione Sacramentorum &c.
187. &c. Quinam alij sint tituli, ut in administratione Sacramentorum &c. recipi aliquid temporale possit?
153. **Q**uæritur 1. quidnam hic veniat nomine Rei Spiritualis, ut Mercem Simonie constituat? 2. Hic nomine Rei Spiritualis non intelliguntur res incorporeæ, ut DEUS, Angeli, Anima rationalis; sed quod aliquo modo est supernaturale, & ad spiritualem animæ salutem vel ex institutione Divina, vel ex destinatione Ecclesia est ordinatum. Navarr. Man. c. 23. n. 99. Suar. l. 4. de Simon. c. 8. n. 6. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 5. Palaio tr. 17. D. 3. p. 1. n. 2. Wagnereck ad Rubr. b. tit. not. 4. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 2. Vallens. b. §. 2. n. 4. Pirhing n. 2. Schambog. n. 4. Reiffenstuel n. 44. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 2.
154. Hinc eti fama, & vita hominis non sunt pretio estimabili, ideoque per pecuniam compensari nequeant, quippe cum bona sint altioris generis, & ordinis; quia tamen sunt bona humana, temporalia, & ordinis naturalis, sive humano iuri, & arbitrio subjecta, ideo possunt cum pecunia, vel alia re pecunia estimabili aliquo modo commutari. Secus est de bonis merè Spiritualibus, quæ sunt Ordinis supernaturalis, & humano Iuri, ac arbitrio non sunt subjecta, nec ullâ industria, aut viribus naturæ comparari possunt; nam his omnino repugnat instar humanarum, ac
190. &c. Quando exercitium Jurisdictionis spiritualis constitutat materiam Simonie?
193. &c. An, & quando occasione admissionis ad Novitatum, aut Professionem aliquid accipi, vel peti posse?
203. 204. Qualis committatur Simonia, quando pro collatione Beneficij Ecclesiastici datur, accipitur, vel exigitur aliquid temporale?
205. &c. An Simoniacum sit accipere aliquid pro actu Jurisdictionis, qui proximè versatur tantum circa materiam Politicam?
207. &c. Quid dicendum de omissione actuum Spiritualium, si hec fiat, accepto preio?
212. Quotuplicis generis sint annexa Spirituali?
213. &c. An vendi sine Simonia possit Jus Patronatus?
217. &c. Sepultura Ecclesiastica?
222. &c. Beneficia?
226. Capellanie?
227. Commenda Spirituales?
228. Coadjutoriae?
229. Præsumonia?
230. Hospitalia?
231. &c. Penitentes?
234. &c. An Penitio pecunia redimi absque Simonia possit?

temporalium rerum pecuniâ estimari, aut venalia exponi. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 6. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 6. Pirhing hic n. 4. fin.

Porro spiritualia, quæ Mercem Simonie possunt constitutre, quadruplicis maximè generis sunt; nam 1. Alia sunt spiritualia in se, & per essentiam, ut Gratia sanctificans, Virtutes Theologicae, & Morales Divinitus infusa, Dona Spiritus Sancti, & gratia gratis data, quasi in habitu consideratæ, Character Sacramentalis, & similia. 2. Alia sunt spiritualia causaliter; quia Gratia sanctificantis, & aliorum prioris generis spiritualium causa sunt, ut Sacramenta, Sacramentalia, & Officia Ecclesiastica, ad Spiritualem, sive supernaturalem finem ordinata. 3. Alia spiritualia dicuntur, quod sint effectus, sive actus à gratia, dono, & officio, ac potestate spirituali, tanquam à cœla, proximè procedentes, ut est baptizare, ordinare, Officium Divinum celebrare, prædicare Verbum DEI, miracula facere &c. 4. Denique aliqua dicuntur spiritualia per connexionem seu spirituali annexa, quod licet in se spiritualia nequaque sint, cum Spiritualibus tamen connexionem habeant.

De

156 De spiritualibus primi generis nullum est dubium, ea Mercedem, seu materiam Simonis esse: idque verum est, sive emantur, vel vendantur secundum se, & quasi in abstracto, quo modo Simon Magus *Ad. 2. oblatam pecuniam, emere voluit Spiritum Sanctum, seu potestatem ministerialem conferendi Gratiam Sanctorum, & Dona Spiritus Sancti, ut ea postea alii vendere posset; sive in concreto, ut si quis captivum Christianum carius venderet, quia baptizatus est, vel Sacerdotem propter Characterem Sacerdotalem; quia hic Gratiam Sanctorum, fidem, & characterem Sacramentalem vendere censetur. Ugolin. de Simon, tab. 1. c. 36. n. 3. Suar. l. 4. c. 9. n. 9. Laym. c. 8. cit. n. 33. Pirhing n. 10. Schambog. n. 15. Wiesn. n. 34.*

157 Quæritur 2. an, & quomodo vendi, & emi possint, vel non possint spiritualia secundi generis? In his n. 155. posui Sacramenta, Sacramentalia, & Officia Ecclesiastica.

Dubitatur 1. an, & sub qua ratione Sacraenta constituant mercem Simoniacam? *q. Sacraenta dupliciter considerari possunt, scilicet secundum se, & quatenus sunt signum practicum gratiae Sanctorum, & secundum materiam. In prima consideratione, certum est, illa constituere mercem Simoniam. Patet in genere de Sacramentis omnibus ex c. cum in Ecclesie 9. b. tit. & in specie de Sacramento Baptismi, & Confirmationis can. baptizandis 90. can. quidquid 101. §c. caus. 1. q. 1. de Sacramento Eucharistie can. nullus 100. can. dictum 105. q. cit. de Sacramento Pœnitentia c. nemo 14. b. tit. de Sacramento Extreme Unctionis can. fin. caus. cit. q. 3. de Sacramento Ordinis can. gratia 1. § pluribus seqq. caus. cit. q. 1. de Sacramento Matrimonij c. suam nobis 29. b. tit. Ratio est, quia licet Sacraenta in quibusdam actionibus, & passionibus consistant, sunt tamen Divina, & Supernaturalia Dona, à Christo eorum auctore nobis collata, & cum gratiam conferant, sunt secundum se spiritualia. Ergo eo ipso, quod talia sint, contra Religionem, & reverentiam illis debitam est illa pretio vendere; immo & contra verbum Christi: Quod gratis accepisti, gratis date. Matth. 10.*

158 Neque obstat, quod in Matrimonio passim intervenire soleant pecuniae, dotis augmenta &c, quia non interveniunt, nec exiguntur pro eo, quatenus est Sacramentum, sed quatenus est Contractus, ut ex ijs alatur uxor, & sustineantur alia onera Matrimonij, & si forte inter Sponsum, & Sponlam inæqualitas detur, hæc compensetur auctiōne doris &c. & merito; nam in alijs Contractibus licet inæqualitatem ad æqualitatem reducere per pecunias, vel alias res pretio æstimabiles.

Atqui Matrimonium sequitur naturam aliorum Contractuum. Ergo &c. Conf. antequam ad dignitatem Sacraenti elevaretur Matrimonium, inæqualitas inter Sponsum, & Sponlam ad æqualitatem reduci li-

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

citè poterat. Ergo etiam nunc potest; quia Christus illud sic elevando, in ratione Contractus non immutavit. Abb. in c. cum in Ecclesie 9. b. tit. n. 3. Suar. l. 4. de Simon. c. 10. n. 11. § 12. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 34. Barbos. in c. 9. cit. n. 4. Wagenerick in c. 10. eod. V. Benedictionibus not. 2. Zeeb. hic n. 8. Pirhing n. 12. not. 2. Schambog. n. 16. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 33. § 34.

Quoad alteram considerationem distin-

guenda in Sacramentis est duplex materia, Remota, & proxima. Remota est res, seu symbolum externum, e. g. panis, vinum, oleum &c. Proxima est ipsa actio, quæ applicatur materia remota, vel pronuntiatur forma. Prior secundum se spectata est res temporalis, & pretio æstimabilis. Igitur ita considerata vendi, & emi potest, si scandalum absit, nec adsit obligatio ad ministrandum illa gratis, & nulla Lex id prohibeat. Posterior circa Simoniam piaculum pretium nullum recipit; quia tota quanta spiritualis est, sive consideretur tanquam materia Sacraenti; sive tanquam actus ministerij spiritualis; sive tanquam opus, ex intentione Ministri ad finem supernaturalem destinatum. Suar. l. cit. c. 11. n. 3. § 4. Laym. n. 33. Pirhing not. 3. Magnif. P. Schmier n. 36. § 37.

Dub 2. quatuorpicis generis sint Sacramentalia, & quomodo Mercedem, seu materiam Simoniam constituant? *q. Sacramentalia alia sunt Transientia, quæ in actione transiente consistunt, prout sunt Nuptiales, & similes alia Benedictiones, Exorcismi Ecclesiæ &c. Alia vero permanentia, quæ habent effectum permanentem, ut sunt consecratio Ecclesiæ, altaris, calicis, benedictio aquæ, salis, olei, cerei, & ipsæ res sic consecratae, vel benedictæ &c. Utraque materiam Simoniam constituant. Suar. l. 4. c. 14. n. 2. § 3. Laym. c. 8. n. 36. Pirhing n. 14. Schambog. n. 18. § 19. Wiesn. n. 36. fin. De prioribus patet; quia sunt ministeria, sive ritus Sacri, & actus Ordinis Clericalis. Hæc autem materiam Simoniam constituant, ut infra n. 169. statuetur. Ergo &c. De posterioribus sumitur ex can. si quis 7. caus. 1. q. 3. ubi generaliter statuitur, quod res, quæ ex consecratione proveniunt, vendi, & emi non possint. Ratio est, quia hujusmodi res sunt mere sacrae, & Spirituales tum ratione principij, quia instituta sunt potestate supernaturali, Ecclesiæ à Christo concessa; tum quia ordinantur ad finem supernaturalem, & salutem animarum: ideoque si ut tales vendantur, magnâ irreverentia afficiuntur, & Simonia committuntur contra Jus naturale, & Divinum. Suar. Pirh. l. cit. cum communī ceterorum.*

Difficultas est, an res, consecratione, vel benedictione Ecclesiæ affecta, vendi saltet, queant secundum materiam, & ejus æstimationem? Negant vendi posse, quamdiu consecrationem, vel benedictionem suam redi-

K

redi-

retinent, Abb. in c. ea que 16. b. tit. n. 1. & quidam alij ex VV. Canonistis: & videtur hoc sumi 1. ex can. si quis objecerit 7. caus. 1. q. 3. ubi Ecclesia prohibetur vendi non solum quoad consecrationem, sed etiam quoad materiam, ex ratione, quia cum consecratio absque materia corporali non proveniat, vendens materiam nec consecrationem inventitam dereliqueris censeri debet. 2. Ex can. dictum 105. caus. cit. q. 1. & c. non satis 3. b. tit. ubi interdictur, ne pro oleo, chrismate, & balsamo ex quo chrisma conficitur, aliquid exigatur. 3. Ex c. querelam 15. b. tit. ubi deciditur, Ecclesias nec emi, nec redimi posse.

162. Sed tenenda est affirmativa Sententia, quam etiam defendunt Navar. Man. c. 23. à n. 108. Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 1. Redoan. p. 3. de Simon. c. 17. à n. 6. Azor p. 3. l. 12. c. 17. pr. Suar. l. 4. de Simon. c. 14. n. 6. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 17. Palao tr. 17. D. 3. p. 8. n. 2. Wagnerick in c. 15. b. tit. not. 1. Gonzal. in c. 12. eod. n. 8. Zofc. hic n. 10. Engl. n. 17. Pirhing n. 72. Schambog. n. 21. Wieschner n. 55. Reiffenstuel n. 221. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 59. cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 4. ad 1. 2. & in 4. dist. 25. q. 3. art. 2. quefl. 3. Ratio est, quia materia istarum rerum per Consecrationem, & Benedictionem non amittit valorem, & estimationem suam. Igitur sicut antea secundum materiam vendi poterant, ita & post illam. Et confirmatur ex praxi, quia passim videmus emi, vendique calices, etiam consecratos.

163. Duo tamen hoc loco sunt annotanda. Primum est, ut quando hujusmodi vasa, aut ornamenta consecratione, vel benedictione affecta venduntur Laicis, & ad usum profanos, v. g. hosti pro lytro, aut exercitoribus pro tributo, antequam vendantur, & tradantur, conflentur, confringantur, vel diffuantur l. sanctimus 21. & Auth. preterea C. de SS. Eccl. Sot. l. cit. ad 2. Palao n. 3. Wagnerick not. 2. Wieschner n. 56. Reiffenstuel n. 225. Alterum, ut propter Consecrationem, vel Benedictionem rerum istarum pretium non augatur; hoc enim Simoniacum foret, quod augmentum pretij censeatur peti pro Benedictione, vel Consecratione, Suar. l. cit. n. 16. Zofc. n. 10. Pirhing n. 72. Wieschner n. 57. Reiffenstuel n. 223. cum alijs suprà. Excipitur, nisi aliunde constet de legitimo titulo augendi pretium supra estimationem materiae: & ex hac ratione Cruces Hispanicae licite vendi possunt carius, quam exigat materiae valor, & artificij estimatio, ad compensandos scilicet sursumptus, & labores itinerum, qui impendi debeant ad eas res ex Hispania asportandas. Engl. n. 17. hic fin. Wieschner, Reiffenstuel l. cit.

164. Neque contrarium probant textus n. 161. allegati. Ad 1. Pontifex in can. cit. non loquitur de materiali Ecclesia, sed de

Ecclesia collata in Beneficium, & de Jure percipiendi redditus temporales, & de hac ibi disponitur, quod jus percipiendi redditus temporales non possit vendi, nisi etiam vendatur ipsum Beneficium, vel Dignitas constituta in tali Ecclesia, ob inseparabilitatem, quam habent ad se invicem: quod cum Gloss. ibid. V. sed res notant Suar. c. 14. cit. n. 13. Barbo, in can. cit. n. 2. Wagnerick not. 3. Zofc. n. 10. & desumunt ex Decreto Gregoriano correcto, ubi pro verbis, Nam cum corporalis Ecclesia, aut Episcopus, vel Abbas, tanquam mendosis, legitur, Nam cum corporalis Ecclesiae Episcopus, vel Abbas. Sic. Vel si velimus inhærente litteræ incorrectæ, dici potest cum Valent. tom. 3. D. 16. p. 2. §. ult. textum illum intelligendum de rebus consecratis, quartum materia à consecratione separabilis non est, v. g. de Ecclesia, ut Ecclesia est &c. quo modo accepta Ecclesia, cum simul utrumque includat, vendi nequit secundum unum, quin etiam vendatur secundum alterum. Ad 2. communiter DD. respondent, venditionem Chrismatis prohibeni, quia cum materia sit exigui pretij, potius vendita censeretur ipsa benedictio. Ad 3. in c. querelam cit. agitur de locatione Ecclesia sub anno censu, & venditione rerum Ecclesiasticarum sine consensu Capituli celebratis: quod utique fieri nequit.

Dub. 3. an, & quomodo committatur Simonia accipiendo tempore pro Officijs Ecclesiasticis, ut sunt prædicatio Verbi Divini, Orationes, quæ ex Ecclesia institutione, in Choro, Processionibus &c. publicè, privatimque sunt? & Interesse, an aliquid hoc casu exigatur ut pretium pro hujusmodi Officijs, an verò ut stipendium ad sustentationem necessarium.

Si primam, citra Simoniam accipi nihil potest. Suar. l. 4. c. 15. n. 3. Palao tr. 17. D. 3. p. 9. n. 1. Pirhing hic n. 26. & 27. Wieschner ib. n. 37. & teste Palao l. cit. DD. omnes cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. Sumuntur 1. ex illo Matth. 10. v. 8. ubi Christus Apoftolis, ad Evangelij predicationem missis, Gratias, inquit, accepisti, gratis date. 2. Ex c. ad nostram 21. b. tit. ubi generaliter prohibetur, ne pro ministerio, seu Officio Ecclesiastico pecunia exigantur. 3. Ex ratione; quia haec ministeria principaliter instituta sunt ad consequendam gratiam, aliaque bona spiritualia.

Si secundum, licet, & absque Simonia accipitur, quod ita in stipendium sustentationis offertur: inò hujusmodi stipendium etiam licet exigere, & de eo pacisci. Ita expressè Suar. n. 5. Palao n. 1. Pirhing n. 26. cum Sylv. V. Simonia q. 9. dist. 1. Gutier. qq. can. l. 1. c. 29. præcipue à n. 15. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 38. Quod procedit saltem de Sacerdote non obligato aliis ad obeunda hujusmodi Officia Ecclesiastica; nam quod ad Parochos, & alios, qui ex officio, &

Julij-

Justitia obligantur ad hujusmodi functiones, obserendum est, quod dictum est n. 99. ita, ut occasione illarum, vel nihil, vel non plus saltem, quam Lege Superioris Ecclesiastici, aut conseruidine taxatum sit, possint accipere. Ratio disparitatis est, quia hi posteriores pro hujusmodi functionibus jam habent aliunde stipendium ex redditibus suis Beneficialibus; istud vero non habent priores. Igitur cum dignus sit operarius mercede sua, stipendium possunt accipere, immo petere, & de eo pacisci.

167 Quod de Orationibus, que nomine Ecclesie sunt, dictum est, id ferè dicendum etiam de Orationibus privatis; nam si ejusmodi Oratio consideretur, ut impetratoria, vel meritoria saltem de congruo etiam alteri, pro quo funditur, non potest emi, vel vendi pro pretio sine Simonia, cum ut sic sit actus mere spiritualis. Potest tamen, aliquis dare pecuniam pauperibus, vel Religiosis, ut pro se orient, non ut premium operis, sed per modum Eleemosynæ, vel etiam stipendij ad suffocationem necessarij, maximè si Oratio sit diurna, Suar. n. 9. Palao n. 1, Pirh. n. 26. fin. Schamb. n. 35. Reiffenstuel n. 218.

168 Quaratur 3. quænam ex spiritualibus tertij generis materia esse Simonia possint? 4. Hæc multiplicis generis sunt. Et 1. quidem materiam Simonia constituant Prophœtia, patratio miraculi, & similes actus, si propria tempore quid detur, vel petatur; quia proficiuntur à gratijs gratis datis, de quibus Christus Dominus: *Gratis accepitis, gratis date.* Matth. 10. v. 8.

169 2. Actus Ordinum, v. g. collatio Baptismi, & Confirmationis, Consecratio, Ordinatio, actus sepeliendi &c. Patet ex c. in ordinando 1. c. non satis 8. c. cum in Ecclesiæ 9. c. ad nostram 21. c. suam nobis 29. b. tit. & docet S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. Sylv. V. Simonia q. 9. Suar. c. 13. n. 1. Zœl. hic n. 13. Pithing. n. 15. & 16. Schamb. n. 27. Reiffenst. n. 48. Ratio est, quia licet hujusmodi actus materiales sint physicæ, principium tamen, & finem spiritualem habent; oriuntur enim ex spirituali potestate Ordinis, & intenduntur ad spiritualem animæ salutem.

170 3. Actus Jurisdictionis spiritualis fori interni, & externi, ut sunt absolutione à peccatis, & Censuris, dispensatio in Votis, Jura mentis, & Canonicos impedimentis Ordinum, vel Matrimoniorum, in Legibus Ecclesiasticis &c. Suar. l. 4. de Simon. c. 19. n. 1. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 40. Palao tr. 17. D. 3. p. 12. n. 1. & seqq. Zœl. hic n. 13. Pirhing. n. 46. & 49. Schambog. n. 49. & seqq. Engl. n. 19. Wiestner n. 45. Reiffenstuel n. 49. & patet ex can. nullus Episcopus 124. caus. 1. q. 1. c. nemo 14. & c. ad aures 24. b. tit. Trid. Seff. 24. c. 5. de reform. matr. ubi in conjugiorum impedimentis, & Seff. 25. c. 18. de reform. ubi in SS. Canonibus, & Legibus R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

Ecclesiasticis dispensationes gratis concedi jubentur. Ratio est, quia actus illi spirituales sunt tam ex parte principij; promanant enim ex potestate spirituali: quam ex parte finis; quia conscientiarum vincula relaxando intendunt supernaturalem animarum salutem.

4. Admissio ad Novitiatum, & Professionem Religiosam Suarez. c. 17. n. 4. & 5. Palao q. 9. n. 4. & seqq. Barbos. in c. non satis 8. b. tit. n. 2. Goncal. in c. 18. eod. n. 3. Monacell. p. 3. tit. 3. form. 10. n. 14. Zœl. hic n. 16. Pirhing. n. 58. Schambog. n. 64. Engl. n. 21. Reiffenstuel n. 162. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 161. & patet ex can. nullus 3. caus. 1. q. 2. c. non satis 8. c. cum in Ecclesiæ 9. c. de Regularibus 25. c. quoniam 40. c. audivimus 41. & Extrav. 1. inter comm. b. tit. quia est actus Jurisdictionis, & potestatis spiritualis, & tanquam finem intendit perfectionem Charitatis, & spirituali animæ salutem.

5. Electio, Confirmatio, nominatio 172 præsentatio, institutio, investitura, Pallij concilio, & similes actus, quibus Beneficia, Dignitates, & Prælatura Ecclesiastica obtinentur c. cum in Ecclesiæ 9. c. de hoc 11. c. Matthæus 22. c. in tantum 36. fin. c. audivimus 41. c. ne DEI 43. & c. b. tit. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 6. Zœl. n. 13. Pirhing n. 79. & seqq. Schambog. n. 30. & 80. Wiestner n. 49. Reiffenstuel n. 50. Ratio est, quia hi omnes sunt actus Jurisdictionis, aut Officij, five muneris, & potestatis spiritualis, Electoribus, Patronis, Collatoribus ab Ecclesia ad finem spiritualem specialiter concessæ, & ad jurium, & administrationis spiritualis concessionem ordinatae.

6. Alij actus Jurisdictionis Ecclesiastice 173 cæ, five voluntariae, five contentiose. Suar. c. 20. n. 16. Zœl. n. 23. Pirh. n. 48. & seqq. Schamb. n. 55. Wiestner n. 50. Reiffenstuel n. 51 cum relatis, & sumitur ex can. vendites 10. junct. Gloss. V. Justitiam caus. 1. q. 3. & c. cum ab omni 10. de Vit. & hom. Ratio est, qui sunt ministerium Ecclesiasticum, & proficiuntur à potestate spirituali gratis data, & propterea ex vi suæ institutionis gratis exercenda.

Dub. 1. quorūmacti Ordinum actus 174 constituant Materiam Simonia? Certum est 1. materiam Simonia constituere actus Ordinis Sacerdotalis, & Pontificalis, five deinde illi institutionem suam habeant à Christo, ut Sacramentorum administratio, five ab Ecclesia, ut consecratio Ecclesiæ, altaris, benedictio vestrum Sacrarum, aquæ, salis &c. Suar. l. 4. c. 14. n. 4. & 5. & textus passim de hoc sunt in Jure nostro Ecclesiastico. Ratio est, quia omnes ordinantur ad salutem animæ spiritualem, & sic spirituales facta sunt. Igitur omnes materia Simonia sunt, & quidem ex Divino Jure, utpote quo commissa Ecclesiæ potestas est conse-

crationes, & benedictiones ab ipsa instituendas committendi certis Ministris.

175 Certum est 2. materiam Simoniae constituere functiones proprias Diacono, & Subdiacono, ut sunt assistere Sacerdoti sacra solenniter facienti, cantare Evangelium in Missa, vel Epistola &c. quia haec valde sacra sunt, & spiritualia, & ad illa Diaconus, & Subdiaconus specialiter ordinantur. Suar. l. cit. n. 6. qui addit, probabile esse, Simoniam committi etiam, quando pro pretio temporali, cantatur Epistola non solenniter in choro ab aliquo Laico; quia est aliquo modo Sacrum ministerium, & quasi pars celebrationis Missæ, igitur cum ut sacra, & spiritualis tractari debeat, ex natura rei actio ista erit inventabilis.

176 Major est dubitatio de actibus quatuor inferiorum Ordinum; quia non sunt ita spirituales, ut non etiam a Laicis eodem exteriori modo fieri possint. Sed dicendum, etiam istos materiam Simoniae esse; quia sunt ministeria sacra, & ex sua institutione, ac fine ordinata ad Divinum sacrificium. Idque verum est, non tantum, quando sunt à conflitutis in Ordinibus Minoribus; quia tunc sunt actus procedentes ex potestate spirituali per Ordinationem data; sed etiam quando à Laicis; nam licet accipere aliquid possint pro obligatione, & sustentatione, non tamen tanquam pretium. Suar. n. 7. Laym. c. 8. n. 36. ¶ exinde, Pirhing n. 15. Schambog. n. 27. Rationem dat Suar. l. cit. quia eo ipso, quod talis Laicus voluntariè cooperatur tali ministerio sacro, & suam operationem cum eo conjungit, qui sacramentum efficit, debet illam cum debita reverentia exhibere, & consequenter gratis.

177 Excipit Suar. l. cit. n. 8. si actus ita sit materialis, ut non exerceatur tanquam actus Ordinis, sed præcisè eo modo, prout fieri à Laico potest, quale est munus Ostiarum, præsertim quatenus ad eum spectat custodire res mobiles Ecclesie; tali enim casu non erit Simonia pro eo pretium temporale dare, vel accipere. Idem multò magis dicendum de Officio Cantoris; quia hoc non est proprium alicujus Ordinis. Suar. l. cit.

178 Dub. 2. an saltem Ordinans, vel ejus Ministri accipere aliquid possint pro Litteris Dimissorijs, aut Testimonialibus Ordinum superiorum absque vitio Simoniae? ¶ Interesse, an accipiatur ex hac occasione aliquid, præcedente pacto, vel exactione, an sine isto sponte, & merè gratuitè. Si prium, committitur Simonia saltem Juris Ecclesiastici. Fagn. in c. in ordinando 1. b. tit. n. 2. ¶ 3. Zœl. hic n. 27. Pirhing n. 17. not. 3. quia quando principale deber fieri gratis, etiam accessoria debent præstari gratuitè, & sine mercede.

179 Si secundum, ita oblatum, spectato Jure communi, pro hujusmodi actibus spiritualibus licet accipitur c. et si questiones 18. & c. dilectus

30. in fin. b. tit. modò id, quod offertur, modicum sit, & non detur in ipso actu Ordinationis, sed ex intervallo. Addidi, Speciale Jure communi; nam de Jure Trid. Seff. 21. c. 1. de reform. ne gratuitè quidem oblati pro collatione Ordinum, Litteris Dimissorijs, & Testimonialibus possunt accipi: & meritò; quia non censetur tunc facile quid sponte dari, maximè ante Ordinationem, & cupidì homines facile sibi persuaderent sponte dari, quod coactè offertur. Less. l. 2. de Juf. c. 35. n. 61. Fagn. l. cit. n. 11. qui ramen addit, non fore Simoniam, si revera aliquid temporale sponte daretur, & ut tale acciperetur; quia tunc cessat paetio, & ratio debiti, quæ requiritur ad Simoniam.

Excipiantur tamen à laudato Concilio 18. l. cit. Notarij, qui in ijs tantum locis, in quibus non viger laudabilis consuetudo nihil accipendi, pro singulis Dimissorijs, seu Testimonialibus decimam tantum unius aurei partem possunt accipere, dummodo eis nullum salarium sit constitutum pro Officio exercendo, & Episcopo nullum exinde emolumenatum indirectè accedat. Fagnan. in c. in ordinando cit. n. 27. Gonzal. ibid. n. 6. Per Aureum autem hic intelligitur Ducatus, ut declaravit S. Congr. Conc. apud Zerol. Prax. Episc. p. 1. V. Dimissorie §. ad 7.

Poena dantum, & accipientium mutuera ab Ordinatis est Excommunicatione, suspensiō ab Officio, & executione Ordinum quoad Ordinatos can. reperiuntur 7. caus. 1. q. 1. Et extendit has poenas Trid. l. cit. etiam ad dantes, & accipientes munera sponte oblati, quamvis ea Conflitutio in pluribus locis non sūt recepta, ut refert Less. l. 2. c. 35. n. 62. ¶ adverte, Laym. l. 4. tr. 10. c. 3. n. 40. ¶ ceterū in fin. Fagnan. l. cit. n. 11. Pirhing hic n. 19. Schambog. n. 29.

Dub. 3. quomodo possit tolerari consuetudo, quā pallim consuevit pecunia offerri à fidelibus, imò exigī à Parochis pro Missis, sepulchra, assistenti Matrimonij, administratione Sacramentorum Pœnitentie, Eucharistie, & Extremæ Unctionis? Rationem dubitandi facit 1. c. non satis 8. fin. & c. cum in Ecclesie 9. b. tit. ubi prohibetur aliquid accipi pro Sacramentis conferendis, pro Sepultura &c. & contraria consuetudo non obsecrè reprobatur. 2. si legitimari consuetudo haec possit, posset ex eo, quod quæ ita accipiuntur, accipiuntur pro debita sustentatione Parochorum, & aliorum Curatorum. Atqui sustentacionem congruam jā aliunde habent ex Decimis, & alijs redditibus Parochialibus. Ergo &c. 3. Ex recepta Regula per actus merè liberos, & merè facultatis consuetudo, vel præscriptio indui non potest. Atqui fideles, quando solverunt initio aliquid Parochi occasionē Sacramentorum sibi administratorum, id solverunt per actum merè facultatis, & gratuitum. Ergo &c.

Sed

¹⁸³ Sed dicendum, consuetudinem hanc accipiendi, imo & exigendi aliquid in curæ Pastoralis administratione, si exactio fiat moderatè juxta taxam, ab Episcopis approbatam, sine violentia, & post spiritualium administrationem, tolerari posse, præfertim si sit immemorialis, & Parochus paratus si ea administrare, et si nihil inde accipiat. Azor. p. 3. l. 12. c. 19. q. 1. Vivian. in. c. 29. b. tit. circ. med. & in c. 42. circ. med. b. tit. Barbos. ibid. n. 17. Zoef. hic n. 39. Engln. 13. Pithing n. 43. Schambog. n. 35. Wieslner n. 42. Ratio est, quia quod hac occasione datur, vel exigitur, non datur, vel exigitur tanquam premium pro ejusmodi administratione, & actu spirituali, sed tanquam stipendum necessarium pro sustentatione Ministerorum, qui aliunde saepe non habent congruum: & hinc quod ita datur, non commensuratur valori, & estimationi operis, seu laboris, hujusmodi administrationi intrinseci, sicut tamen deberet commensurari, si pro eo datur tanquam premium; sed necessitatis ministrantis secundum qualitatem ipsius: quod aquilissime petitur, & admittitur; debentur enim temporalia spiritualia ministrantibus.

¹⁸⁴ Addidi, si Parochus paratus sit ea administrare Eccl., nam casu, quo nollet illa administrare, nisi pecunia ipsi numeretur, juxta omnes committeret Simoniam Parochus istam exigens: imo etiam eidem solvens. Barbos. in c. 44. b. tit. n. 7. Pithing hic n. 43. Wieslner n. 43. Excipitur calus necessitatis, ut cum baptizandus est infans proxime moriturus, aut Sacramentum Pœnitentiae peccati moribundus obstrictus peccato mortali; tunc enim pecunia injuncte neganti offerri posset, non pro ipsa datione Sacramenti, & in ejus commutationem, sed ad ejus voluntatem electendam, & satiandum avaritiam. Suar. l. 4. c. 12. n. 13. & seqq. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 38. & seqq. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 21. Palao tr. 17. D. 3. p. 7. n. 3. Barbos. in c. 9. b. tit. n. 3. Wagner. in c. 10. V. Benedictionibus not. 3. Pithing hic n. 13. Ratio est, quia gravis necessitas sufficiens est ad tollendam irreverentiam, quæ alias extra calum necessitatis irrogaretur Sacramento; & habet talis honestam, & gravem causam permittentem malitiæ alterius.

¹⁸⁵ Exceptionem istam cum alijs Suar. l. cit. n. 19. extendit etiam ad necessitatem sumendi Eucharistiam per modum Viatici, atque casu, quo Parochus alter Sacrum Viaticum dare nollet agroto disposito, quam pro pecunia, istum probabiliter posse hanc ei dare, etiamque ipse jam sit confessus, vel non habeat conscientiam peccati mortalis; quia malitia alterius non debet me privare tanto bono, quando ego habeo jus, & possum ut bene malitiæ alterius sine ulla cooperatione cum illius peccato. Imo Palao p. 7. cit. n. 4. à Simonia absolvit etiam illum, qui

extra casum necessitatis daret pecuniam pententi illam pro administratione, si protestetur, se illam non solvere pro ipsa administratione Sacramenti, sed solùm ad redemandam injustam vexam.

Neque obstant Argumenta ^{n. 182. 186} allata. *ad 1.* in eis textibus solūm reprobatur consuetudo non legitimè præscripta, vel introducta sine rationabili causa, & cum exactione violenta, immoderata, aut cum minis negandi ea Sacra menta non solventibus: nec immerito; nam talis consuetudo scandalosa est, & vel avaritiae, vel Simoniae speciem habet. *Contraria consuetudo n. 183.* descripta e. ad Apostolicam 42. b. tit. appetere approbat, imo Concil. Later. ibi præcipit eam observari: idem constat ex Trid. Seff. 24. c. 14. de reform. ubi supponit alias consuetudines hujusmodi esse pravas, & alias pias; & ideo eas præcipit ab Episcopis examinari, & discerni, ut prava tollantur, piæ retineantur. *Ad 2.* non est verum, quod hodie ubique Parochi aliunde congruum sustentationem habeant, & si haberent, nihilominus non deberet statim reprobari hæc consuetudo, cum ratio illius introducere congrua assignari poslit, scilicet, quod hujusmodi redditus Stole, ut vocant, successerint in vicem Decimarum Personalium, & altarum, quæ per desuetudinem sublate sunt. *Ad 3.* etiæ primitus præstations ista fuerint facultatis, postea tamen tum per e. ad Apostolicam cit. tum per consuetudinem, dum Parochiani eas solverunt ut debitas, inducta est obligatio, justissimo titulo, scilicet, in compensationem, ut dixi, Decimarum personalium &c. Porro ad consuetudinem hujusmodi inducendam sufficit decennium, ut monet Laym. c. 8. cit. n. 16. Barbos. in c. ad Apostolicam cit. n. 29. Pithing n. 45. Schambog. n. 47. Præposit. Frising. tom. I. cons. 9. n. 5. fin.

Dub. 4. quinam alij sint tituli præter ¹⁸⁷ consuetudinem hactenus descriptam, ut in administratione Sacramentorum, & aliorum Divinorum recipi aliquid temporale possit? *1. Pro labore:* ubi tamen juxta dicta n. 97. & seqq. distingui debet inter laborem intrinsecum, & extrinsecum; nam pro labore intrinseco, cum aliam estimationem non habeat, præter illam, quam habet ipsa actio sacra, seu spiritualis, cui intimè cohæret, sine Simoniae viatio nihil accipi, vel peti potest: potest autem aliquid accipi, imo peti pro labore extrinseco, & qui actioni sacræ per accidentem tantum connexus, & ab illa per se separabilis est; est que perinde, sive præcedat actionem sacram, sive illam comitetur. Pith. hic n. 30. cum ceteris.

2. Pro obligatione, quam Ministri ¹⁸⁸ Sacramentorum in se suscipiunt; nam si ejusmodi Minister non aliunde ad hoc obligetur, sicut obligantur Parochi ex Officio suo Parochiali,

rochiali, pro ejusmodi obligatione aliquid accipere, imò in pactum etiam deducere, modò taxa ab Episcopo per Statutum, vel per consuetudinem taxata non excedatur, à Simoniae labo immune est, ut cum P. Engl. bīc n. 15. docet Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 44. Et duob. seqq. ex ratione, tum quia obligatio hujusmodi separabilis est ab ipsa functione, quippe quam exercere possum citra obligationem omnem; tum quia eadem obligatio est pretio estimabilis, quatenus privat hominem sua libertate, parit incommoda non pauca, & insuper subministrat causam sàpe non levibus sumptibus, expensis, aliisque incommodis quoad studia, libros, honoraria &c.

¹⁸⁹ 3. Pro sustentatione: Et quidem si Clericus Sacraenta administrans aliunde non habeat sustentationem ejus titulo aliquid ab ipso accipi, & peti posse, est extra dubium; sic enim Divino Oraculo Luc. 10. Rom. 15. Et 1. Corinth. 9. definitum legitur, ex naturali ratione, quòd congrua sustentatio debeatur non tantùm illis, qui ministrant temporalia, sed etiam alijs qui spiritualia ministrant. Quoad alios Clericos, quibus ex proprijs medijs de sustentatione congrua jam prospexit est, negativam cum alijs, nonnullis defendit Sylv. V. Simonia q. 9. S. tertium. Sed affirmativa etiam quoad hos defendenda est juxta dicta n. 93. & 94. ubi n. 95. seq. excepti Parochos, & alios Beneficiatos, qui ad hæc Divina ministranda obligantur ex officio. Videantur ibidem dicta.

Dub. 5. quando exercitum Jurisdictionis spiritualis constitut materialm Simoniz? ¹⁹⁰ 1. Constituere semper, quando temporale datur pro pretio illius, vel exigitur: estque perinde, sive sit actus Jurisdictionis fori interni, & conscientia, sive externi, & contentiosi. Quare committitur Simonia. 1. Quando datur, vel accipitur pretium pro audienda Confessione, tum quia inchoatur inde Sacramentum, tum quia ipsa auditio Confessionis per clavem scientia & in tali foro est actus Jurisdictionis supernaturalis. Suar. l. 4. c. 19. n. 2. 2. Quando post exceptam Confessionem pecunia datur, vel extorquetur pro absolutione conferenda c. nemo 14. 7. nec quemquam b. tit. vel pro ea neganda; quia tam absolutio, quam negatio ejusdem est actus Jurisdictionis spiritualis. Suar. n. 2. cit. 3. Quando pro pretio delegatur alteri potestas audiendi Confessiones, vel datur alicui licentia eligendi sibi Confessarium; nam talis delegatio, & licentia datio ex Jurisdictione spirituali procedit. Suar. n. 5. 4. si pro simili pretio datur potestas absolvendi à Censuris. Suar. n. 6. 5. si detur, aut petatur aliquid pro concessione Indulgentiarum. 6. si pro pecunia dentur Dispensationes e. g. ut propter occurrentem necessitatem laborare liceat die festo, vel comedere carnes die alias prohibito &c. Suar. c. 20. n. 8.

Neque obstat praxis Romanæ Curie,¹⁹¹ & Legatorum Sedis Apostolicæ, à quibus exigi pecunia pro Dispensationibus solent, & earum quantitas eo magis augetur, quòd difficilior est Dispensatio. Nam 1. plurimæ Dispensationes etiam Romæ expedituntur gratis. 2. In ijs, quæ gratis non expediuntur, pecunia nunquam exigitur pro ipsa Dispensatione, sed vel ex titulo commutationis, quatenus obligatio ex Voto e. g. in opus aliud pium, ac Eleemosynam commutatur; vel ex titulo coercionis in vicem poenitentiaz, quando dispensatio petitur ob præcedens delictum: vel ex titulo sustentationis pro Papa dispensante, & Officialibus Curie. 3. Dispensationes utpote odiosas, decet onerosas reddi pertinentibus, ne si facilè, & absque sumptibus obtineri possint, major licentia praebatur eas importunè perendi, ob quam causam etiam fieri potuit, ut quo difficilior est dispensatio, eo major pro ea exigatur pecunia quantitas, ut tanto rarius petatur. Suar. 6. 20. n. 11. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 36. Pirhing bīc n. 49. Reiffenst. n. 216.

Interim tamen nulli Ordinario Papal¹⁹² inferiori permisum est hujusmodi exactions facere pro Dispensationibus, etiam nomine stipendijs, sustentationis, ob Decretum Trid. Sess. 25. c. 18. de reform. Et Sess. 24. c. 5. de reform. Matrimon. quibus prohibetur in Dispensationis concessione quidquam quocunque titulo, præterim in suam concedentis utilitatem exigi, vel acceptari: quibus Decretis, tanquam Legibus Ecclesiæ universalibus, etiam Episcopi adstringuntur. Garc. de Benef. p. 8. c. 1. n. 101. Ugolin. tab. 1. c. 52. n. 5. Suar. c. 20. n. 14. Less. l. 2. de fuff. c. 35. n. 57. Palao tr. 17. D. 3. p. 12. n. 11. Wagnereck in c. 3. b. tit. not. 2. Zœf. bīc n. 25. Honor. n. 13. Wiestner n. 46. fin. Reiffenstuel n. 217. Et quamvis Sanch. l. 8. de Matr. D. 35. n. 11. & Salas de Legibus D. 20. fid. 10. fin. afferant, posse ipsos aliquid accipere, si ita consuetudine receptum sit, pro labore, & receptione, ac examine testium, quando ipsis à Sede Apostolica committuntur Dispensationes Matrimoniales, & alia; rectius tamen id negant alij cum Garc. l. cit. à n. 102. qui hanc suam Sententiam probant tum ex Conc. Trid. l. cit. tum ex varijs Declarationibus Cardd. apud eundem Garc. l. cit. in quibus derogatur consuetudinibus quibuscumque, etiam immemorialibus. Non tamen est deneganda Episcopis licentia imponendi onus Eleemosynæ per modum Comutationis in Dispensando super Votis, observatione Festi, & similibus. Dico Eleemosyne in pauperes, vel pia opera distribuenda; nam ut sibi applicent, non caret specie Simoniz, vel saltem turpis avaritiz Zœf. n. 25. cit.

Dub. 6. an, & quando occasione¹⁹³ admissionis ad Novitiatum, aut Professionem aliquid accipi, vel peti possit? ¹⁹⁴ tres esse

maximè casus, in quibus licet aliquid accipi, & aliquando etiam potest ab ingressuris, vel ingressis in Religionem. Et 1. quidem quando ab ipsis aliquid sponit offertur Monasterio; nam hoc modo oblatum per Concilia, & Summorum Pont. Decreta accipi licet posset, recte ostendit Thomassin. p. 3. l. 1. c. 54. n. 1. & sequuntur Engl. hic n. 21. Reiffenstuel ibid. n. 181. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 99. Pater ex c. dilectus 30. b. tit. & Extrav. sanè 1. eod. ubi acceptio hæc expressè approbat. Ratio est, quia hoc casu cessat omne periculum, & species Simoniæ, cum gratarum oblatum pretij rationem habere nequeat. Conf. quia Prælatis Regularibus licet conditionem Ecclesiæ, & Monasterij sui meliorem facere per media alias licita, sed non est, illicitum accipere pro spirituali aliquid temporale granarier oblatum, ut constat ex dictis n. 66. ergo &c.

2. Si Monasterium fit inops, & non sufficienter dotatum potest ab ingressuris, vel ingressis aliquid exigi titulo sustentationis. Ia S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad 4. Sylv. V. Simonia q. 15. dict. 2. Navar. Man. c. 23. n. 106. Suar. l. 4. c. 17. n. 18. Leff. l. 2. de Just. c. 33. n. 71. Laym. l. 4. 11. c. 8. n. 39. Tambur. de Jur. Abb. tom. 3. D. 6. q. 9. Palao tr. 17. D. 3. p. 9. n. 4. Vivian. in c. 1. pr. b. tit. Barbo. in c. 40. eod. n. 5. Gonadal. in c. 18. n. 6. Wagner. in c. 19. not. 4. Monacell. p. 3. tit. 3. form. 10. n. 16. Engl. hic n. 21. Pürhing n. 59. Schambog. n. 65. Wieschner n. 48. Reiffenstuel n. 163. Magnif. P. Schmier l. cit. n. 103. Ratio est, quia ex tali causa licet etiam accipere aliquid in Matrimonio carnali, cum quo spirituale pari passu ambulat. Conf. ex Trid. Sess. 25. c. 16. de Regulari. ubi dicitur, quodd licitum sit pro victu, & vestitu Novitij tempore, quo in probatione est, aliquid ex bonis ejusdem dare, & accipere: & quamvis Concilium ibi non exprimat, an etiam de eo pacisci licet, non tamen id ibi prohibetur: quodsi autem pro tempore probationis licitum est sustentationem exigere, etiam licebit pro tempore Professionis, & reliquo vita tempore, si ex parte Monasterij sit eadem exigentia. ergo &c.

105 Neque obstat c. quoniam 40. b. tit. ubi tanquam Simoniacum prohibetur, etiam sub praetextu paupertatis aliquid temporale exigere ab ingredientibus Religionem; dicendum enim cum Gloss. ibid. V. paupertatis Suar. c. 17. cit. n. 14. Leff. n. 71. Palao n. 6. & alijs, id non prohiberi ex causa veræ, sed ex praetextu, & sub colore falsæ, & fictæ paupertatis, prout textus ipse indicat. Vel dici potest, ibi tanquam Simoniacum prohiberi, ne Monasterium ceteroquin inops sub praetextu, vel ex causa paupertatis plus exigit, quam pro sustentatione talis personæ necessarium est; quia tunc revera non amplius pro honesta sustentatione, sed pro ipso ingressu,

conf. Simoniacè exigeretur illud superfluum. Addit tamen Palao n. 6. cit. raro contingere, ut Monasterium non egeat subsidio ingredientis, ne propter illius ingressum alia officia sibi utilia impediantur, neve alijs aprioribus præcludatur ingressus.

3. Potest indiscriminatum in Monasterijs Monialium, etiam ijs, quæ redditibus abundant, ab ingressuris, vel ingressis aliqua certa pecunia summa exigi titulo dotis. Ita universalis totius propemodum Orbis conuetus, quam speciali indulto firmavit Innocentius VIII. apud Tambur. de Jur. Abbatissæ D. 5. q. 2. & 3. Ratio est, quia quilibet maritus, five dives, five inops sit, Matrimonium contracturus exigere à Sponsa sua potest Dotem pro statu suo congruam l. fin. c. de Dot. promiss. sed Matrimonium spirituale, quod cum DEO, & Religione in Professione pangitur, pari passu ambulat cum Matrimonio carnali, & ab hoc ad illud recte ducitur argumentum, ergo etiam Monasterium à Monialibus ingressuris, vel ingressis recte exigit Dotem, etiamsi illud sit dives. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 109. & duob. seqq.

Conf. ex sententia S. Congr. Episc. Regul. apud Fagn. ad c. non amplius de Inst. n. 25. quæ animadvertis, Sanctimonialum Monasteria sine Dotium subsidio diu sustineri non posse, & propter ingruentes necessitates, & casus inopinatos plerumque ad inopiam redigi, Summis Pontif. approbantibus, lanxit, ut dotales Eleemosynæ à Monialibus numerarij persolverentur, tametsi numerus esset taxatus ad mensuram redditum Monasterij. Matthæucc. Offic. Eccles. c. 32. n. 13.

Tres tamen Limitationes hic sunt ad 197 dendæ. Prima est, ut pactum hoc casu non fiat de aliquo dando pro ipso ingressu; nam tale pactum, utpote de temporali dando pro spirituali, Simoniacum foret, etiamsi Monasterium inops foret. 2. Ut non admittatur aliqua inhabilis ex sola spe recipiendi ab ea aliquid temporale; nam tali casu finis susceptionis, ab admittentibus intentus, isque principalis foret aliquid temporale. atqui secundum dicta n. 77. iterum Simoniacum est dare aliquid spirituale ob finem temporalem extrinsecum, præsertim si is principaliter intendatur, ergo &c. 3. ut Dos non ab omnibus exigatur sine discrimine; sic enim pauperes, tæpe magis dignæ, & idoneæ, statu Religiosi excluderentur, & aliae forsitan minus idoneæ, quia divites sunt, reciperentur: quod utique est irrationaliter. Nec procedit tunc ratio (quæ sola forsitan excusationi locum facere poterit) Dotes exigi, ut plures, ac etiam pauperes possint recipi. P. Friderich de Simon. c. 4. n. 134.

4. Possunt Regulares, tam viri, quam 198 fæmina, quorumvis Monasteriorum, etiam deditum, cum parentibus pacisci, & exigere certam quantitatem pecunia, vel aliorum bono-

bonorum temporalium ea conditione, ut persona ad Religionem suscepta, eamque professa, ea portione contenta, renuntiet Juri hæreditatis, vel alterius cujuscunq; iustæ prætenfionis. P. Reiffenstuel bic n. 182. Magnif. P. Schmier c. 1, cit. n. 115. Ratio est, quia in tali casu exigitur solum temporale pro temporali, nempe quantitas certa pecunia pro jure hæreditatis: & quidem iuste; cum enim per Professionem susceptus in Religionem in hanc transferat omnia sua jura, & bona, de quibus ante Professionem non aliter disposuit, etiam transferet in illam jus hæreditatis, modò successionis hæditariae capax illa sit. non tenetur autem Religio Jus istud remittere gratis, cum subinde valde sit estimabile, igitur licetissimè pro hujusmodi remissione exigere aliquid temporale poterit.

199 Neque obstat, quod Legitima liberis ante mortem parentum non debeatur, cum viventis non sit hæritas l. qui supersiti s. ff. de acquir. vel omitt. hæred. debetur enim saltem ijsdem Jus ad Legitimam suo tempore consequendam: & pro hujus juris remissione sit pactio. est autem licitum pacisci super remissione hujusmodi Juris, imò super ipsa Legitima, si non Jure Civili Romano, saltem Jure Canonico, quod hodierna consuetudo sequitur, c. quamvis 2. de Paß. in 6.

200 s. Juxta Sylv. V. Simonia q. 15. v. si autem Monasterium. Arragon. q. 100. art. 3. v. sed quid dicendum, Sot. l. 9. de Just. q. 6. art. 2. etiam in Monasterijs opulentis, & sufficienter dotatis potest aliquid accipi, & exigi ab ingressuris, vel ingressis ex nudo sustentationis titulo: pro qua sua Sententia allegant consuetudinem, quā passim invaluit, præfertim in Monasterijs Monialium, ubi neminem videmus recipi, nisi sufficientem pecuniam ad sui sustentationem afferat, vel alia ratione Monasterio proficia sit; imò quæ suscipitur de novo, ultra summam illam, quæ Dotis nomen obtinuit, aliquid in usum præexistens Monialium debet erogare: neque consuetudinem istam damnandam sustinent Suar. de Censur. D. 22. sed. 5. n. 13. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 70. Laym. l. 4. tr. 10. c. 3. n. 39. Palao tr. 17. D. 3. p. 9. n. 4. Pirhing bic n. 59. v. tertia pars, Schambog. n. 69. § 71. Wiefstner n. 48. modò pro sustentatione admittendi tantum, & non pro admissione accipiat, vel exigatur. Ratio est, quia hoc casu non exigitur temporale pro spirituali tanquam pretium sed solum requiritur tanquam conditio, ut secum afferat necessaria pro sustentatione, ne Monasterium accessu novarum personarum gravetur, & ut plures, quæ aliquoquin non possint, valeant recipi. Conf. nam hoc modo certificatur magis sustentatio necessaria, quæ sèpè ob pericula, & varios casus, quibus fundationes Monasteriorum, & bona, quibus fundationes inhærent, exposita sunt, & vitatur, ne personæ Religiosæ

ad conquirenda media, quæ domi deficiunt, extra septa Monasterij sui cogantur egredi, quod in Monialibus præsumt inconveniens est.

Sed verior videtur Sententia negativa, quācum cum S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad 4. Rodriq. tom. 2. q. 49. art. 2. Merchant, tom. 3. tr. 10. tit. 6. q. 10. concl. 4. § 5. defendit P. Reiffenstuel hic n. 169. § seqq. P. Friderich tr. de Simon. c. 4. n. 133. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 107. & colligitur ex c. quoniam 40. b. tit. ubi dum quævis exactio, quando fingitur necessitas, aut paupertas, inhibetur, satis indicatur, illam quoque exactiōnem inhiberi, quando petitur aliquid pro sustentatione, cum tamē Monasterium ad hanc præbendam sufficientia bona habeat; tunc enim potius fingitur, quā revera datur titulus necessaria sustentationis. Ratio est, quia reditus Monasterij sunt Ecclesiastici, ordinati ad sustentationem Religiosorum gratis faciendam. ergo hoc ipso, quod quis ad Religionem suscipiat, habet jus ad sustentationem ex redditibus Monasterij capiendam: conf. sub titulo sustentationis temporale ab ingrediente non potest exigi. alius autem titulus adesse non potest, nisi pro ingressu, quo titulo siquid petatur, Simonia committitur. Conf. 1. Simoniaca est pactio, qua Beneficiario datur possessio Beneficij, sub conditione, ut ex patrimonio suo sustentare se teneatur, ut fructus Beneficij alijs Clericis pauperibus applicari possint. ergo etiam Simoniaca erit pactio, facta cum Religioso, ut secum sustentationem afferat, ut sic reditus Monasterij alijs Religiosis, & operibus applicantur. Conf. 2. quia hoc modo facile eludi poterit omnis Simonia, quæ ratione ingressus in Religionem contingit; nam Præpositi Monasteriorum etiam opulentissimorum possent dicere, se temporale non exigere pro ingressu, sed pro honesta sustentatione ingressi.

Argumentum n. 200. allatum folium²⁰¹ probat, quod rati casu non committatur Simonia Juris naturalis, & Divini: interim tamen committetur Simonia Juris Ecclesiastici, quod dum exactiōnem specialiter prohibet Monasterio diviti, seu valenti Candidatum alere, non prohibet tantum, ne quid exigatur ut premium pro ingressu (nam hoc prohibitum est etiam Monasterio pauperi) sed etiam pro alimentis: vel saltem committetur peccatum iniustitia, ut quidam volunt cum Suar. c. 17. cit. n. 9. § 10. quia indecens, & intentioni Fundatorum prouersus est dissonum, aliquid titulo sustentationis expetere, quando à pīs fidelibus pro honesta Religiosorum sustentatione abundantia media subministrata fuere. Ad Conf. cautela illa saltem signum est avaritia, cum pericula hujusmodi rara sint in Monasterijs opulentis.

Dub. 7. qualis committatur Simonia,²⁰² quando pro collatione Beneficij Ecclesiastici da-

datur, accipitur vel exigitur aliquid temporale? & interesse, an temporale illud accipitur, quia sponte oblatum est, an verò præcente pacto, vel exactione. Si primum, committitur ad summum Simonia Juris Ecclesiastici, ob prohibitionem Ecclesie, quā vetat occasione collationis Beneficij accipi, etiam si quid sponte offeratur, ut declaravit s. Congr. Conc. apud Fagn, in c. 1. b. tit. n. 31. Pith. hic n. 19. v. illud.

²⁰⁴ Si secundum, committitur Simonia Juris naturalis, & Divini: Et hinc nulla consuetudo hoc casu dantem, & accipientem excusat. Gloss. in c. 36. V. consuetudinem h. tit. Pith. n. 38. Ratio est, quia consuetudo Juri naturali, & Divino derogare non potest. *c. fin. de consuet.* Estque hoc verum eti si longissimi temporis sit; quia pravæ consuetudines tempore non firmantur. Novell. 134. c. 1. v. neque verò angarijs.

²⁰⁵ Dub. 8. an Simoniam commitat Episcopus, vel alius filialis Praelatus Ecclesiasticus, quando accipit, vel exigit aliquid temporale pro actu Jurisdictionis, qui proximè versatur tantum circa materiam temporalem, & Politicam? & distinguendo; nam si actus tales procedunt ab Ecclesiastica, & spirituali potestate, ut cum Judeo Ecclesiasticus cognoscit causas merita Civiles, & Seculares inter Clericos de bonis temporalibus, & profanis, vel de criminibus, quæ communia sunt Clericis, & Laicis; & tunc ejusmodi actus Jurisdictionales, quatenus procedunt ab Ecclesiastica, & spirituali potestate, cadunt sub materiam Simoniae Juris Divini, & naturalis. Suar. l. 4. c. 20. n. 19. Zœl. hic n. 26. Pithing n. 52. Schambog. n. 57. P. Frider. h. tr. de Simon. c. 4. n. 141. post Gloss. Abb. Joan. Andr. §. alias VV. Ratio est, quia quondocunque Episcopus, vel alius Praelatus, Ecclesiasticam Jurisdictionem obtinens, aliquid facere debet ratione Officii sui spiritualis, si aliquid pro eo accipiat ex pacto, vel exigit, Simoniam committit, etiam si materia præsum, circa quam versatur actus, sit politica, & temporalis; quia prout cadit sub spiritualem potestatem, ordinatur ad finem spiritualem, & aliquo modo ad illum conducit: conf. actus spiritualis efficitur, non solum ex parte principij, sed etiam ex parte finis. Suar. l. cit. n. 20.

²⁰⁶ Aliud est de ijs actibus, qui procedunt ex propria Jurisdictione temporali, qualem habet Pontifex in suo territorio temporali, & plerique Episcopi in Germania; nam pro his exigere, & accipere pretium, quamvis illicet, & injustum aliquando sit, non tamē est Simonia. Suar. l. cit. n. 17. cum cit. Ratio est, quia licet exerceantur à Praelatis Ecclesiasticis, non tamen procedunt à propria potestate Ecclesiastica; aut spirituali, sed potius temporali, & prout illi sunt Domini, & Principes Seculares.

R.P. Schmalzgrueber L.V.T.I.

Dub. 9. an Simoniaca sit actuum spirituallum omissione, si illa fiat accepto prelio? & hoc pendere ex ipsorum actuum omissionum qualitate. Nam si illi actus Jurisdictionis sint, eorumque omissione homo moraliter ligetur, detineatur, repellatur &c. cuiusmodi sunt absolutio à peccatis, vel Censuris, approbatio pro Ordinibus, aut Curâ animarum, administratio Iustitiae in foro Ecclesiastico contentiosa &c. eorum omissione Simonia committi potest. Gloss. in c. nemo 14. V. celet b. tit. Abb. ibid. n. 6. Ugolin. tab. 1. c. 40. §. 3. Suar. l. 4. c. 22. n. 9. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 64. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 43. Palao tr. 17. D. 3. p. 12. n. 16. Zœl. hic n. 28. Pithing n. 54. Schambog. n. 50. Wiestner n. 51. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 80, & patet ex c. nemo cit. ubi Simoniaca declaratur largitio munera, siue illud detur pro penitentis reconciliatione, siue pro talis reconciliationis negatione.

Neque obest, quod omissione actus sit ²⁰⁷ non ens; nam omissione rei debitorae aequiparatur commissioni, juxta Regul. 121. ff. ubi Paulus, *Qui non facit, inquit, quod facere debet, videretur facere adversus ea quæ non facit:* unde sicut actus hujusmodi, ita etiam omissione illorum sunt actus Jurisdictionis Ecclesiastice. Imò omissione talis non exercetur sine actu aliquo positivo; quia quidquid sit physicè, certè moraliter non datur pura omissione, praesertim in usu, seu exercitio Jurisdictionis: Actus autem iste in casu praefenti erit voluntas interna, quæ Judeo Ecclesiasticus non vult absolvere e.g. à Censuris, declarata per actum positivum externum; & hæc ipsa declaratio est quidam usus, & exercitium Potestatis spiritualis, & Ecclesiastice, utpote quæ Judeo condemnatoriam, ut absolutionem petens maneat inabsolutus.

Contraria est, si actus, qui omittuntur ²⁰⁸ sint independentes à potestate Jurisdictionis spiritualis, ut sunt Oratio, celebratio Missæ, baptismus infantis &c. nam horum omissione, etiam pretio pecuniarior, & temporali impetrata, Simoniæ vitio caret, ut ex communis DD. notant Suar. l. cit. n. 11. Less. n. 64. §. 65. Pith. n. 56. Schambog. n. 58. §. 62. cum alijs supra. Proceditque hoc, si hujusmodi actus exerceantur injustè, & sacrilegè, siue justè, & ex debito; nam utroque calo omissione talis actus spirituale nil continet, sed est tantum usus naturalis libertatis: Imò si actus exerceantur sacrilegè, & injustè, eius redemptio potius laudabilis est; conf. Simoniacum nihil continet, etiam si pro eo omitendo detur pretium temporale. Excipitur, nisi fortè pro talis actus omissione oblatum pretium daretur; vel acciperetur in compensationem alicuius fructus, aut boni spiritualis alijs percipiendi, prout addit Laym. n. 43.

Addit Less. n. 65. cit. et si Simonia non ²⁰⁹ sit hujusmodi contractus, quo aliquid datur,

L

tur, vel exigitur pro omissione alicujus spiritualis, si tamen sine justa causa fiat, eum contractum conjunctam habere quandam turpitudinem affinem Simonie. Rationem dat; quia dum exigitur, vel offertur pretium pro omissione actus spiritualis, tacite insinuat, actum illum esse vendibilem: si enim estimabile pretio est ipsum non fieri, etiam estimabile pretio videtur ipsum fieri; cons. per hujusmodi contractum irreverentia aliqua commitretur in rati Sacram. Ethinc, si accedat praceptum Ecclesiae, quo vetatur acceptio, vel oblatio pecuniae pro hujusmodi omissionibus in reverentiam SS. functionum, facile committetur Simonia, non quidem Juris Divini, aut naturalis; quia contractus non fit de re Sacra: sed humani.

^{211.} Dixi autem si fiat sine justa causa; quia in multis casibus licitum est dare aliquid Ministero Ecclesiae, ut aliquem actum spirituale omittat, quem male perageret, modo illa omissione non sit connexa usui spiritualis protestatis; possumus enim injurias DEI, oblatas pecuniam, impedire. Idem dicendum de gravissimis injuriis proximi, quae alter averti nequeunt, ut si Superior Ecclesiasticus aliquem vellet injuste excommunicare. His ergo casibus dabitur licet pecunia pro omissione hujusmodi actuum: is tamen, cui illa datur, licet illam non potest accipere, nisi forte in casu pro damni, vel incommodi compensatione, quod omitendo subiturus esset. Lef. n. 65. cit.

^{212.} Quæritur 4. quænam ex spiritualibus quarti generis, seu spirituali annexis materiam, & objectum Simonie constituant? ^{213.} hæc triplices generis sunt. 1. enim aliqua sunt spirituali annexa antecedenter, quod ad spirituale presupponantur, idque præcedant, ut sunt Templæ, Altaria, Calices, aliaque vasæ, & vestes, resque Sacra, aut benedictæ, que Sacrificium Missæ, & quoad materiam ipsam suam Consecrationem, vel Benedictionem antecedunt: item jus Patronatus, quod præcedit Institutionem in Beneficio, vel Officio Ecclesiastico, & ad hanc ordinatur. 2. alia sunt spiritualia concomitantes, quod ijs intrinsecè sint conjuncta, ut est labor corporis, qui ipsa Sacrificatione, aut alio ministerio, & functione spirituali subitur. 3. alia concreta sunt spirituali consequentes, quia spirituale tanquam causam supponunt, ut sunt Beneficia, & Pensiones Ecclesiasticae, Decimæ, Primitæ, Oblationes, spectatae secundum jus illas percipienti; oriuntur enim ex officio, & ministerio spirituali.

^{213.} Dub. 1. an vendi sine Simonia possit Jus Patronatus? ^{214.} negativè. Ita Lambertin. l. 1. de Jur. Patron. p. 2. q. 1. art. 12. n. 17. Vivian. tr. simil. l. 4. c. 1. n. 5. Suar. l. 4. c. 28. n. 5. Lotter. dere. Benef. l. 2. q. 9. n. 60. & seqq. Palao. tr. 17. D. 3. p. 14. n. 1. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 28. n. 47. Zœf. hic n. 80. Engi. n. 24. Wieltnern. n. 53. Magnif. P.

Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 123. & patet ex c. de Jure 16. de Jur. Patron. c. præterea 9. de transact. & Trid. sess. 25. c. 9. de reform. ubi venditor hujus Juris, præter Excommunicationem, à Judice Ecclesiastico infligendam, ipso facto Jure Patronatus privatur. Ratio est, quia causam, & finem spiritualem habet: causam quidem; quia à spirituali protestate, non minus, ac ipsa Beneficia institutum est: finem autem; quia ordinatur ad institutionem Clerici in Beneficio Ecclesiastico.

Difficultas est, quo Jure Jus Patrona-²¹⁴ tūs sit invendibile? Jure Ecclesiastico solum invendibile esse, contendunt Sot. l. 9. de Jus. q. 7. art. 1. Sylv. V. Simonie q. 2. Navarr. Man. c. 23. n. 98. & 99. post Abb. Decimum, & alios. Rationem dant 1. quia est Jus commune Laicis, qui non sunt capaces spiritualium. 2. quia transit non tantum ad hæredes sanguinis, sed etiam extraneos, v.g. ad emporem Castri, cui annexum est Jus Patronatus. 3. ejus actus, nempe præsentatio ad Beneficium, non videretur spiritualis, cum ratione illius præsentatus nullum acquiratur in Beneficium, quoque Prelatus illud conferat. 4. Jus istud inventum est Ecclesiae.

Sed dicendum, probabilius venditio-²¹⁵ nem Juris Patronatus esse Simoniam Juris naturalis, & Divini. Ita Gloss. in can. pie. mentis 16. q. 7. & in c. præterea cit. Suar. c. 28. cit. n. 7. Lef. c. 35. n. 128. Palao. p. 14. n. 3. P. Friderich de Simon. c. 4. n. 198. cum alijs. Ratio est; quia licet hoc Jus forte non sit pure spirituale, est tamen spirituali annexum, cons. si vendatur, jam irreverentia, & injury infertur rei Sacra, in quo consistit malitia Simonie, Jure naturali prohibita.

Neque obstant Argumenta opposita.²¹⁶ Ad 1. quod Jus præsentandi, & Patronatus competat Laicis, provenit ex gratia, & favore Ecclesiae, quæ ijsdem etiam potuisse dare jus eligendi ad Beneficia, licet istud sit magis spirituale. Ad 2. similiter favor Ecclesiae est, quod idem jus transeat non solum ad hæredes, sed etiam ad emporem, si rei emptæ jus illud annexum sit: quo tamen causa non transit jus istud vi emptionis (nam propterea majus pretium non potest exigiri) sed per consequentiam, quod accessorium Castro sit, & accessorium sequi ad suum principale debet. Ad 3. præsentatio dat præsentato jus ad Beneficium, non quidem proximum, sed remotum, quatenus ex vi præsentationis, si persona idonea sit, necessariò debet institui. Ad 4. etiam prima Tonsura, Consecratio Calicis, aliaque hujusmodi instituta sunt ab Ecclesia, nec tamen absque Simonia Juris naturalis vendi possunt; quia supposita institutione, verè Sacra sunt, & spiritualia: dare autem spirituale, vel spirituali annexum pro pretio temporali est Simonia contra Jus naturale.

Dub.

¹¹¹ Dub. 2. an. & quomodo vendi sine Simonia vitio possit Sepultura? *q. n.* hic distinguendum esse inter quinque diversos causas. Nam 1. ipsa terra, sive locus, ad sepulturam fidelium defunctorum deputandus, vendi absque Simonia potest. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 4. ad 3. Gloss. in c. abolenda: 3. V. Sepultura de Sepult. Abb. ibid. n. 4. Redoan. de Simon. p. 3. c. 16. à n. 14. Suar. l. 4. c. 14. n. 17. Azor. p. 3. l. 12. c. 17. q. 2. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 36. concl. 7. not. 1. Wagnereck in c. 10. V. pro Sepulturis not. 1. b. tit. Zos. hic n. 32. Wiest. n. 38. & non obscurè supponit S. Ambrosius relatus can. aurum 70. caus. 12. q. 2. Ratio clara est, quia terra est res mere materialis, & pretio estimabilis. ergo sicur potest vendi aurum, vel argentum pro calice, ita etiam terra pro sepultura.

²¹² 2. Eadem terra, & locus, postquam jam semel autoritate Ecclesiastica ad sepulturam fidelium est deputatus, & benedictus, prout tali benedictione affectus est, sine Simonia vendi non potest Suar. n. 18. Wagnereck not. 1. cit. Wiestner n. 58. Friderich n. 126. & sumitur ex can. questa est 12. & tribus seqq. caus. 13. q. 2. c. abolenda 13. de Sepult. c. cum in Ecclesia 9. & c. audivimus 41. b. tit. Ratio est iterum clara; quia illa Benedictio est etiam constitutiva talis loci, considerati sub tali respectu, & ipse locus, vel terra, prout ejusmodi Benedictio affecta est, pro re Sacra, & spirituali habetur, utpote cum autoritate Ecclesiastica ad finem supernaturalem proxime deputata sit.

²¹³ 3. Siquis habeat Sepulchrum proprium, suis, aut majorum suorum sumptibus profecto, vel suis extructum, non committitur Simonia, si vendatur alteri praeside juxta valorem fundi, & expensarum in ejus constructione factarum. S. Thom. l. cit. Sylv. V. Sepultura q. 12. dict. 3. Suar. n. 18. Barbos. in c. abolenda cit. n. 7. P. Wiestner hic n. 59. P. Friderich n. 126. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 129. Ratio est, quia ita vendi etiam calices, & terra potest, ubi fuit Ecclesia, saltem si necessitas urgeat; & tali calix non venditur Benedictio, aut proprium ius Sepultura, sed materiale illud, ad quod consequitur ius Sepulturae.

²¹⁴ 4. Quando locus aliquis Sacer communis est pro Sepultura fidelium, vendi Sepultura in illo loco non potest sine Simonia, prout patet ex can. questa, c. audivimus, c. abolenda, & c. cum in Ecclesia citt. ubi tanquam corruptela reprobatur consuetudo aliquid pro ea exigendi: quod intelligendum, si exactio ista fiat, habito respectu ad Consecrationem talis loci, aut fructus spiritualis amplioris, ex precibus fidelium, aut vicinia alicuius Altaris consequenti: & multo magis, si exactio haec fiat cum minis, fidelium cadavera; nisi certa pecunia numeretur, ex loco Sacro excludendi, inhurnata relinquenter. R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

di, aut jam tumulata exhumandi; hoc enim sordities, & avaritia esset intolerabilis, & à Christiana pietate, imò humanitate prorsus aliena. Suar. n. 19. Barbos. ad Trid. sess. 25. c. 13. de reform. n. 36. Laym. c. 8. cit. n. 36. concl. 7. not. 1. Engl tit. de Sepultur. n. 16. Wiestner hic n. 60. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 128.

²¹⁵ 5. Potest occasione Sepulturæ aliquid exigi pro conservatione fabricæ, vel coemeterij, pro sustentatione Cantorum, & aliorum Sepulturæ ministrorum, pro obligatione ad eum locum non admittendi, nisi cadavera certæ familiæ, pro concessione loci honoratioris, & eminentioris, absque respectu tamén ad istius Sanctitatem, aut fructum spirituale; nam sicubi consuetudo ex causis istis aliquid accipiendi, vel exigendi vigeat, illa non foret damnanda. Videantur Suar. c. 14. cit. n. 21. Barbos. de Offic. Paroch. c. 26. à n. 16. Frances de Ecccl. Catbedr. c. 16. à n. 92. Laym. n. 36. cit. not. 3. Palao tr. 17. D. 3. p. 8. n. 4. Gonzal. in c. abolenda cit. n. 2. Wagnereck in c. 10. cit. not. 2. Engl n. 16. Wiestner n. 61. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 129.

Dub 3. an, & quo Jure materiam ²¹⁶ Simoniae constituant Beneficia Ecclesiastica? Certum est 1. committi Simoniam Juris Divini, si vendatur, vel ematur Beneficium, quatenus est jus administrandi spiritualia; quia hoc jus est aliquid in se sacram, & spirituale, atque à Christo institutum Suar. l. 4. c. 24. n. 4. Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 2. Certum est 2. absque Simonia distrahi posse à Beneficiario fructus ex Beneficio suo jam perceptos: imò etiam antequam percepuntur, eorum commoditas sine periculo Simoniae potest ab eodem locari alteri per c. vesfra 2. de Locat. & conduct. c. fin. ne Prelat. vic. suas Sc. Redoan. de Simon. p. 1. c. 29. n. 5. Sc. seqq. Pirhing hic n. 6. & nob. seqq. Schambog. ibid. n. 5. Sc. seqq. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 86. Ratio est, quia nec fructus aliquid spirituale sunt, nec eorum commoditas: nec cum Jure spiritualis ministerij, postquam titulus Beneficij, jam obtentus est, tantam habent connexionem, ut separari nequeant; alioquin si Beneficiarius illos distrahere non posset, per sepe Beneficium ipsi onerosum, & nocivum foret. Certum est 3. absque Simonia vendi, aut emi non posse ipsum Beneficium, quatenus est Jus percipiendi fructus. Paret ex can. Presbyter 3. Sc. caus. 1. q. 1. can. quis datur 2. Sc. caus. cit. q. 3. c. cum quidem 4. c. cum Clerici 6. & c. fin. de Paci. c. constitutus 4. & c. super eo 7. de Transact. c. un. ut Benef. Eccles. fin. dimin. c. querelam 15. c. tua nos 34. & alijs b. tit.

Controversia est, quo Jure sub ista ²¹⁷ con sideratione evaserint materia Simoniae? Gloss. in c. ex parte 12. V. dimittere de Offic. Deleg. Felin. ibid. n. 1. Decius n. 9. Navar. Man. L 2

c. 23. n. 108. Clar. V. Simonia n. 5. Garc. p. 1. de Benef. c. 2. n. 9. Leff. I. 2. de Jus. c. 35. n. 26. Zœl. bic n. 42. putant id constitutum fuisse Jure solum Ecclesiastico. 1. quia in S. Scriptura, tanquam Simoniacum, nihil damnatur præter venditionem predicationis Evangelij, Sacramentorum, & gratiae Miraculorum *Math. 10. v. 8. & Act. 8. v. 19.* 2. Ecclesiasticorum Beneficiorum institutio facta est ab Ecclesia, uti & titulorum divisio, igitur eorum venditio tantum erit contra prohibitionem Ecclesia. 3. in Beneficijs temporale est separabile a spirituali; potest enim Pontifex Jus spirituale conferre uni, alteri autem, vel sibi applicare jus percipiendi fructus illius tituli. 4. in Beneficijs spirituale annexum est temporali, quando autem spirituale annexum est temporali, transferri per venditionem potest saltem temporale, ut patet in variis sacris, & Jure Patronatus, quod castro, aut villa annexum est, ergo &c.

224 Sed dicendum, venditione Beneficij, etiam ut est jus percipiendi redditus temporales, committi Simoniam, Jure naturali prohibitam. Ita Abb. in c. 1. b. tit. n. 6. *Sylv. V. Simonia q. 12. dicit. 6. q. 7.* Covar. Reg. peccatum p. 2. §. 8. fin. Victoria Relect. de Simon. p. I. n. 44. Suar. I. 4. c. 24. a. n. 7. Azor. p. 3. l. 12. c. 11. q. 3. V. tertia sententia, Laym. I. 4. tr. 10. c. 8. n. 44. Vivian. in c. 2. b. tit. pr. Fagn. in c. ex diligenti 17. cod. n. 3. Gonzal. in c. 8. n. 5. Engl. in n. 26. Pithung. n. 75. Schambogn. 77. Wieslner n. 66. Magni. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 8. 3. Sumitur 1. ex can. Salvator 8. ¶ igitur caus. I. q. 3. ubi Urbanus II. venditionem rei Ecclesiasticae, vel ut Gross. V. Ecclesiasticae norat Beneficij Simoniacam esse colligit ex verbis, *Pecunia tua tecum sit in perditionem Act. 8. v. 19.* quibus verbis damnatur Simonia ventu jure naturali, & Divino. 2. ex can. ex multis 9. ¶ Chalcedonense q. cit. ubi Alexander II. testatur, a Concilio Chalcedonensi pari poena plecti eum, qui Beneficium vendit, & eum, qui vendit Sacram manu impositionem, sive Spiritum S. non autem alia ex causa, quam quod pars deuicti uterque sit Iesus. 3. Ex ratione; quia Beneficium, seu jus percipiendi redditus temporales annexum est officio spirituali, igitur donec separetur auctoritate Apostolica, quasolam potest, ut Officium, ita & Beneficium in vendibile erit, eò quod ob connexionem naturam rei spiritualis induat.

225 Neque obstant Argumenta opposita? Ad 1. imprimis Christus Dominus verbis, *Gratis accepisti, gratis date* prohibet vendiciones omnium actuum spiritualium: deinde vendito Jure percipiendi redditus, nisi istud Pontifex separaverit, etiam venditum censetur ipsum Officium spirituale juxta can. si quis objicerit 7. caus. I. q. 3. atqui si ipsum Officium spirituale vendatur, committitur non tantum Simonia Juris positivi Ecclesiastici,

sed etiam Divini, & naturalis, ergo &c. ad 2. Neg. Cons. nam postquam talia inducta sunt ex institutione Ecclesie, facta sunt spiritualia, adeoque Jure Divine prohibita vendi. Ad 3. licet Officium spirituale separabile sit absolute per Pontificem a Jure percipiendi redditus temporales, antequam tamen separetur, per connexionem jus illud posterius spirituale efficitur. Ad 4. negatur paritas inter Beneficium, & Jus Patronatus, aut materiam Calicis; nam in Beneficio temporale est accessorum principale vero est spiritualis potestas, aut Jus: contraria in Calice, & Castro, habente Jus Patronatus annexum, temporale est principale, accessorum autem spirituale, non est autem mirum, quod accessorum sequatur post principale; valde autem mirum esset, si principale sequeretur ad accessorum. ergo &c.

Dub. 4. quid dicendum de Capella *226* nijs, Commendis, Coadjutoris, Praefitionijs, & Hospitalibus &c. ad 1. interesse, an talis Capellania sit erecta auctoritate Episcopi, an vero non; nam priores Beneficijs assentent, adeoque prelio temporali vendi nequeunt: posteriores nihil vetat pecuniam obtineri, cum nullo modo rationem Beneficij habeant. Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 14. & apud hunc Gonzal. Reg. 8. Cancell. Glöss. 5. pr. n. 23. & hoc teste laetus declaratum à Rota.

Ad 2. convenient DD. non posse sine *227* Simonia vendi *Commendas Spirituales*, per quas alicui commendatur Ecclesia, ut in ea Sacraenta administret, tametsi temporarie duntaxat sint. Patet ex c. non satis 8. & c. ad nostram 21. b. tit. & ratio est, quia per illam communis Jurisdictio spiritualis. Contra *Commendas militares* sine Simonia vendi, & obteneri pecuniam posse, cum Arragon. Vidor. & aliorum communis existimat. Suar. I. 4. c. 27. n. 6. & Palao p. 13. cit. n. 13. Ego cum P. Friderich tr. de Simon. c. 4. n. 13. id concedo de *Commendis Ordinum Militarium Calatravae, Alcantara, & aliorum*, qui sunt in Hispania, Lusitania, Gallia &c. nego de *Commendis*, & *Præceptoris Ordinum Militarium S. Joannis Jerosolymitanorum*, & *S. Mariæ Teutonicorum*; nam ista Beneficijs, saltem Manualibus assentent, ut dictum est Libr. 3. Tit. 5. n. 12. non vero illa, utpote cum non ob finem spiritualem, sed in præmium duntaxat, aut stipendium militare conferantur, earumque administrationem superemam Laici Principes habeant.

Ad 3. existimat quidem Palao p. 13. *228* cit. n. 14. ejusmodi *Coadjutoris*, tametsi cum futura successione conferantur, pecuniam obteneri posse, & si ita obtinentur, non committit Simoni Jure Ecclesiastico punibilem; immo nec ullam Simoni, si pecunia non ut præmium facultatis, sed in sustentationem concedentis Coadjutoriam detur. Sed melius cum Suar. c. 27. cit. n. 5. respondet P. Friderich

derich de Simon. c. 4. num. 154. eas sine dubio materiam Simoniæ constituere: idque verum est, etiamsi talis Coadjutor non datur cum jure succedendi; quia est quasi Vicarius Coadjuti, & sic de eo procedit, quod n. præc. dictum est de Commendis spiritualibus temporaneis. Et multo magis hoc verum est de Coadjutore dato cum jure succedendi; quia ius istud directè spirituale est.

²²⁹ Ad 4. inter Prestmonia distinguendum est; nam si talia sint, ut Laicis æquè ac Clericis, & his sine spiritualis obsequiis obligatio ne concedi possint, non sunt materia Simoniæ; quia tunc alimentorum solummodo rationem obtinent e. g. pro facilitiori studiorum profecitione. At si spirituale obsequium annexum habeant, prout habent ex Motu proprio S. Pij V. incipit Ex proximo ad recitandas Horas Canonicas, vel Officium B. V. Simonia committitur, quando pecunia obtinetur; quia Beneficii rationem habent, licet Simplicissimi. Accedit, quia conferuntur solum à Prælatis Ecclesiasticis, & cum solennitate, quā cætera Beneficia; quod signum est reputari spiritualia, ac propterea earum fructus esse spirituali annexos.

²³⁰ Ad 5. interest, an Hospitalia ejusmodi erecta sint auctoritate Episcopi, an sine hac. si hoc secundum. eorum regimen mere temporale est, & per consequens pretio astimabile, & vendibile. Suar. c. 27. cit. n. 11. Gonzal. Reg. 8. Cancell. Glos. 5. §. 4. n. 22. Palao p. 13. cit. n. 15. Si primum, iterum distinguendum est; nam si regimen hujusmodi Hospitalis habet conjunctam administrationem spiritualem, nemini dubium est committi Simoniæ, si pecunia obtineatur. Selva de Benef. p. 1. q. 3. n. 3. 4. § 28. & p. 2. q. 11. n. 14. Hoyed. de Benef. in comm. in prefat. n. 4. Rebuff. in præc. tit. de Devolut. n. 73. Suar. c. 27. cit. n. 11. Palao n. 15. Idque verum est, etiæ administratio hujusmodi spiritualis solum sit temporanea; quia licet tunc propriæ dictum Beneficium non sit, ob officium tamen spirituale hujusmodi regimen invendibile redditur. P. Friderich n. 156. Aliud est, si officium gubernandi Hospitalis non habet functionem aliquam spiritualem, sed tantum temporale regimen, consistens in cura infirmorum, gubernatione familiae Laicæ, & administratione reddituum profanorum; tunc enim, cum ejusmodi Officium temporale duntaxat sit, si pecunia vendatur, vel obtineatur, Simoniæ non committetur, saltem Juris Divini, & naturalis, quamvis committatur Simoniæ Juris Ecclesiastici, ut notant Suar. n. 13. Palao n. 15. & teste P. Friderich l. cit. docent DD. nemine refra gante.

²³¹ Dub. 5. utrum materiam Simoniæ etiam constituant Pensiones Ecclesiastice? § 2. 1. Pensiones mere temporales, quæ etiam Laicis pro ministerio mere temporali, vel ob aliam justam causam assignari, & competere

possunt ex creditibus Ecclesiasticis circa Titulum spiritualem, absque Simoniæ vendi, & obtineri possunt. Sot. l. 9. de Just. q. 7. art. 2. Victoria relect. 1. de Simon. num. 54. Suar. l. 4. c. 26. n. 5. Less. l. 2. de Just. c. 55. n. 123. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 46. q. 3. Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 7. Zœl. hic n. 47. Pithing ibid. n. 116. contra Rebuff. de pacif. possess. num. 34. Ratio est, quia talis Pensio non fundatur in spirituali titulo, nec ei est annexa, sed legitima auctoritate à spirituali titulo separata, nec ordinatur ad functionem spiritualem, adeoque est quid mere temporale.

²³² 3. Pensiones propriæ spirituales, quæ scilicet dantur in titulum Beneficii, sive ad serviendum, & juvandum Parochum in Officio suo, quæ solet Capellania vocari, sive ad serviendum tantum in Choro, & Officijs Divinis, uti sunt Chori Vicarij, sunt propria materia Simoniæ; quia sunt propriæ dicta Beneficia, fundata in titulo spirituali, eoque perpetuo, similiisque canonice errecta, & instituta: cons. licet Pensiones hujusmodi obtinens ipsas Pensiones, seu fructus vendere, & commoditatem illorum locare alijs sine Simoniæ possit, non tamen potest easdem vendere sine Simoniæ. Suar. c. 26. n. 23. Less. n. 122. Laym. n. 47. Pithing. n. 117. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 89. Idem dicendum de alijs Pensionibus spiritualibus, quæ pro Beneficio, sive loco Beneficij ad spirituale ministerium exercendum dantur v. g. Coadjutori, vel Vicario Episcopi, aut Concionatori: imò extendendum hoc etiam videtur teste P. Friderich de Simon. c. 4. num. 159. fin. etiam ad stipendia, quæ Sacerdotibus, dum in studijs versantur, dari solent cum obligatione legendi Sacra certa numero, & in Parochijs assistendi Choro certis temporibus, aliisque Divina Officia obeundi; nam etiam illæ pensiones fundantur in spirituale Officio, nihilque eis deest ad rationem Beneficij strictè dicti, nisi quodd non conferantur in titulum perpetuum.

²³³ 4. Pensiones mixte, quæ scilicet dantur Clericis, ut Clerici sunt, non tamen ob ministerium spirituale, sed ob aliam causam e. g. pro sustentatione Parochi senis, qui reauniavit Parochiæ, spectata quidem naturâ rei, & Jure communii antiquo, licet, & absque Simoniæ vendi possunt, & emi, non tamen secundum stylum Curia Romanæ, quæ hujusmodi venditiones tanquam Simoniacas damnat post Decretum S. Pij V. de Pensionibus. Suar. n. 7. § 8. Less. n. 125. § 129. Laym. n. 48. Zœl. n. 47. Pith. n. 118. Friderich n. 161. § 162. Pars 1. patet ex eo, quia talis Pensio non datur propter spiritualem titulum, seu Officium obeundum, sed præcisè in sustentationem, vel ob aliam causam mere temporalem. Neque obest, quod detur intuitu prioris Officij; nam hoc tantum est motivum, & conditio, sine qua non

non ei daretur: unde ex hoc nullam partcipat spiritualitatem. *Pars 2.* patet ex Bulla S. Pij V. cit. ubi Pontifex habentibus Penso-nes ejusmodi imposuit obligationem recitandi Officium B. V. conf. habent spirituale onus annexum: ex quo sequitur, si nunc talis Pensio vendoretur, commissum iri Simoni-am Juris non tantum Ecclesiastici, sed etiam Divini, & naturalis; quia vendens illam censeretur vendere ipsum Officium spirituale, quod ipsi annexum est.

234 Dub. 6. an Pensio pecuniâ redimi absque Simonia possit, seu an Beneficiarius, qui hujusmodi Pensionem solvere ex Beneficio suo alteri debet, possit se liberare hoc onore, Pensionario consentienti dando unam summam integrâ v. g. 1000. fl. & sic extingue oblationem quidquam solvendi imposterum? Negant Flamin. l. 6. de Resign. q. 2. num. 128. Navar. Comment. 52. & 53. de Præbend. Sot. l. 9. de Jus. q. 7. art. 2. Victoria relect. de Simon. n. 52. & 53. Azor p. 2. l. 8. c. 10. q. 10. apud Palao tr. 17. D. 3. p. 13. n. 9.

235 Sed distingendum iterum inter Pen-siones est. Nam *1. certum est*, redimi posse Pensiones merè temporales, nullam habentes annexam obligationem spiritualem. Patet ex ratione allata 231.

2. Certum est, posse præsenti pecunia redimi Pen-siones mixtas, ut praxis recepta confirmat; quia tunc non emitur, vel com-mutatur jus spirituale pro temporali, sed extinguitur onus, seu obligatio temporalis sol-vendi quot annis certam summam pecuniae, vel fructuum. Suar. l. 4. c. 26. n. 10. Less. l. 2. c. 35. n. 124. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 48. Putring hic n. 118. v. posterior pars. Quod procedere videtur non tantum de Jure antiquo (nam illo Jure etiam vendi hujusmodi Pen-siones poterant, ut dictum est n. 233.) sed etiam de Jure novo post Bullam S. Pij V. cit. modò obligatio recitandi Officium B. V. quæ per Bullam cit. hujusmodi pensionibus annexa est, non dimittatur;

236 3. Certum est, non posse hujusmodi Pen-siones mixtas, quæ habent annexam ob-ligationem Officij B. V. & quacunque alias spirituales sine Simonia pecuniâ redimi, si Pensionarius hujusmodi redempcio velet se liberare ab obligatione spirituale, vel illam in ipsum Beneficiarium, aut tertium quandam transference; quia hac ratione accipit tempo-rale pro spirituali. P. Friderich de Simon. c. 4. n. 163.

237 Difficultas est, quando Pensio sol-venda adstrictus præsenti pecunia Pensionem ita redimit, ut ipse quidem ab ea annuatim præstanda deinceps solvatur, Pensionarius ta-men perseveret obligatus esse ad minus spirituale, ut prius, & ante pecuniam acceptam obligabatur? Ratio dubitandi est, quia Be-neficiarius redimens Pensionem reddit Bene-

ficium sibi magis utile; quia potest colligere illam partem fructuum, quam aliæ tenere-tur solvere singulis annis, potestas autem hac colligendi fructus est annexa titulo spirituali, cum derur propter officium spirituale, igitur prelio comparari absque Simonia non po-test.

Sed dicendum, hoc modo posse re-dimi Pen-siones etiam spirituales, ut cum Cojetano docent Valent. D. 6. q. 16. p. 3. 4. validius in fin. Suar. c. 26. cit. n. 10. 17. & 20. Less. c. 35. n. 124. & 129. Tolet. in Summ. l. 5. c. 92. n. 1. Palao p. 13. n. 10. Ratio est, quia hac ratione non datur spiri-tuale pro temporali, sed solùm tempore pro temporali, cum illa libertas, & immunitas à solvendis annuis Pensionibus, quam compa-rat Beneficiarius datâ unâ integrâ summa, spiritualis non est. Conf. quia redemptio Pen-sionis hoc casu nihil aliud est, quam loca-tio, aut venditio, & anticipata solutio fru-ctuum, qui aliæ singulis annis pendendi for-ent, atqui fructus vendi, redimi, & locari possunt, ut dictum est n. 222. ergo &c.

An vero hujusmodi redemptio egat, licentiâ Summi Pontificis, non convenient DD. Et quidem de Sylo Curia etiam li-centiam requiri, volunt Garc. p. 1. de Benef. c. 5. à n. 23. & Gibalin. l. 9. de Scient. Canon. c. 4. q. 4. n. 5. & alij, quos allegavit Libr. 3. Tit. 12. n. 36. At Card. Tolatu, Syli Curia & ipse expertissimus l. 5. Summ. c. 29. n. 1, asserit posse hujusmodi redemptionem fieri absque alia facultate: addit tamen, pro maiore securitate fore, si cum facultate fiat redem-prio, ne alter negare possit redemptionem. Qui hanc secundam sententiam vult defen-dere.

Ad Rationem dubitandi in contrarium allatam imprimis respondere potest, eo Ar-gumento probari nimium; sequeretur enim, etiam pensionem temporalem, quam ob Officium merè temporale Beneficiarius ex redi-tibus Beneficij sui debet solvere alteri, non posse pecuniâ redimi, cum hujusmodi redem-pcio Beneficium fiat magis utile, & id quod vi redemptionis remaneat Beneficiario, ab hoc percipiatur titulo spirituali. Deinde jus illud spirituale, vi cuius Beneficiarius colligit fructus, non primum comparatur per redem-pcionem, sed prius jam existebat; sed comparatur solùm per illam libertas à pen-sionibus deinceps solvendis, quod est aliquid merè temporale. Plura de redempcio-ne Pen-sionum videri possunt Tit. cit. à n. 34.

Dub. 7. an valeat Pactum, quod initia Vicarius perpetuus cum Monasterio, cui Pa-rochia ipsius est incorporata, ut pensionem annuam 100. fl. quam ex preventibus Pa-rochias debet solvere, statim ab initio redi-mat 500. fl. & si Vicarius liberè, ac spon-te citra ullam obligationem redimat Pen-sionem, ita, ut vi pacti optio ipsi detur Pen-sionem ipsam vel quotannis præstandi, vel sta-

statim redimendi, tunc nulla Simonia inter-
venit; quia nullum onus pretio estimabile
ipsi imponitur, sed potius ei fit gratia, ut
una solutione liberare se possit ab obligatio-
ne solvendi Pensiones annuas, quae liberatio
est aliquid merè temporale. Suar. l. 4. c.
26. n. 20. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 49. Leff.
l. 2. de Just. c. 35. n. 124. Zœf. bic n. 47.
Pithing ibid. num. 119. Magnif. P. Schmier
p. 2. de Delict. c. 1. n. 90. § 91.

Aliud est, si vi pacti Vicario determi-²⁴²
natè imponeretur obligatio, Pensionem il-
lam annuam pecunia redimendi; nam tale
pactum invalidum fore, & committeretur in
eo Simonia saltem Juris Ecclesiastici, vi cu-
jus hujusmodi Vicariæ perpetuæ, sicut alia
Beneficia debent conferri purè, & sim-
pliciter sine omni pacto, & obligatio-
ne.

S. V.

De Panis Simoniacorum, & Obligatione restituendi per Simo-
niam obtentia.

S U M M A R I U M.

243. Quales poenæ in Simoniacos sint consti-
tute?
244. An ea incurvantur per Simoniam merè in-
ternam, aut mentalem?
245. Conventionalē?
246. Sc. Aut Mixtam?
251. Sc. Que pene Juris incurvantur per Si-
moniam commissam circa ingressum in Re-
ligionem?
257. Sc. Per Ordines Simoniacē susceptos,
vel collatos?
265. Sc. Aut in collatione, vel obtentione
Beneficij Ecclesiastici?
270. Sc. Que pene incurvantur per Simoniam
Confidentialē?
274. Sc. An pene in Simoniacos late incur-

- rantur etiam ab illis, qui committunt si-
moniam contra Jus naturale?
277. Sc. An poena aliqua ipso facto incurra-
tur per Simoniam, commissam in alijs ma-
terijs extra Beneficia, Ordines Ecclesiasti-
cos, & ingressum Religionis?
282. Sc. Quomodo restituenda sint illa, que
accepta sunt Simoniacē?
297. Sc. Cui facienda sit restitutio pretij Si-
moniaci?
305. Sc. An simonia mentalis obliget ad res-
titutionem?
309. Sc. Quid possit Dispensatio, vel consuetu-
do in materia Simonie?
319. Sc. Quis accusator, testis, & Judex esse in
crimine Simonie possit?

43. **Q**uaritur 1. quales Poenæ in Simoniacos
sint constituta? Non hic agitur de
Poenis constitutis in Tribunalis aeterni Judicis;
nam in hoc certum est, per quamlibet Simo-
niam, etiam mentalem, & merè internam,
cum Sacrilegij species, ut n. 12. suprà di-
ctum est, sit, incurri reatum poenæ aeter-
nae. Deinde etiam sermo non est de poe-
nitentia injungenda in foro arcano conscienti-
tis; cum enim gravissimum crimen sit Si-
monia, ejus gravitati Confessarius com-
miserare Poenitentiam debet. Solùm igitur
hic agitur de Poenis, quae propter hoc cri-
men vi SS. Canonum, aut ipso Jure, &
facto incurvantur, aut per sententiam Judicis
Ecclesiastici infligi debent, vel possunt.
Plura circa has solvenda sunt dubia.

244. Dub. 1. de quanam Simonia intelligendæ
sint poenæ, qua de Jure Canonico
in Simoniacos sunt constituta? n. 1.
Poenæ istæ non tangunt reos Simonia merè
internæ, aut etiam mentalis. Ita S. Thom. 2.
2. q. 100. art. 6. Navar. Man. c. 23. n. 102.
Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 45. Suar. tom.
1. de Relig. l. 4. c. 55. Gutier. l. 2. qq. Ca-
non. c. 23. à n. 31. Leff. l. 2. de Just. c. 30.
not. 2. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 68. Pa-
lao tr. 17. D. 3. p. 22. n. 1. Canis. summ. l.

3. tit. 14. §. 6. Vivian. in c. fin. infin. b. tit.
Wagnereck in Extrav. 2. eod. n. 6. Mona-
cell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 12. Matthæucc.
Offic. Eccl c. 49. n. 38. Vallenf. hic §. 4. n. 1.
Zœf. n. 90. Engl. n. 33. Pithing. n. 152.
Schambog. n. 114. König n. 21. Wiesnner
n. 80. Reiffenstuel n. 234. Magnif. P. Schmier
p. 2. de Delict. c. 1. n. 246. Et colligitur ex
c. fin. b. tit. ubi Gregorius IX. dicit eo casu
sufficere, si ita delinquentes per solam peniten-
tiā suo satisfaciant Creatori. Ratio est,
quia non constat huic Simoniae constitutam
aliquam in Jure poenam esse: imò nec con-
stitui expediebat; quia cum Simonia inter-
na constat in solo actu interno, mentalis
autem prodeat quidem in actum externum,
scilicet ipsam dationem, vel receptionem rei
temporalis pro spirituali, sine pacto tamen
fiat, & intentio, per quam delinquit dans,
vel accipiens, sit occulta, cognoscere de ea
potestas Ecclesiaz externa negat, & propte-
rea frustra ei infligeretur poena.

2. Nulla Juris, & facti poena incur-²⁴⁵
ritur per Simoniam merè Conventionalē
(si Confidentialē excipiās) seu talem
qua nec pretij, nec mercis traditione per-
fecta est, quamvis arbitrio Judicis si de-
linquentes coēceri debeat, Ita Navar. Man.

c. 23. n. 104. Covar. Reg. peccatum p. 2. §. 8. n. 7. Suar. c. 55. n. 12. Leff. n. 149. Laym. n. 68. suppon. 2. Palao n. 2. Matthæucc. n. 42. Vallens. n. 2. Zœl. n. 91. Engl. n. 34. Pirhing n. 153. Schambog. n. 115. König n. 22. Wiestner n. 81. Reiffenstuel rum. 235. Magnif. P. Schmier n. 247. & alij l. cit. & ita servatur secundum Stylum Curæ Romanæ. Ratio est, quia SS. Canonæ, quibus poena statuitur Simoniacis, utuntur verbis, per quæ denotantur non puræ conventiones, sed actus ab ipsis procedentes, u. sunt datio, & receptio pretij, Ordinatio, Electio, Confirmatio &c. ut constat ex textibus passim obvijs. igitur poenales illorum dispositiones extendi non debent ad Simoniam non conjunctam cum datione, vel receptione rei spiritualis pro temporali arg. Reg. oda. 15. & Reg. in penit. 49. in 6. Neque obstat, quod Emptio Venditio perficiatur solo consensu in rem, & pretium ejus; cons. Simonia, quæ dicitur, quod sit studiosa voluntas emendi, vel vendendi &c. jam ante traditionem actuam perfecta sit; nam quamvis perfecta illa sit in ratione Simoniae, non tamen perfecta est in ea qualitate, quam requirunt Decreta penalia de Simonia SS. Canonibus. Excipitur cum Fagn. in c. nobis b. tit. n. 13. Simonia Conventionalis, commissa in Electione Summi Pontificis; nam in hanc Julius II. Constit. incipit Cum tam Divino, & habetur tom. I. Bullar. Rom. inter Constitutiones et. Pontificis ordine tertia, poenas statuit, ut patet ex verbis dictæ Constit. ibi, In dando, promittendo, vel recipiendo pecuniam; item ibi, promissiones, & obligationes, ex ratione speciali, ut eò sanctius celebretur Electio Pont. Summi Christi in terris Vicarii.

²⁴⁶ 3. Non incurritur Juris poena per Simoniam etiam mixtam, quæ solius pretij traditione perfecta sit. Ita Gutier. qq. Can. l. 1. c. 9. à n. 8. Suar. l. cit. n. 16. Palao n. 2. Zœl. n. 87. & præcipue n. 92. Pirhing n. 153. Schambog. n. 115. Wiestner n. 82. & teste Palao l. cit. omnes DD. addicteque Suar. l. cit. in hoc non esse controversiam. Ratio est, quia solius pretij traditione, spirituale nondum contrectatum est irreverenter.

²⁴⁷ An verò incurritur haec poena casu, quo solum spirituale, v.g. Beneficium traditum est, pretium verò promissum, controversia est inter DD. Sot. l. 9. de Juf. q. 8. art. 1. Valent. tom. 3. D. 6. q. 16. p. 6. Tolet. l. 5. Summ. c. 92. n. 3. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 28. & seqq. allegantes pro se S. Thomam, Decisiones Rotæ, & Stylum Curæ, affirmant hoc casu incurri Poenas Simoniacorum Jure latas: quos securus est novissimum meus in hac Cathedra Antecessor p. m. P. Melchior Friderich. tr. de Simon. c. 5. n. 204. Colligi videtur 1. ex can. ea que s. caus. I. q. 3. c. 6. cum super 2. de Confess. c. nobis 27.

& c. si quis ordinaverit 45. b. tit. quibus locis omnibus Simoniae poenis Jure lati subiiciuntur Ordinationes, Electiones &c. factæ, pecunia datâ, vel promulgâ. ^{2.} Extrav. cùm detestabile 2. b. tit. & Conf. s. Pii V. incipit: Cim primum editâ Calend. April. 1566. ubi ordinati, & promoti Simoniae afferuntur generatim suspensi ab Ordine, & privati Dignitatibus ipso Jure, atqui Simoniac ordinati, & promoti propriè loquendo sunt etiam, qui Ordines, vel Dignitates sunt afflicti, interveniente promulgatione pecunia, ergo &c.

Negativam contrâ defendunt Navar. ²⁴⁸ Man. c. 23. num. 102. Covar. Reg. peccatum p. 2. §. 8. n. 7. Gutier. qq. can. l. 1. c. 9. n. 14. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 19. Flamin. de Refign. q. 2. n. 16. Leff. l. 2. de Juf. c. 35. n. 149. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 68. Matthæucc. Offic. Eccl. c. 49. n. 42. Zœl. hic n. 87. & præcipue n. 92. cum seqq. Schambog. n. 115. Reiffenstuel u. 239. quorum sententiam probabilem, & in prætutam existimat Palao tr. 17. D. 3. p. 22. n. 5. & 6. quamvis putet, contrarium, & affirmavit, spectato Jure, probabilitorem esse. Allegant hi DD. & ipsi Stylum Curæ, & rationem, quod poena in dubio sint potius restringenda, quam extendenda arg. Reg. oda, & Reg. in penit. citt. præterim quod Jura, & Extrav. citt. loquantur de datione, & receptione tam preij, quam mercis Simoniacæ.

Unde juxta istos AA. poenæ Juris in ²⁴⁹ currentur solum per Simoniam realem, seu illam, quæ tam pretij quam mercis Simoniae traditione perfecta est. Dum vero etiam ob promulgationem pecuniam in textibus à contraria sententia allegatis Ordinationes, Electiones &c. subiiciuntur poenis Jure lati, id intelligendum volunt AA. isti, quod his poenis affici possint per sententiam. Alij volunt eā alternativā solum innui, quod poena ista in Simonia reali incurritur tam à promittente spirituale, quam à dante temporale. Bulla S. Pij V. tantum loquitur de Simonia Confidentiali, in qua hoc est speciale, ut dictum est n. 245. vel si aliqua alia Bulle hæc re edita sit, ea non videtur usū recepta, ut inquit Leff. n. 149. cit.

Quodsi tamen postmodum Paetio Si-²⁵⁰ moniaca, quæ prius fuerat solum Conventionalis, utrumque vel in totum, vel etiam in partem fiat completa, ut si quis faltem partem aliquam etiam modicam v. g. sex aureos det, qui 100. pro spirituali promisit, ex Conventionali faciet Simoniam realem, & incurrit poena Juris, quæ retrotrahentur ad tempus pactiōis præterite, non secus, ac illo tempore fuisse traditio utrinque facta. Navarr. Man. c. 23. n. 104. Suar. l. 4. c. 56. n. 37. & c. 57. n. 53. Leff. c. 35. cit. n. 151. Reiffenstuel hic n. 145. Magnif. P. Schmier p. 2. c. 1. n. 252. & ita habet Stylus antiquus

quus Curia, cui standum est. Et hinc si Collator conferat Beneficium Ecclesiasticum Titio, sub pacto 100, aurorum sibi solvendorum, ante factam solutionem nondum incurrit poena Excommunicationis, & aliae à Jure latè, nec collatio illa erit invalida. Si tamen ex intervallo, etiam post annum solutionis fiat, sicutque utrinque compleatur Simonia, jam censetur incurva Excommunicationis ab utroque, & inhabilitas à Titio ad Beneficium.

²⁵¹ Dub. 2. quæ poenæ Juris incurvantur per Simoniam commissam circa ingressum in Religionem, vel alicujus in Monachum, vel Moniale receptionem? [¶] 1. dantes, & recipientes pro ea ex pacto pecuniam, sive persona sint singulares, incurvant Excommunicationem; Capitulum verò, in receptionem ita factam consentiens, Suspensio non à Capitulari Officio, Extrav. sanè 1. b. tit. Opus tamen est, ut hoc casu adsit præsumptio, ut colligatur ex textu, ubi bis repetitur, *Qui præsumunt*, Barbos, in Extrav. cit. n. 2. Estque absolutio ab his Censuris reservata Papæ, ut patet ex textu cit. quamvis, si delictum occultum sit, vigore Decreti S. Synod. Trid. sess. 24. c. 6. de reform. eandem impertiri possint etiam Episcopi, & Mendicantes ex privilegio, quo absolvere possunt à casibus Papæ reservatis Anton. Thesaur. de pœn. Eccl. p. 2. V. Simoniac. 10. n. 1. Suar. l. 4. c. 61. n. 4. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 131. Palao tr. 17. D. 3. p. 28. n. 2. Barbos. l. cit. n. 1. Zœl. hic n. 97. Engl. n. 35. König n. 25. [¶] 28. Schambog. n. 72. Wiestner n. 86. Reiffenstuel n. 251.

²⁵² 2. Ita scienter aliquem recipientes, & recepti, postquam de Simonia convicti, & condemnati fuerint, jubentur expelli è Monasterio, & in arctius detrudi c. de Regularibus 25. c. quoniam 40. b. tit. & Extrav. cit. nisi cum ipsis Episcopis, ut remanere possint, dispenset, prout ex Extrav. cit. defumit Thesaur. l. cit. n. 5. Ex qua sequitur, Professionem ita editam validam esse, ac proinde ita professum ad Sæculum redire non posse. Suar. l. 4. de Simon. c. 57. Sanch. l. 2. conf. c. 3. dub. 104. n. 1. Less. l. 2. c. 35. n. 132. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 70. fin. Barbos, in c. 25. cit. n. 2. [¶] 4. Honor. hic n. 15. Pirhing. n. 63. not. 2. König n. 25. Wiestner n. 86. Reiffenstuel n. 254. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 220. Et hinc tamdiu potest in Monasterio Professionis persistere, ac commodis almoniæ frui, donec cognito Simoniae crimine, per sententiam expellatur, ut l. cit. notant Suar. Less. Laym. Schmier &c. & probat ratio; cum enim poena expulsionis, in textibus cit. contenta, videatur solum esse ferendæ sententia, illa non obligabit Professum, ut, antequam è Monasterio recedere iubetur, recessat, sed cum oneribus Ordinis per Professum.

R. P. Schmalzgrueber L.V. T. I.

sionem adstrictus sit, ejusdem commodis temporalibus licet gaudet.

3. Incurrunt infamiam Juris Extrav. ²⁵³ cit. §. ceterum, & cons. fuit Irregulares, saltem si crimen sit notorum notorietate Juris, aut facti, Ant. Thesaur. c. 10. cit. n. 3. [¶] 4. Wiestner l. cit. Reiffenstuel n. 253.

Excipiuntur tres casus, in quibus poe ²⁵⁴ na ista locum non habent. Et 1. quidem, quando ingressus per Professionem consummatus non est, Laym. c. 8. cit. n. 70. [¶] duo adde, Palao tr. 17. D. 3. p. 23. n. 3. Barbos. in Extrav. cit. n. 5. Zœl. hic n. 96. Wiestner n. 87. Reiffenstuel n. 255. P. Friderich n. 217, cum alijs. Et hinc, si receptio ad Habitum, vel Novitiatum facta sit Simoniacè, Professione verò deinde admittatur gratis, quia scilicet factum retractatur, & pecunia non recipitur, vel recepta redditur, Excommunicatione non incurrit; sicut ex opposito occurseretur, si receptio ad Habitum gratis facta est, sed postea tempore Professionis aliquid exigitur. Barbos, n. 5. cit.

2. Quando aliquid sponte offertur ²⁵⁵ aut etiam exigitur ad sustentationem Professi ex antiqua consuetudine, juxta dictam, 193. [¶] seqq.

3. Ubi Extrav. cit. quoad poenam Excommunicationis non est usu recepta: & ita non receptum esse existimant Navarrus Constitutionum Apostolicarum scientissimus, quem sequuntur Less. n. 131. Palao n. 3. cit. & antecessit Sylvester, dum docent solâ Simoniacâ in Ordinibus, & Beneficiis Excommunicationem incurri. Imò easdem poenas quoad Moniales, super Dote recipienda pacientes, à Clem. VII. & Martino V. revocatas monent Illung Theol. præf. tr. 5. n. 314. & Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 217. cum Suar. Less. Laym. l. cit.

Ex quo sequitur, poenas istas raro ad ²⁵⁶ modum incurri etiam in Monasterijs viorum; quia si aliquid accipitur in receptione ad Monasterium, ferè tantum recipitur, quia sponte oblatum est, vel si etiam exigatur, ea exactio cohonestatur ob Monasteriorum tentitatem, quod ita necessarium videatur ad sustentationem Professi; vel denique si Monasterium sit dives, exactio illa, & pactio, licet forte non eximatur à peccato Simoniae, tamen eximitur à penitentia ejusdem, quod Extrav. cit. in tali loco quoad poenas non sit recepta.

Dub. 3. quæ poenæ incurvantur per ²⁵⁷ Ordines Simoniacè suscepitos, vel collatos? [¶] 1. qui Simoniacè aliquem ordinat, vel ad Ordines præsentat, 1. incurrit Excommunicationem ipso facto, quæ Summo Pontifici reservata est juxta Extrav. cùm detestabile 2. b. tit. ita, ut à nemine alio absolviri possit, nisi à Summo Pont. etiamsi delictum oculatum sit, prout statut Sixtus V. in Bulla nicipit sandum edita Non. Jan. 1588. cum de originatione Trid. Sess. 24. c. 6. de reform.

M

que

que obstat, quod Constitutio cit. per Clementem VIII. Confit. incipit Romanum editam prid. Calend. Mart. 1595. ad terminos Juris communis redacta sit; nam hoc intelligendum est quoad cetera in Constitutione illa contenta: poenæ enim, & Censuræ, contra Simoniacos latæ à Sixto V. per memoratum Clementem stabilitæ, & repetitæ sunt, ut adverunt Suan. l. 4. de Simon. c. 56. n. 10. &c. 15. Sanch. l. 2. conf. c. 3. dub. 104. n. 28. Loff. l. 2. de Just. c. 35. n. 134. Palao tr. 17. D. 3. p. 24. n. 2. Barbos. in Extr. 2. b. tit. n. 4. Vincent. Peira tom. 1. Comment. fol. 304. n. 12. Pithing hic n. 159. fin. Wiestner ibid. n. 88.

258 2. Ipso Jure, & facto incurrit Suspensionem à collatione quorūcunque Ordinum, etiam primæ Tonsuræ, & omnium munerum Pontificalium executione c. quis 45. b. tit. Extrav. & Conf. Sixti V. cit.

3. Interdictum ingressu Ecclesiæ, & si interdictum, aut Suspensionem hujusmodi violaverit, præter Irregularitatem, à regimine, & administratione suæ Ecclesiæ, & frumentum omnium, ex Beneficijs suis provenientium, perceptione suspenditur. Conf. cit.

259 Similes fere poenæ incurrit; qui ordinatus est Simoniacè; nam 1. incurrit Excommunicationem ipso facto Extrav. cit. quæ & ipsa est reservata Summo Pontifici. 2. Suspeditur ab executione suorum Ordinum Extrav. cit. saltem illius, quem Simoniacè suscepit. 3. si Suspensionem, quam incurrit, violet, præterquam quod & ipse irregularis fiat, si Secularis sit incurrit privationem officiorum, & Beneficiorum, & ad ea inhabilitatem; si vero Regularis, privationem vocis activæ, & passivæ, & ad eam inhabilis redditur Conf. Sixt. V. cit.

260 Extenduntur autem haæ poenæ 1. ad eos etiam, qui Simoniacè conferunt, & suscipiunt primam Tonsuram, ut vult Suan. c. 56. n. 5. Laym. c. 8. n. 71. & alij apud Barbos. in Extrav. cit. n. 8. tum quia per primam Tonsuram communi modo loquendi dicitur quis ordinari, i.e. constitui in Ordine Clericorum, & hoc sensu prima Tonsura dicitur Ordo; tum quia verba Extrav. cit. valde generalis sunt, & afficiunt quomodolibet dantes: & accipientes. Contrarium tamen alij tenent, nec malè, ut notat P. Wiestner n. 88. & approbat Palao p. 24. cit. n. 1. post Leffium c. 35. cit. n. 133. quia prima Tonsura non est verus Ordo & poenæ debent restringi.

261 Extendit eas 2. Ugolinus tab. 4. c. 3. n. 2. &c. 4. n. 1. ad Notarium vel Ministrum, qui pro Litteris Dimissorijs, vel Sigillo aliquid accipit: quam sententiam sumpsit ex Salzedo in addit. ad pref. Bernar. c. 91. ¶. quinto, ubi dicit, ita dispositum esse in Trid. Sess. 21. c. 1. de reform. Sed Concilium ibi nullam tam extensionem ponit, sed concludit: Qui fecerint, tam dantes, quam accipientes ultra Divinam ultionem poenæ à Jure inflatas ipso facto

incurrant: ubi non imponit poenam novam, sed confirmat poenas à Jure inflatas, ut bene expendit Leff. n. 133. cit. Non est ergo verisimile, incurrire hanc Censuram, qui absque Simoniacè Ordinem suscepit, etiam aliquid postea det pro hujusmodi Litteris, cùm ex vi dictæ Extrav. illam non incurrit; quia non potest dici Ordinem Simoniacè suscepisse, nec pro illo aliquid dedisse: & idem dicendum de Notario, & similibus Suan. n. 5. cit. Palao n. 1. Pithing n. 156. ¶. porro,

Multo minus in hanc Excommunicationem, & poenas incidit 1. Episcopus, si post Ordinem gratis collatum aliquid postea accepte sponte oblatum; nam esto, peccet ita accipiendo, & probabiliter etiam Simoniacem Juris Ecclesiastici committat juxta Trid. Sess. 21. c. 1. de reform. non tamen in hanc Excommunicationem incurrit, cùm Jure inflata non sit pro eo criminis: & si Concilium voluisse de novo illam imponere, certè clarus expressisset, cùm sit gravissima poena, & valde dura pro tali delicto. Suan. n. 5. cit. Palao n. 1. Leff. n. 133.

2. Nec Excommunicationem, nec Su-²⁶¹ spensionem ab Ordine suscepito, salem quæ in propriæ, & vera Censura, incurrit, qui ordinatus fuit Simoniacè absque sua culpa, quod v.g. alius, ipso inculpate ignorante, pecuniam dederit Episcopo, ut ipsum ordinaret; nam Excommunicationem, & Suspensionem, quæ propriæ Censura est, poena est: conf. culpam imponit. Navarr. Man. c. 25. n. 68. Leff. c. 33. n. 136. Palao p. 24. n. 3. Vallens. hic §. 4. n. 4. Pithing ibid. n. 161. Excipitur, nisi ignorantia fuerit culpabilis, & Juris clari, quam supponit textus car. presentium 3. capl. 1. q. 5. &c. per suas 37. b. tit.

3. Eisi ex multorum sententia, quam ²⁶⁴ etiam tener Palao n. 3. cit. pr. qui suæ culpæ Simoniacè suscepit Ordinem, suspensus sit ab executione omnium Ordinum, etiam non Simoniacè susceptorum, & ab omni spe, & facultate ad alios superiores ascendendi perperdu suspensus sit, ab hujusmodi tamen ascensi non impeditur, qui Simoniacè ordinatus est sine sua culpæ, contra Sylvester probabilissime docet Leff. n. 136. & sequitur Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 227. ex ratione; quia scilicet innocens Clericus non debet poenam tam gravi sine expressa Juris sanctione percelli.

Dub. 4. quæ poenæ statutæ sint in Ju.²⁶⁵ re obtainentibus, & conferentibus Beneficia Ecclesiastica per Simoniam? R. 1. sic ea obtainentes, & ij etiam, à quibus, & quorum mediatione, vel cooperatione ita obtainentur, ipso Jure, & facto incurrit Excommunicationem. Extrav. cùm detectabile 2. S. per Electiones, & S. statuentes b. tit. & Bullæ S. Pij V. incipit Qdam primum editam Calend. April. 1566, etiæque Excommunicationem hæc reservata Papæ, nisi occultum delictum sit; tunc enim ab ea absolvere potest Episcopus vi

vi Trid. *eff. 24. c. 6.* de reform. & Mendicantes vi specialis Privilegij. *Leff. l. 2. de Just. c. 35. n. 137.* *Suar. l. 4. de Simon. c. 61. n. 4.* *Palao tr. 17. D. 3. p. 28. n. 2.* *Barbos. in Extrav. cit. n. 6.* *¶ n. 15.* *Vallenf. hic §. 4. n. 10.* *Engl. n. 36.* *Pirhing n. 174.* *v. porro,* König n. 26. *Wiefner n. 89.* *Reiffenstuel n. 263.* Nomine Beneficij autem quoad hanc, & sequentes poenas hic intelliguntur. Beneficia proprie dicta, sive Sæcularia, sive Regularia, qualia sunt Regularium Praelaturæ, quæ non consistunt in nuda commissione ad nutum revocabili, sed in munere ordinario, ut sunt Generalatus, Abbatis, Präpositura, Prioratus, Guardianatus &c. non vero Pensiones, Vicariæ temporales, munus Inquisitoris, Legati, Delegati; qui non sunt Beneficia propriæ dicta. Et hinc, et si Simoniam commitat, qui emit, aut vendit Pensionem spirituali, aut Vicariam temporalem, non tamen Excommunicationem, vel alias poenas mox referandas contrahit, ut notat Navar. *Man. c. 23. n. 111.* *Suar. c. 57. n. 45.* *Leff. c. 35. n. 137.* *Palao p. 25. n. 1.* & alii.

266 2. *Electio, Confirmatio, Institutio,* & quævis alia provisio ad Beneficium. Of- ficium, Dignitatem &c. Ecclesiasticum est ipso Jure nulla, ita ut per eam provisus nullum ius consequatur. *Extrav. cum detestabile cit. §. per electiones.* *Leff. c. 35. n. 137.* *Suar. c. 57. n. 22.* *Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 3.* *Laym. c. 8. n. 72.* *Palao §. 25. n. 3. pr.* *Barbos. in Extrav. cit. n. 5.* *Vallenf. hic §. 4. n. 10.* *Zoef. n. 103.* *¶ 107.* *Engl. n. 36.* *Pirhing n. 164.* *Schambog. n. 82.* *König n. 24.* *Reiffenstuel n. 264.* Et hoc adeo verum est, ut possessor talis Beneficij, etiam per vim spoliatus, non restituatur; quia non habet in illo titulum etiam coloratum, qui desideratur ad restitutionem in Beneficialibus juxta Regulam c. constitutis 1. de eo, qui mittitur. *Gon. in c. 12. b. tit. n. 6.* Neque etiam defenditur Regulâ de triennali possesso re, cùm in eadem exprestè exceptus sit, ibi, abique simoniaco ingressu. *Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 131.* Proceditque hoc 1. etiamsi in Electione ad Beneficium vel Praelaturam unus tantum Votum dedisset Simoniacè, majori parte eligente absque Simonia, ut rectè notant Joann. Andr. in c. nobis 24. b. tit. n. 1. *Anchoran. ibid. not. 2.* *Garc. p. 8. c. 1. n. 10.* *Laym. c. 8. n. 22. concl.* 8. *Barbos. in c. nobis cit. n. 2.* *Fagnan. n. 3. 4.* *¶ 16.* *Wagnerneck in c. 27. not. 1.* *Mathæucc. Offic. Eccl. c. 50. n. 4.* *¶ 5.* *Vallenf. hic §. 4. n. 11.* *v. sic quoque, Honor. n. 29.* *Reiffenstuel. n. 137.* & decidit Rota apud Farin. *de cis. 22.* Idem dicendum de Præsentatione, si hæc fiat à pluribus jure Communiatis, vel Col legijs. Secus, si illi fiat ab ipsis, ut singuli sunt; cùm enim tunc tot sint Præsentationes, quot Patroni, una Præsentatio Simoniacæ facta non inficit aliam, nec influit in illam. *Barbos, Fagn. Wagner. Vall. Honor.* *R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.*

Reiffenstuel. l. citt. Procedit 2. etiamsi Simoniā non ipse promotus, sed ipso ignorantē parentes ejus, cognati, amici &c. commissifent, nisi hoc factum fuisset in fraudem, & ad præfentatum &c. reddendum inhabilem ad Beneficium, tunc enim sustinetur provisio, ne perversorum hominum malitijs, quæ innocentum meritis plus tribuatur. *Leff. c. 35. n. 143.* *Suar. c. 57. n. 33.* *Laym. n. 73.* *Palao n. 2.* *Vivian. in c. 27 v. n. 7.* *Gon. in c. 12. n. 3.* *Vallenf. n. 10.* *¶ 13.* *Zoef. n. 106.* *Honor. n. 19.* post med. *Pirhing à n. 95.* *Schambog. n. 84.* *¶ 88.* *König n. 24.* *Wiefner n. 91.* *Reiffenstuel à n. 274.* & patet ex c. insinuatione 26. b. tit. c. nobis 27. eod. & *Extrav. cit. v. Electiones.* Idem à fortiori dicendum de eo, qui scivit ab alio datum iri pecuniam, & non in fraudem ipsius: ubi tamen est distinguendum; nam si ille ante collationem exprestè contradicat, non vitiatur, sed valide est collatio Beneficij, et si alter, ipso contradicente, & ignorantē, in Simonia pergit, eaque mediante Beneficium revera obtineatur c. *sicut 33. b. tit.* Secus est, si non contradixit, vel contradixit quidem, sed postquam scivit, quod alter, non obstante contradictione, & protestatione sua, nihilominus in Simonia pergeret, Beneficium mediante Simonia obtinuit, ut colligitur ex c. *sicut cit. ubi tantum excusat à poena nullitatis ille, qui post contradictionem ignorat, Beneficium ab alio Simoniace pro se obtineri: cons. ille, qui scit, non excusat hoc ipso, quod sciat, Beneficium Simoniacè esse obtentum, et tamen illud acceptat, cùm sic acceptando videatur in re approbare Simoniā, & consentire in illam, non obstante sua protestatione, quæ contraria facta est.* *Leff. c. 35. n. 143.* *Suar. n. 29.* *Pirhing n. 103.* *Schamb. n. 88.* *Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 238.* Similiter recessisse à protestatione sua censetur ille, qui ante obtentum Beneficium refundit pecuniam ei, qui solvit, ut habetur c. *sicut cit.* Si post obtentum Beneficium refundat, Simoniā quidem & ipse committit (in si hoc faciat præcisè ex amicitia, & ne alter damnum suā causā patiatur; nam hoc casu non peccare refudentem docent Leff. c. 35. cit. n. 144. Gon. in c. 12. b. tit. n. 3. fin. Vallenf. §. 4. n. 13. Zoef. n. 106.) non tamen videtur incurtere poenam irritationis ipso facto; cons. usque ad sententiam privationis retinere Beneficium poterit, ut volunt *Vall. Pirh. l. citt.* Neque obstat, quod ratiabilitio retrotrahatur, & æquiparetur mandato Reg. 10. in 6. quia id intelligendum est in ijs, quæ pendent à consensu ratificantis, non autem quæ antepla- nè, & absolutè peracta sunt.

3. Sic promotus restituere tenetur *fructus, ex Beneficio ita obtento comparato.* *Suar. c. 57. n. 25.* *Laym. c. 8. n. 72.* *Barbos. in Extrav. cum detestabile 2. b. tit. n. 5.*

n. 5. Matthæus. Offic. Eccl. c. 50. n. 15. Zœf. hic n. 103. Pirhing. n. 164. König n. 24. Reiffenstuel n. 288. Magnis. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 239. & statutum est Extrav. cit. §. per Electiones: ubi tamen est distingendum, an Simonia commissa sit ab ipso beneficiario, an ab alio, & si ab alio, an ipso sciente, & contradicente, an vero contra; nam si ab ipso Beneficiario commissa est Simonia, vel ab alio ipso sciente, & non contradicente, fructus non facit suos, sed restituere illos tenetur, cum bonam fidem, & titulum, in quo jus percipiendi fructus Beneficiales radicatur, non habeat. Proceditque hoc non tantum quoad fructus extantes, sed etiam quoad consumptos: imo tali casu restitui debent etiam fructus, qui percipi potuissent a quolibet possessore; quia cum praedonis loco habeatur, semper dicitur esse in mora, & ad omnia damna tenetur. Gonzal. in c. 12. b. tit. n. 6. Si vero Simonia commissa sit ab alio, Beneficiario ignorantre, fructus quidem, quamdiu manet in bona fide, ut alius bona fidei possessor, lucratur; sed quia collatio est invalida secundum dicta n. prec. v. procedit 2. sublatâ ignorantia, si qui extant, restitu debent, cum dominium illorum possessor tantum revocabile nactus sit, ut dictum est Libr. 2. Tit. 13. n. 49. Quod si tamen cum bona fide per triennium in pacifica possessione perfiterit, defenditur Regulâ triennali, adeo, ut triennio illo elapsio nec fructus, nec Beneficium restituere obstringatur. Less. c. 35. n. 140. v. quartio, Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 15. Suar. c. 57. n. 36. Palao p. 25. n. 3. Antonell. de Regin. Eccl. l. 6. c. 18. n. 6. Gonzal. n. 6. c. 2. P. Friderich tr. de Simon. c. 5. n. 213. Magnis. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 24.

268 4. Simoniacè recipiens Beneficium ad idem obtinendum pro ea vice inhabilis redditur. Suar. c. 58. n. 9. Garc. p. 8. de Benef. c. 1. n. 56. Less. c. 35. n. 139. Engl. hic n. 36. Pirhing n. 170. Reiffenstuel n. 266. & constat ex c. si aliquis 59. de elect. c. nobis 27. b. tit. & Bullâ S. Pij V. incipit Cùm primum. In qua inhabilitate, si Beneficium quocunque scienter, vel duplex etiam ignoranter Simoniacè obtentum sit, solus Papa, si vero ignoranter obtentum ita sit Beneficium simplex, post liberam ejus resignationem dispensare etiam Episcopus potest. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 73. Palao tr. 17. D. 3. p. 28. r. 3. Barbol. in c. 22. n. 1. § 3. Gonzal. in c. 26. n. 3. Vallen. hic §. 4. n. 11. Honor. n. 19. circ. med. Pirhing n. 173. Wiestner n. 91. Reiffenstuel n. 336. & seqq. Quod saltem verum est in casu, quo Electio, vel Collatio Beneficij per sententiam fuit reprobata, vel irrita declarata; nam si per sententiam in foro externo reprobata non fuit talis Beneficij provisio, etiam pro illa vice dispensare poterit Episcopus, ut quis Dignitatem quoque, aut Beneficium Curatum per Simoniam

alterius bona fide obtentum retinere, vel potius de novo acquirere valeat, si prius illud resignet. Palao l. cit. n. 4. Vall. n. 11. v. quodsi, Reiffenstuel n. 337. Imo si ignorantia fuerit inculpata, juxta eundem Vallens. l. cit. neque opus est dispensatione Episcopi, cum nulla subsit culpa, ob quam ea inhabilitas induci debeat.

5. Juxta aliquos sic recipiens Beneficium privatur etiam Beneficijs alijs antea legitime obtentis: quod desumunt ex c. inquisitionis 21. de accus. ubi in pr. Simonia hujusmodi retentionem Beneficij, etiam post peractam poenitentiam, dicitur impedit, sed dicendum, ijsdem privari quidem à Judge per sententiam condemnatoriam posse, non tamen privatum esse ipso Jure, & facto, cum hoc nec in c. cit. nec in alijs Juribus exprimatur. Felin. in c. inquisitum 13. b. tit. pr. Navar. cons. 92. de Simon. Ugolin. tab. 4. de Simon. c. 6. §. 6. n. 3. Suar. l. 4. c. 58. n. 6. Laym. c. 8. n. 74. Palao D. 3. p. 25. n. 4. Gonzal. in c. 12. n. 4. Zœf. hic n. 112. Honor. n. 23. Pirhing n. 169. König n. 24. Wiestner n. 94. Reiffenstuel n. 269. Friderich n. 210. Ex quo sequitur, etiam casu, quo quis privatus est per sententiam Beneficio legitime antea obtento, sic privatum non hoc ipso privatum censeretur fructibus, quos ante sententiam ex eo percepti, nisi etiam horum privatio in ipsa sententia continetur; quia aliud est privari beneficij, aliud fructibus, ac idcirco poena una non involvit alteram. Suar. n. 8. Palao n. 5. Pari ratione si is, qui legitimè electus, aut presentatus est, per Simoniam obtinet Confirmationem, aut Institutionem, non eo ipso irrita redditur Electio, aut presentatio. Less. n. 138. Suar. n. 7. Palao n. 6. & coligitur ex c. si electionem 39. de Elect. in 6. juxta quod si Confirmatio propter defectum solennitatis, aut potestatis in confirmante est irrita, non propter hoc precedens Electio (si alias sit Canonica) intelligitur irritari.

Dub. 5. quæ poenæ incurvantur per 170 Simoniam Confidentialem? 3. per hanc incurritur 1. Excommunicatio reservata Papæ, lata in quoscunque, qui eam committunt sive dando, sive recipiendo. 2. Interdictum ab ingressu Ecclesiæ, latum in Episcopos, aliosque superiores Praelatos. 3. nullitas resignationis, & collationis per eam factæ. 4. privatio omnium Beneficiorum, & Pensionum prius obtentorum. 5. inhabilitas ad idem, & alia Beneficia obtinenda. 6. denique Beneficium ita Simoniacè resignatum reservatur Sedi Apostolicæ, ut ab Ordinario collatore conferri nequeat, & fructus illius male percepti applicantur Camera Apostolicæ. Ita decrevit Pius IV. Conf. incipit Romanum edit. 17. Calend. Nov. 1564. & S. Pius V. Conf. incipit Intolerabilis Calend. Jun. 1569. Videatur Suar. l. 4. de Simon. c. 43. n. 13. Less. l. 2. de Just. c. 38. n.

g. n. 147. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 76. &
77. Palao tr. 17. D. 3o p. 25. n. 8. Wag-
nereckin Extrav. 2. b. tit. not. 5. Matthæucc.
Offic. Eccl. c. 49. n. 43. Vallenf. hic §. 4. n.
15. Zœl. n. 125. Engl. n. 37. Pirhing n. 115.
König n. 27. Wiefner n. 95. Reiffenstuel
n. 284 P. Friderich n. 206. Magnif. P. Schmier
p. 2. de Simon. c. 1. n. 242. & seqq.

Circa poenam istas notandum 1. eas
171 incurri ipso facto. Privatio tamen Pen-
sionum, & Beneficiorum, quæ Beneficiati
ante Simoniam commissam jam habuerunt,
requiri sententiam criminis declaratoriam
juxta communem DD. teste P. Friderich l.
cit. quia poena, quæ quis privatur jure jam
quafit, & re jam possessa, non debetur ante
sententiam, tametsi Lex dicat eum esse
privatum ipso jure, aut facto, ut docet
Glossa communiter recepta in can. fraternitas
11. cauf. 12. q. 2. Similiter sententiam de-
claratoriam requirit inhabilitas ad reliqua Be-
neficia juxta communem usum teste eodem
P. Friderich l. cit.

Not. 2. ut incurvantur poenæ istæ, né-
cessarium quidem est, ut Simonia sit imple-
ta opere, dato, & accepto Beneficio in con-
fidentiam, non tamen requiritur, ut ex
utraque parte sit completa, ita, ut accipiens
vicissim suam promotionem impleverit v. g.
pensionem solverit; nam nihilominus ab
utroque incurvuntur prædictæ poenæ, eo ip-
so, quod Beneficium ab uno sit datum, &
ab altero acceptum, ut habetur in prædictis
Bullis, & notat Suar. c. 43. n. 14. Laym.
n. 78. Palao n. 8. v. deinde, Zœl. hic n.
125. Pirhing. n. 115. v. porro, Friderich l.
cit. Hinc Navarr. Man. c. 23. n. 110. v. se-
cundū nota, ait Simoniam Confidentialia es-
se pejorem omni alâ, videlicet quoad poe-
nas; quia nimis contineat innumeræ frau-
des, cum magis latenter, quam alia com-
mittatur, & speciem habeat Successionis hæ-
reditariae. Excipiuntur Mediatores Simonia-
ci; nam hi non incurvunt Excommunicationem
etiam in Simonia Confidentiali, donec
illa ab utraque parte tam accipientis, quam
dantis completa sit. Ratio est, quia de
illis non loquitur Bulla Pij IV. & Pij V. sed
illi incurvunt Excommunicationem Pauli II.
in Extrav. 2. b. tit. quæ non incurritur, nisi
per Simoniam realem utrinque completam,
ut contra Navarrum notavit Suar. l. cit. n. 15.
Palao n. 8. fin. Zœl. Pirhing l. citt.

Not. 3. Poenam ex allatis n. 270, ultimam, quæ Beneficia Simoniacæ relinquata re-
servantur Sedi Apostolicæ, in Germania
vix habere locum, propter Concordata Ger-
mania, ubi §. de ceteris promittit Ponti-
fex, se extra menses Papales per nullam
aliam reservationem, aut dispositionem,
Concordatis non comprehensam, Ordina-
tiorum liberam collationem velle impedi-
re. König hic n. 27. & dictum est Libr. 3. Tit.
8. n. 245. Et quamvis, ut Libr. 3. Tit.

5. n. 271. dictum est, Summus Pontifex
ijsdem Concordatis de plenitudine potestatis
lux, iusta causa hoc exigente, derogare pos-
sit, tamen, ut ibidem n. seq. addidi, num-
quam censetur per quantumcunque etiam
generales, & amplias clausulas ijsdem de-
rogare velle, nisi expressam, & specificam
eorum mentionem fecerit, hujusmodi autem
mentionem in prædictis suis Bullis non fecer-
unt Pius IV. & S. Pius V. ergo &c.

Dub. 6. an recensitæ hactenus poenæ²⁷⁴
incurrantur etiam ab illis, qui propria au-
toritate permutant Beneficia, ac universim,
quando non committitur Simonia contra Jus
naturale, sed tantum contra Ecclesiasticum?
Negant quidam RR. secuti Petri Navar. l. 2.
de refit. c. 2. n. 436. & Arragon. 2. 2. q.
100. art. 6. dub. penult. ubi male allegat Mart.
Navar. Cassador. & Covar. Rationem dant,
tum quia Canones, quibus poenæ illæ sta-
tuuntur, explicari possunt, tanquam in ma-
teria odiosa, de sola Simonia Juris naturalis,
utpote quæ secundum quosdam, quos n. 246
retuli, sola propriè dicta Simonia est; tum
quia Jura, permutationem prohibentia,
mentionem non faciunt poenæ ipso facto in-
curendæ.

Sed communis, & longè probabi-²⁷⁵
lius DD. affirman^t. Ratio est, quia SS.
Canones, dum derestantur, & puniunt Si-
moniam, in discriminatim de ea loquuntur,
imò aperte comprehendunt etiam eam, quæ
est Juris solùm Ecclesiastici, ut patet ex
c. queſitum s. & c. cùm olim 7. de rer. per-
mutat. 1. de hoc 11. de Simon. multisque
alijs cauf. 1. q. 3. & cit. Extrav. 2. b. tit.
feruntur dictæ poenæ in eos, qui quomodolibet
dando, vel recipiendo Simoniam commiserint,
quiæ fecerint quasvis dispositiones, quas
Simoniacæ contigerit labo fieri, atqui certum
est ex cit. Juribus, pacta circa Beneficia, pro-
pria authoritate inita, tametsi tantum contra
Legem Ecclesiasticam, damnari ut con-
tinentia labem Simonia; & certum iterum
est, Simoniam, quæ committitur dando
pecuniam pro Beneficio Ecclesiastico reputari
in Jure veram Simoniam, quamvis, ut
n. 223. ostendi, sub opinione sit, an non
contraria sit Juri tantum Ecclesiastico. er-
go &c.

Ex quo cadit Ratio dubitandi allata in²⁷⁶
contrarium; dicendum enim, et si forte Si-
monia contra Jus Ecclesiasticum sit non ve-
rè, & propriè dicta Simonia quoad culpam,
ita tamen vocari, quod subjiciatur poenis ve-
ræ Simoniae: quæ est responsio Durandi apud
P. Friderich tr. de Simon. c. 5. n. 211. fin.

Dub. 7. an aliqua poena ipso facto in-²⁷⁷
curatur per Simoniam, commissam in alijs
materijs, extra Beneficia, Ordines Ecclesias-
ticos, & ingressum in Religionem? ²⁷⁸
negativè. Ita Sylv. V. Simonia q. 19. Navarr.
Man. c. 23. n. 111. v. sexto, & septimo, L. ss. l.
2. de Just. c. 35. n. 130. Suar. l. 4. de Simon.
M. 3

c. 55. n. 5. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 69. Palao
tr. 17. D. 3. p. 21. n. 2. Vallenf. hic §. 4. n. 2.
Engl. n. 35. Pirhing. n. 154. Schambog. n.
116. Wiefner n. 85. Reiffenstuel n. 229. &
tete Suar. l. cit. aliorum communis. Ratio
est, quia nullo Jure expressa sunt aliquæ poenæ,
nisi in tribus relatis materijs.

²⁷⁸ Ex quo sequitur 1. etiam in administratio-
ne, & sulceptione Sacramentorum, Benedictionibus, Consecrationibus, vendendi-
bus, vel emendis Pensionibus, conferendis
Vicariis temporalibus &c. ut à n. 155. dictum
est, Simonia committi possit, non tamen
ipso facto, aut Jure incurri aliquam vel Ex-
communicationem, vel Suspensionem, vel
Interdictum, vel aliam poenam.

²⁷⁹ Sequitur 2. validam esse Simoniacam
collationem Sacramentorum, Consecratio-
nem Ecclesiæ, vel Calicis, actus Jurisdictionis
Ecclesiasticae extra provisiones Benefici-
orum, Professionem Religiosam, acquisi-
tionem Officiorum Ecclesiasticorum merè
temporalium, Juris Patronatus, aliarumque
rerum, ac Jurium spiritualium, exceptis
Beneficiis, & actionibus Jurisdictionis, Ad-
ministrationis Sacræ, ac Juris Ecclesiastici,
ad conferendum Beneficium, vel Officium
Ecclesiasticum ordinatis, ut fusc explicat,
& probat Suar. c. 57. n. 2. & seqq.

²⁸⁰ Sequitur 3. non esse obligationem in
conscientia ad ea dimittenda, donec per senti-
entiam condemnatorum in poenam commis-
sa Simonia quispam iisdem privetur. Neque
obstat, quod Contractus Simoniacus sit nullus;
cons. jus nullum tribuere possit ad re-
tinendum id, quod per eum acceptum est;
nam hoc, ut mox dicetur, intelligendum
est, quantum ex vi ipsius Contractus, non
verò, quantum est ex vi traditionis liberè fa-
ctæ ab eo, qui jus transferendi habet, &
acceptio ex parte alterius animo rem haben-
di ut suam, nisi jus humanum restat.

²⁸¹ Dixi ipso Jure & facto; nam per senti-
entiam infligendæ statuuntur varia can. re-
periuntur 7. can. seqq. 8. & seqq. caus. 1. q.
1. c. sequi 6. c. de hoc 11. c. veniens 19. b.
tit. Neque obstat, quod Extrav. cim de-
testabile 2. b. tit. Paulus II. postquam reno-
vavit Censuras omnes, & poenas, Juribus
antiquioribus latas, addiderit, Quas ipso facto
eos incurtere volumus; nam id intelligendum
est de Beneficiis, & Officiis Ecclesiasticis,
de quibus ibi sermonem præmisit Pontifex,
Cerè, si ex illis verbis Censuræ, qua Jure
antiquo erant ferenda sententia, nunc es-
sent ipso Jure latæ, ut cum Garcia optimè
advertisit Palao p. 21. cit. n. 3. & respondeo,
etiam poenæ depositionis, & privationis Ben-
eficiarum essent nunc ipso Jure latæ, si-
quidem Extrav. cit. de omnibus locuta est:
hoc autem nullus est ausus affirmare. ergo &c.

²⁸² Quæritur 2. an, & quomodo resti-
tuenda sint illa, qua accepta sunt Simonia-

cè? Videntur indiscriminatim restituenda
omnia, ex ratione; quia, ut c. fin. de pa-
dis Gregorius IX. statuit, pactiones, & con-
ventiones, super rebus spiritualibus initæ,
nullius penitus momenti sunt, atqui pacta, &
conventiones, quæ nullius penitus momen-
ti sunt, vim non habent transferendi mer-
cem, & pretium à dante, vel promittente in
accipientem, & promissarium; quia quo-
ties actus ob Legis prohibitionem nullus est,
ex eo adeo nihil transit, ut recipiens neque
Exceptionis ope defendatur arg. c. illud 8.
de Jur. Patron. & l. non dubium s. C. de LL.
Farin. Fragment. V. Lex num. 176. Barbos.
axiom. V. nullum n. 5. Wiefner hic n. 96.
ergo &c.

Sed distinguendum est inter materias,
circa quas Simonia contingit; nam si com-
mittatur in materia Beneficiali, datum, & ac-
ceptum ante ornem sententiam Judicis in
foro conscientie restituendum est, non qui-
dem Jure naturali, ut voluerunt Adrian.
Quodl. 9. art. 3. lit. D. & Armacan. l. 10.
qq. Armeniac. c. 13, sed Ecclesiastico, ut
cum communis tradunt Navarr. Man. c. 23. à
n. 103. Covar. Reg. peccatum p. 2. c. 8. Less.
l. 2. de Just. c. 35. n. 166. Suar. l. 4. de Si-
mon. c. 60. n. 3. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n.
83. Pirhing hic n. 181. & 185. & confat
ex c. de hoc 11. b. tit. Ratio est, quia
Jus tam Beneficium, quam pretium acci-
pientem impedit, quod minus dominum ac-
cepti acquirere possit; idque in poenam tam
gravis delicti.

Si vero committatur Simonia in alia
materia extra Beneficiale, altera distinc-
tio est adhibenda, & differentia facienda inter
mercem, seu rem spiritualem, & pretium
Simoniacam. Nam Merx Simoniaca obliga-
tioni restitutionis non est obnoxia, ut ex
unanimi ferè DD. calculo advertunt. Less. c.
35. cit. num. 168. Suar. c. 59. à n. 28. Bonac.
de Simon. q. 7. Laym. c. 8. n. 86. Palao p. 26. n.
1. & 4. Pirhing. n. 185. Schambog. n. 124.
Wiefner n. 97. Reiffenstuel n. 286. Idque
1. quia nullo Jure obligatio ista imposita est
2. quia obligatio restituendi solum oritur ex
violatione Iustitiae. atqui per Simoniacam ple-
rumque solum contra Religionem, non au-
tem contra Iustitiam peccatur, ut dictum est
suprà n. 8. 3. quia ut valida sit rei spiritu-
alis translatio, Jure Divino plus non requiritur,
quam potestas transferendi illam in conferen-
te, & capacitas in recipiente, talis adest in
utroque respectu Mercis Simoniaca, nisi aliud
de in altero sit defectus aliquis. igitur valebit
translatio Jure Divino. si Divino, etiam po-
sitivo humano; neque enim isto irritate re-
periuntur, nisi ferè sola provisiones Benesi-
ciales Simoniaca.

Neque dicas: qui dedit rem spiritua-
lem, non voluit eam aliter dare, nisi ut ipse
acquireret pecuniam. ergo si hæc causa non
habuit effectum, nec datio rei spiritu-
alis valida erit.

erit. *M. Tr. Ant. N. Conf.* quia velle dare rem spiritualem non aliter, quam pro pecunia involvit in justam, & turpem conditionem, & sic pro non adiecta habetur, ita, ut datio rei spiritualis, ea non obstante, valeat, & sic accipiens eam retinere valeat. Schambog. n. 125. *Excipiunt* quidem nonnulli Penfones spirituales, quarum collationem Simoniæ factam invalidam, ac proinde illas dimittendas esse contendunt. Sed cum Jura allegata loquantur solum de Beneficijs, non sunt extendenda ad Penfones, utpote odiosa, quia in materia penali, ut bene advertit P. Friderich de Simon, c. 5. n. 220.

³⁸⁶ Quoad Pretium Simoniæcum tertia uendum est distinctione, & videndum, an Simoniæcè solum, an etiam in justè receptum sit. *Si primum*, non datur obligatio illud restituendi ante sententiam Judicis condemnatoriam, nisi pretium excedat estimationem commodi temporalis, quod cum re spirituali in alterum translatum est, ut rectè L. c. 35. n. 160. Suar. c. 59. n. 35. Palao p. 26. n. 7. Laym. c. 8. n. 82. Zet. n. 119. Pirhing. n. 177. Schambog. n. 116. Wiefner n. 104. Reiffenstuel n. 302. Friderich n. 222.

³⁸⁷ Ex quo sequitur 1. ad restitutionem pretij accepti non obligari, qui vendidit vaia sacra, Christna, vel Oleum lacrum, si quod accepit, non excedat valorem illius materiae, quamvis teneatur restituere, siquid accepit ratione consecrationis, vel benedictionis, quæ pretio estimari non potest. Suar. c. 59. n. 42. Pirhing. n. 178. Ratio est, quia hujusmodi res per consecrationem pretium suum non amittunt: & hinc, qui pro illis iuxta estimationem materiae pretium dat, vel Simoniam omnino nullam committit, vel non committit saltem Simoniam juris Divini, & naturalis.

³⁸⁸ Sequitur 2. ad restitutionem pretij accepti patuer non obligari, qui alteri contra SS. Canones vendidit Officium temporale Ecclesie v. g. Custodis, Oeconomi, vel Syndici. Suar. n. 36. Laym. n. 82. Pirhing n. 178, cit. quia eti committat Simoniam, non tamen commitit in justitiam, cum dando tale Officium se priver commodo temporali. Ex eadem ratione ad pretij restitutionem, Jure solum naturali spectato, non obligatur etiam is, qui Beneficium suum vendit alteri. L. c. 1. n. 258. Suar. n. 87. Laym. n. 82, assert. 2. Pirhing. l. cit. *Neque obstat*, quod Beneficiarius non sit dominus Beneficij; quia, ut rectè advertit Magnif. P. Schmier p. 2. de Dilect. c. 1. n. 257. non transfert dominium Beneficij, sed instar Usufructuarij commodum rei Beneficiarj, in quo eti committat Simoniam Juris etiam, Divini, ut dictum est n. 224, non tamen peccat contra Justitiam.

³⁸⁹ Sequitur 3. Similiter ad restitutionem non tenet Monasterium, si accepit pecuniam pro admissione accusus ad Religionem. L. c. 35. dub. 30. art. fin. Suar. n. 41. Palao n.

6. Laym. & Pirhing. l. citt. & sumitur ex Extrav. sanè 1. b. tit. ubi Papa concedit, quod Simoniæ accepta in ingressu Religionis retineri possint, dummodo non in privatum Abbatis, vel Abbatissæ, vel alterius, sed in communer uatum convertantur. Posuntque, ut notat P. Reiffenstuel bic n. 298. favore hujus Extrav. ut etiam Regulares Monasterij opulent; quia licet isti, etiam quando pro sustentatione honesta tantum aliquid ab ingredientibus exigunt, Simoniam juxta plerosque DD. Juris Ecclesiastici saltem committant, tamen quia Papa concedit, ut hujusmodi Simoniæ accepta communi Monasterij usui tanquam piz causa remanere, & applicari vealent, à restituzione sic applicatorum excubuntur. *Ratio est*, quia licet admisso sit actus spiritualis, ideoque sine Simonia accipi pretium nequeat, quia tamen annexum habet onus temporale sustentandi per sonam, quod est pretio estimabile, ideo pecunia acceptio, modò non excedat estimationem oneris temporalis, sive alimenterum. Justitia non repugnabit.

Sequitur 4. si quis Castrum, cui an ¹⁹⁰ nexum est Jus Patronatus, carius vendat ratione Juris illius, ob temporale commodum, quod afferre solet tale Jus, & quo se privat in gratiam alterius, v. g. ob honorem humandum, qui est pretio estimabilis, eum posse retinere pretium acceptum, donec per sententiam restituere compellatur; quia licet venditio illa sit Simoniæ, et quod honor ille sit annexus Juri spirituali, in eoque fundatus, non tamen est inusta. Suar. n. 42. Laym. Pirhing. l. citt. Idemque est, si quis vendat Imaginem miraculosam, ex qua lucrum percipiebat, vel aliam rem spirituali, seu sacram, ex qua voluptatem hauriebat, aut aliam commoditatem ex usu, & possessione talis rei. Suar. Pirh. l. citt.

Sequitur 5. si quis pro functione spirituali v. g. Sacrificio Missæ, ad quam ex officio, & Justitia non tenebatur, accipiat temporale aliquid, non tanquam pretium spiritualis functionis, sed tanquam stipendium, quod omni laboranti in gratiam alterius est Jure naturæ debitum, non tamen teneri illum ad restitutionem, nisi Post condemnationem Judicis, siquid acceptum fuit titulo sustentationis contra probationem Legis Ecclesiasticae. Laym. n. 81. Pirhing n. 176. Imò etiam si accepisset tanquam pretium spiritualis functionis, si tamen pretium acceptum non excedat justum stipendium, ipse ad sustentationem pro actione illa temporali debitum, non tenetur ad restitucionem, quia licet Simoniam commiserit accipiendo pretium pro re spirituali, non tamen commisit ullam Injustitiam: ideoque mutata intentione potest retinere tanquam stipendium. quod prius acceperat tanquam pretium. Suar. n. 16. Laym. n. 85. Palao n. 7. Pirhing n. 176. Wiefner n. 103.

Ratio est quia non tam acceptione, quam accipiendi modo, seu prava intentione peccatum est igitur si haec deponatur, aut mutetur, id per modum stipendij justè, honestèque retinebitur.

²⁹² Contrà obligabitur ad restituendum pretium ante omnem sententiam, quando acceptio repugnat Justitiae commutativa. Less. c. 35. n. 102. Suar. c. 39. n. 11. Laym. c. 8. n. 79. Gonzal. in c. fin. n. 3. Zcef. b/c n. 116. Pirhing n. 175. Schambog. n. 118. Reiffenstuel n. 292. Magnif P. Schmier p. 2. de Delib. c. 1. n. 253. Ratio est, quia exploratum est, ex violatione Justitiae commutativa obligationem restituendi exsurgere. Atque hinc.

²⁹³ Sequitur 1. ad restitutionem teneri eum, qui pretium accepit pro re merè spirituali, & quæ nullum commodum temporale assert. Less. n. 162. Suar. n. 11. Laym. n. 79. Wiest. n. 101. Ratio est, quia tales res non sunt pretio estimabiles, aut vendibles. sed qui vendit pro pretio rem, cuius nullum est pretium, contra Justitiam peccat, nec pretium pro ea receptum licet retinet. ergo &c.

²⁹⁴ Sequitur 2. Similiter ad restitutionem teneri, qui pretium accepit pro re temporali etiam tali, quæ commodum temporale assert, si ea ex Justitia e. g. ex officio Parochiali à Parocho debatur; quia contra Jusitiam peccat, qui recipit pretium pro re, quam ex Justitia aliunde debet. Suar. n. 12. Pirhing n. 176. coroll. 2. Wiestner n. 102.

²⁹⁵ Sequitur 3. ex eodem cap te ad restitutionem pretij accepi teneri Episcopum, vel alium Ecclesiæ Prælatum, si vendar Beneficia, vel Officia Ecclesiastica, quorum collatio ad ipsum pretinet ratione munera sui, quia non est illorum Dominus, sed Dispensator à DEO constitutus, quæ gratis debet dispensare ex officio suo, adeoque peccat contra Justitiam, si pro tali collatione pretium accipiat. Suar. n. 13. Laym. n. 81. Pirhing coroll. 3. quamvis contrarium teneat Less. n. 161.

²⁹⁶ Ex quo patet Responsio ad Rationem dubitandi n. 282. allatam; dicendum enim, dispositionem c. fin. cit. restringendam ad materiam Beneficiale. Si verò contendas, extendendam etiam ad cætera spiritualia, non renuo, sed cum distinctione dico, hujusmodi Pactiones esse irritas, antequam compleantur traditione mercis, & pretij; non enī ita pacientes obligantur ad complendum Pactum à se initum, cum complere illud sine peccato non possint: si tamen pro re temporali rei spiritualis traditio, & ejus acceptatio facta sit, istam subsistere, & acceptam rem spiritualern retineri licet posse; haber enim se res hic, sicut se habet in pacto, quo quis pro pecunia conductus Sicarium, aut usum corporis sibi emit à meretrice, ubi datur obligatio non implendi pactum per cædem, & fornicationem; si tamen haec facta

sint, exsurgit obligatio in altero paciente ad solvendum prenum, & postquam illud solutum est, dominum soluti ab accipiente acquiritur, donec per sententiam Judicis afferatur.

Dub. 1. cui facienda sit restitutio pre-²⁹⁷ tij Simoniaci? & seclusa speciali Legi Ecclesiastica, & ante sententiam Judicis, illud Ecclesiæ, vel pauperibus addicentis, facienda est ei, à quo acceptum est can. fin. caus. 14. q. 5. Sot. l. 9. de Just. q. 8. art. 1. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 170. Suar. l. 4. de Simon. c. 39. n. 23. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 79. & 81. Zcef. b/c n. 117. Pirhing n. 179. Schambog. n. 122. Wiestner n. 102. Ratio est, quia perse, & Lege, vel Superiore aliud non statuente, ratione injustæ acceptio- nis restitutio facienda est laeso. atqui in calu dato laesus est, qui pretium dedit, ergo &c. Et hinc, si is, qui Simoniacè dedit, gratui- tò remittat pretium, ille, qui id accepit, li- citè illud reinet, donec in crimini poenam Ecclesiæ, vel pauperibus illud applicare per Sententiam jubeatur. Wiestner l. cit.

Neque obstat 1. quod dans pecuniam, pro re spirituali, voluntariè dederit, adeoque habuerit voluntatem verè dandi, & transferendi dominium in alterum, sicq; ie de injurya non possit conqueri. Nam quod ille dedit, non voluit donare sed dare, quantum Justitia permetteret, nec plus voluit à se abdicare, quam ex Justitia deberet. At verò pretium illud non fuit ex Justitia debitum, nec justè exigi poterat: & ideo voluntas illa dandi non habuit effectum, nec transfudit domini rei datæ in accipientem; nam quando causa dandi non subsistit, nec ipsa datio subsistit. Suar. n. 26. Laym. n. 5. Zcef. n. 117. Pirhing n. 180. Schambog. n. 123.

Non obstat 2. quod quando pecunia, data est exturpi causa, tenente se ex parte utriusque tam dantis, quam accipientis, ea non sit restituenda danti; quia non est dignus, ut ipsi restitutio fiat l. ut puta 2. l. ubi 3. & l. si ob turpem causam 8. ff. & l. cām; te 2. c. de condit. ob turp. caus. Nam ex hoc solùm, sequitur, quod emptor rei spiritalis mereatur privari pretio dato, in poenam sui delicti, & per sententiam Judicis.

Non obstat 3. quod accipiens rem spiri- ²⁹⁸ tualem pro pecunia non teneatur illam restituere danti, ergo nec accipiens pecuniam renebit illam danti restituere. Respondeo enim Neg. Conf. nam accipiens rem spiritualem pro pecunia non peccat contra Justitiam, peccat autem contra Justitiam accipiens pecuniam pro re spirituali, quæ vel commodum temporale nullum assert, vel si assert, ex Ju- stitia debebatur.

Neque obstat 4. quod quidedit rem spiri- ²⁹⁹ tualem, non voluerit illam dare, nisi ob tam causam, ut acquirere dominium pecu- niæ. ergo si haec causa non habuit effectum, nec dauo rei spiritualis valida fuit. p. Tr. Am.

Ant. N. Conf. quia velle dare rem spiritualem non aliter, nisi pro pecunia, involvit conditionem turpem, & injustam, & ideo habetur pro non adiecta, & datio rei spiritualis, non obstante tali conditione, valet; conf. accipiens potest illam retinere. At verò acceptio pretij pro re spirituali, quæ commodum temporale annexum non habet, aut aliunde ex Justitia debetur, non valet, quia est injusta, & turpiter, ac injustè petitum fuit pretium; ideoque restitui istud debet. Quando verò Jura dicunt: quòd donatio facta ob certam causam, si causa illa non subsistat, non teneat, id intelligi debet, quando causa est honesta, & licita, vel saltem non injusta. Suar. n. 30. Pirhing n. 180. fin.

³⁰² Dub. 2. cui restituendum sit pretium datum in collatione Beneficij Simoniacæ? *R.* ex Jure Ecclesiastico restituendum est Ecclesiæ, in qua Beneficium situm est *c. de hoc 11. b. tit.* vel si Superior ita velit, restitui potest etiam pauperibus, ut notat *S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 6. ad 3. Victoria Relect. de Simon. p. 2. n. 6.* Covar. Reg. peccatum p. 2. §. 2. n. 6. Less. l. 2. de Just. c. 35. n. 171. Suar. l. 4. de Simon. c. 60. n. 8. Laym. l. 4. tr. 10. c. 8. n. 84. Palao tr. 17. D. 3. p. 26. n. 4. Pirhing bicn. 182. Wielchner n. 100. Reiffenstuel n. 295. Friderich n. 224. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 258.

³⁰³ Antequam tamen per sententiam ad ita restituendum Ecclesiæ, vel pauperibus condemnetur, restitui pretium potest illi, à quo receptum est, prout suffinet *Sot. l. 9. de Just. q. 8. art. 1. §. de Simonia, & §. ad sexum.* Bannez 2. 2. q. 32. art. 7. dub. 2. Barth. Medin. *Suzam. l. 1. c. 14. n. 21.* Aravio p. 2. decij. D. 14. art. 6. n. 19. Less. c. 35. cit. n. 171. Moya tr. 6. Misell. D. 4. q. 6. §. 2. n. 13. Pirhing n. 182. cit. Reiffenstuel n. 296. Friderich n. 224. Schmier n. 259. Ratio est, quia dans pretium non abdicavit à se dominum, cum nulla alia ratione intendit eo se abdicare, nisi quatenus in venditorem transferret, non transfert autem in venditorem; quia incapax est, manet ergo dominium pretij apud dantem: & licet ob delictum mereatur hoc dominio ab Ecclesia privari, non tamen aliter, quam, secutæ sententiæ, privatur, ut contingit in alijs poenis Legalibus, quæ, ut amissum retineri nequeat, Judicis sententiam petunt arg. c. cum secundum 19. de Heret. in 6.

³⁰⁴ Et ita intelligendum est *c. de hoc 11. b. tit.* nam ex hoc solum infurter, quòd ante sententiam Judicis condemnatoriam in conscientia restitui debeat pecunia accepta, cum ea sine gravi salutis periculo retineri non possit. Neque obstat, quòd turpiter acceptum non sit restituendum danti, cum in pari turpitudinis causa melior sit conditio possidentis *juxta l. c. 1. ff. de condit. ob. turp. caus.* Nam illa Regula, ut notat Pirhing n. 182, procedit solum in foro externo, in quo Judex R. P. Schmalzgrueber L. V. T. I.

in poenam delicti præcipit, ne restituatur pecunia danti, que alias, spectato Jure naturali, ipsi restitu debet, cum accipiens non habuerit justum titulum acquirendi sed injustum.

Dub. 3. an Simonia mentalis obliget ad ³⁰⁵ restitutionem? Tres sunt Sententiae. Prima negat, mentalem Simoniacum teneri restituere. Ita *Sylv. V. Simonia q. 20. dicit. 1. Garc. de Benef. p. 8. c. 1. n. 45.* & alij apud eum cit. quod probat ex *c. fin. b. tit.* ubi Gregorius IX. respondet, eos, qui nullo pacto dandi, vel recipiendi interveniente, solo affectu animi, seu intentione præcedente, spiritualia sunt adepti, ad resignationem spiritualium, quæ sic adepti sunt, non teneri, sed sufficere, si per solam poenitentiam satisfaciant suo Creatori.

Altera sententia, quam post *Hofst.* & ³⁰⁶ Abb. tenet Azor *p. 3. l. 10. c. 20. q. 2.* ait, pecuniam acceptam per Simoniam mentalem, Jure Divino prohibitam, esse restituendam; quia est contra voluntatem Domini recepta, & contra ipsam naturam: At verò pecuniam acceptam per Simoniam, prohibitam solo Jure Ecclesiastico, non esse restituendam; quia Jus Canonicum non præcipit, ut restituatur.

Tertia & probabilius Sententia cum *Suar. l. 4. de Simo. c. 59. n. 46.* & ³⁰⁷ 47. Gonzal. in *c. fin. cit. n. 3. fin.* Pirhing bic n. 190. Magnif. P. Schmier *p. 2. de Delict. c. 1. n. 261.* distinguit, an pretium Simoniacè acceptum sit sine injustitia annexa, an verò cum injustitia. Priore casu Simonia mentalis non obligat ad restitutionem pretij; quia tali casu nec Jus naturale ad restituendum obligat, utpote quo restitutio imperatur solum ex capite lafionis: nec Jus positivum Ecclesiæ, utpote quod ultra obligationem naturalern pretij restitutionem tantum imperat per modum poenæ, sufficit ergo hoc casu, si mutetur intentio, & Simoniacè acceptum deinceps retineatur sub iusto titulo.

Posteriori casu dabitur obligatio restituendi, non quidem vi Juris Ecclesiastici, sed ex Jure naturali. Ratio est, quia omnis acceptio externa, quæ ex se injusta est, & procedit ex intentione injusta, obligat ad restitutionem. Unde quoad hoc inter Simoniam mentalem, & realem nullum erit discrimen; sed in hoc solum una ab altera differet, quòd Simoniacus mentalis non subjecat poenam à Jure positivo statutis, quibus subjecit is, qui commisit Simoniam realem.

Hinc quando *c. fin. cit.* dicitur, quòd ³⁰⁸ Simonia mentalis, quæ nullo pacto, sed solo affectu animi præcedente committitur, ad restitutionem non obliget, id limitandum est, si non concurrat injustitia: talis concurret in casu, quo quis recipit pecuniam, vel aliam rem temporalem, probabiliter credens illam dari ut pretium rei Sacrae, seu spiritualis, et si nullum pactum interveniat, hujus

ius Simoniacæ intentionis expressivum; nam hic injustitiam committit, quia nullum habet titulum jutum retinendi pretium acceptum, & retinet rem alienam, cùm per talern dationem non sit translatum dominium pretij, adeoque damnum infert alteri; & cons. ad restitucionem teneret.

309 Quæritur 3. quid possit Dispensatio, vel consuetudo in materia Simoniæ? Duplex formari hic dubium potest, primò quoad culpam, deinde quoad poenas. *ad culpam* quod attinet, distinguendum est inter eam, quæ solùm est Juris Ecclesiastici, & inter eam, quæ est Juris naturalis, & Divini. Quoad culpam, quæ committitur in Simonia prohibita *Jure Ecclesiastico*, tam dispensatio, quam consuetudo modò illa non inveniatur specialiter reprobata à Jure, locum habet, vel pater *ex eo ad Apostolicam 42. de Simon.* & ratione, quia Dispensatio, & consuetudo non reprobata à Jure prævalere possunt adversus quamcunque Legem Ecclesiasticam.

310 Circa hanc tamèn Dispensationem tria notanda sunt. 1. dispensari hoc casu potest à solo Pont. nam ejus est dispensare super Legibus humanis, qui eas posuit. 2. Dispensatione ista facit Pontifex, non ut, manente Simonia, absit culpa; quia Simonia ex conceptu suo significat rem malam: sed ut Empertio Venditio, quæ obligante Lege foret Simoniaca, illâ sublatâ, talis non sit. 3. non solet Pontifex sic dispensare, ex eo, quod id nec sibi sit necessarium, cùm possit aliter providere sustentationi sua, nec Ecclesiæ utili, cùm non expediatis res ejus fieri veniales. *Suar. l. 4. de Simon. c. 61. n. 1. & 2. Zœf. bic n. 130.*

311 Quoad culpam, quæ committitur in Simonia prohibita *Jure naturali*, nec consuetudo, nec Dispensatio, etiam Apostolica, vim aliquam habet: idque verum simpliciter est de illa Simonia, in qua res intrinsecè spiritualis pro temporali vendit; nam ista vendi, & emi per Jus Divinum, & naturale prohibetur absolútè. Jus autem naturale, & Divinum, quod absolútè prohibitum est, dispensationem, aut consuetudinem adversam non suffert. *Pirhing. bic n. 42. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 1. n. 264.*

312 Quoad illam Simoniam, in qua res extrinsecè spiritualis datur pro temporali, distinguendum est; nam dispensatione Apostolica aliquando honestari potest, non verò illa consuetudine. *Schmier n. 265. & trib. seqq.* Et quidem quod Dispensatione Apostolica honestari aliquando possit, patet ex eo, quia cùm hujusmodi res ab intrinseco temporales sint, & solùm per connexionem, à Pont. factam, spiritualium naturam induint, uti contingit in Beneficio, & Jure decimandi, non repugnat, connexionem hanc dissolvi à Pontifice: quo facto, objectum illud, quod in sensu composito connexionis

terminabat prohibitionem Juris Divini, & Naturalis, in sensu diviso, & casu separatis eandem non amplius terminabit; siue non amplius erit illicitum, pro eo, quod est temporale, pretium accipere, modo illud, quod spirituale censetur, conferatur gratis.

Quod verò Empertio Venditio talis rei³¹³, extrinsecè solùm spiritualis honestari nequeat per *Consuetudinem*, exinde ostenditur; quia nullum extat in Jure vestigium, quo Summus Pontifex consuetudini tribuerit virtutem dissolvendi connexionem cum spirituali, & tollendi spiritualitatem à temporali ita connexo, tamdiu autem venditione illius committitur Simonia Juris naturalis, & Divini, quamdiu manet ista connexio, igitur cum consuetudo prævalere adversus Jus naturale, & Divinum nullo unquam tempore possit c. fin. de consuet. etiam non poterit tollere culpam à tali venditione.

Restat dubium circa Dispensationem³¹⁴ quoad poenas Simoniæ: circa quod sequentia sunt notanda. 1. in his à Summo Pont. rarissime dispensari, etiam si allegatur causa gravissimæ, teste *Flam. de Consid. q. 58. n. 55. Corrad. prax. Dispens. l. 5. c. 9. n. 13. & c. 10. n. 12. Reiffenstuel bic n. 341.* pro quo Corradus l. cit. appellat experientiam Curialium. *Ratio est*, quia vitium Simoniæ, tanquam peccatum extremè aversatur Ecclesia, illudque omni quasi misericordia indignum reputat, & ordinaria negatione Dispensationis, ac indulgentia alios ab illo committendo detergere vult.

2. Nonnunquam tamen dispensat Pon.³¹⁵ tifex in poenis Simoniæ, ita, ut illius reus non tantum absolvatur ab omnibus Censuris, & Irregularitate, sed etiam dispenseatur in inhabilitate ad idem, & alia Beneficia retinenda: ac obtinenda, similique immunis reddatur à restituzione fructuum preceptorum. Pro qua Dispensatione obtinenda inter alias causas serviunt scandalum in dimissione Beneficij timendum, & paupertas supplicantis. *Reiffenstuel n. 342.*

3. Quando Simonia est publica, &³¹⁶ consequenter dispensatione in foro externo opus est, debet fieri recursus ad Datariam Apostolicam, eique offerri Supplicatio; in qua præter alia exprimendi sunt fructus quoque, ex Beneficio Simoniacæ obtento percepti, eo quod casu existente publico, fructus illi debeantur Cameræ Apostolicæ, & propterea consignandi sint Dataria Præfecto, quamvis hodie pro dictis fructibus fiat Transactio, ita, ut ex illis tertia, vel etiam major pars remittatur Oratori, prout visum fuerit ipsi Datario. *Corrad. c. 9. cit. n. 14. & 15. Reiffenstuel n. 343.*

4. Quando Simonia est occulta,³¹⁷ conf. Dilpentiatio necessaria pro foro interno, supplicari debet S. Poenitentiarie, & Literaræ inscribi Cardinali Summo Poenitentrio; nam huic S. *Pius V. Conf. incipit In subli-*

m, edita pro reformatione Officij Pénitentiarii, facultatem concescit, ut possit cum his etiam, qui scienter Simoniam commiserunt, dispensare, dummodo tamen prius dimiserint Beneficium, super quo Simoniam commiserunt, & fructus inde perceptos restituerint Ecclesie ipsius Beneficij, vel cum Datio composuerint: qui si allegent se neutrum facere posse ob paupertatem, dispensatur cum ipsis cum clausula, ut fructus restuant Ecclesie, cùm primum poterunt. Corrad. c. 11, n. 1. Reiffenstuel n. 345.

³¹⁸ §. In executione Litterarum Dispensationis obtentarum diligenter observandus est tenor illarum. Si detur in foro interno conscientiae, executio committitur Confessario, ex approbatis ab Ordinario, ut Oratorem, auditia confessione illius Sacramentali, absolvat à quibusvis Censuris, & poenis Ecclesiasticis, Simonia labet, & excessibus hujusmodi, injuncta pénitentiâ salutari, & imposito ipsi præcepto, ut Correos moneat, & inducat, quatenus & ipsi consulant salutis animarum suarum, petendo Dispensationem Apostolicam &c. Corrad. c. 11, n. 1. cit. & seqq, apud quem vide plura c. 9, 10. & 11. cit.

Quæritur 4. quis accusator, testis, & Judex esse in crimine Simonie possit? ³¹⁹ 1. accusare de hoc criminis potest quilibet Catholicus, etiam Servus, & criminosus c. si dominus 3. b. tit. & c. tanta 7. eod. Idem dicendum de testibus & neque enim admittitur Exceptio criminis in causa Simonie contra teites, nisi quâ ijsdem opponitur capitalis inimicitia, q. am gerunt contra reum, ut pater ex c. liceat 31. b. tit. & notat Abb. ibid. n. 1. Redoan. de Simon. p. 4. c. 5. n. 7. & 8. Pirhing hic n. 148. Paganus, vel Hæreticus volens acculare Cathol. cum Simoniacum, vel etiam testimonium contra ipsum ferre, non admittitur. Goff. in c. Dominus cit. V. Caboclos, Ab. ibia. n. 2. Pirhing n. 143. Reiffenstuel n. 349. & seqq.

³²⁰ 2. Accusari de eo possunt tam dans, quam accipiens pecuniam, vel aliam rem temporalem pro spirituali c. non satis 8. v. unde quisquis, c. dilectus 30. c. sicut 33. fin. c. consul re 38. & c. quoniam 40. b. tit. Item is, pro quo sciente, & consentiente alias dedit c. Matthæus 23. & c. sicut 33. eod. non au-

tem is, pro quo ignorante, aut invito aliis dedit c. nobis 27. eod. Pirh. n. 144.

3. Ad condemnandum ex hoc cr. ³²¹ mine sufficiunt probationes, qua fiunt per signa, & conjecturas c. sicut 6. b. tit. idque tum ob atrocitatem criminis, tum quia illud occulè solet committi; adeoque est difficultis probationis. in hujusmodi autem criminibus admittuntur probationes per signa Palao tr. 17. D. 3. p. 27. n. 2. Pirhing n. 146. Requiritur tamen, ut illa signa, & indicia sint evidenter, ita, ut violentam præsumptionem faciant, & reum de ipso crimen convincent; alias non sufficient ad condemnationem Rei. Gloss. fin. in c. infraenum 13. b. tit. Clar. §. Simonian. 12. Malcard. de Probat. concl. 1034. n. 27. Palao l. cit. Pirh. n. 146. Deinde requiritur, ut illa signa, & præsumptiones plene probentur. Malcard. n. 33. Pirh. n. 146. cit. fin.

4. Cognoscere, & definitivè pronuntiare potest solus Judex Ecclesiasticus: idque verum est, et si reus sit Laicus, ut notat Goff. in c. cùm sit 8. V. malefatores de for. compet. Abb. ibid. n. 20. Clar. §. Simonia n. 7. Decian. tr. crim. l. 5. c. 86. n. 4. Delben. de Immun. c. 10. dub. 2. n. 1. Monacell. p. 3. tit. 1. form. 22. n. 7. Pirhing hic n. 142. Wiel. n. 105. Reiffenstuel n. 348. Ratio est, quia cum Simonia, ad instar criminis Hæreses, ex Divino, & Ecclesiastico Jure descendat, causæ ejus spirituales, & Ecclesiastica sunt; & secundum Juris Divini, & Ecclesiastici, non verò Civilis Sanctiones definienda. Proceditque hoc licet facti quæstio in Judicium veniat; quia facti quæstio, de Simonia mota, sicut in Hæresi, plerumque Juris quæstionem simili involvit, atqui quoties in facti quæstione, mota de re spirituali, vel spirituali annexa, involvitur aliqua Juris quæstio, ea Curia, si ve Judicis Ecclesiastici propria est, ut dictum est Libr. 2. Tit. 10. n. 12. & duob. seqq.

Dubium est, an non saltem Judex Sæ. ³²³ cularis Simoniacum Laicum punire ob Simoniam c. missam possit? ³²⁴ posse, si crimen sit notorium aut notorietate facti, aut Juris, quod videlicet delinquens in foro Ecclesiastico jam de eo sit condemnatus; nam etiam hoc dicemus in fr. Tit. 7. n. 183. de Hæresi, Imol. in c. cùm sit cit. n. 8. Felim. ibid. n. 5. Wiestner hic n. 107. erit igitur punitio hujus criminis mixta fori, ut notat Barbos. in c. cit. n. 8.